

SLOVENE

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Manjšinski kongres

3.—5. sept.

Včeraj je bil odprt v Zenevi pod predsedstvom Slovenca dr. Wilfana VI. manjšinski kongres, ki po svojem zunanjem bleku in moči seveda ne dosega organizacije Društva narodov, ki bo letos že enajsti zboroval tako za manjšinskim kongresom, ki pa po svojem notranjem delu gotovo nič manj ne doprinese k medsebojnemu zblizanju evropskih narodov.

Ko se je pred petimi leti pojavila ideja manjšinskih kongresov, je proti nji nastopilo toliko razlogov in dvomov, da bi se že ob rojstvu skoraj zadušila. Pomisleki niso bili čisto neopravičeni. Znano je, s koliko ljubosumnostjo vsaka zlasti še novovzrasle države čuvajo nad svojo integriteto. Po vojni je pa še prav posebno vzplamtela narodna zavest — a tudi narodna mirznja pri mnogih narodih in tako se je bilo bati, da bo kar prvi sestanek manjšin pokazal nekako isto sliko, kakor jo je pred kratkim študentovski kongres v Bruslju: da se bodo delegati med zmerjanjem in očitki še z večjo mrznjo in srču razšli. Da ni prišlo tako daleč, gre hvala zelo pametni odredbi, po kateri se za vsako zasedanje določijo posebna vprašanja, katerih se morajo vsi delegati med obravnavanjem v ozkih mejah držati. Načrtovanje posebnih vprašanj, ki niso na programu pa naj bodo še tako pereče za kako narodnost, ni dovoljeno.

Pošteno je treba priznati, da so manjšinski kongresi jako dalekosežnega pomena. Šestkrat so se že dosedaj zbrali manjšinski delegati k skupnim konferencam, prvič istočasno s lokarnsko konferenco. To skupno delo zastopnikov najrazličnejših držav, izmena misli in stališč, osebno poznanje in spoštovanje — že to je neka pomembna vez med narodi, ki si sicer stoji dostikrat sovražno nasproti. Vsi ti manjšinski zastopniki pri svojem skupnem delu bolj kot kdorkoli drugi korak za korakom zadevajo na vprašanja, ki so rešljiva le v medsebojnem sporazumu in zato nujno rode spoznanje, da je edino mogoča in edino pametna pot za evropske narode medsebojno spoštovanje in mirno medsebojno sporazumevanje. Počasi in zelo previdno, toda smotreno se manjšinski kongresi lotujejo vprašanj, od katerih so nekatera zelo boleča in katerih bi se mnoge države sploh rade ne dotaknile. Toda že samo v tem, da se jih postavi v javnost, se vzbudi zanimanje in se ustvarja javno mnenje, ki je za vsako propagando nujno potrebno.

V dosedanjih zasedanjih manjšinskih kongresov so se obravnavali v glavnem naslednji problemi. Stališče, ki naj ga zavzamejo narodne manjšine napram državi, v kateri prebivajo; razmerje do lastnega naroda in pa odnos do Društva narodov. — Kar se tiče stališča, ki naj ga zavzamejo narodne manjšine do držav, katerim so vključene, se je ponovno poudarjalo lojalno razmerje in pa pripravljenost za pozitivno sodelovanje pri državnih vprašanjih. V vprašanju odnosa do istokrvnih bratov onkraj državnih meja so dosedaj še vsi manjšinski kongresi poudarili neomajno pravo narodnih manjšin, da z istorodci, — in naj bodo kjerkoli — tvorijo eno narodno in kulturno celoto. V tem oziru bi morala v vsaki državi narodnim manjšinam biti dana svoboda, da se v narodno-kulturnem pogledu svobodno razvijajo in samoupravljajo. Glede Društva narodov pa imajo zaenkrat manjšinski kongresi slabe izkušnje. Saj je baš vprašanje manjšin problem, ki se ga DN skrbno izogiblje in ga ne mara načeti, ker se boji, da ne bi našle na nepremostljive ovire, ki bi lahko imele za posledico popoln razhod evropske družine.

Manjšinski kongresi so potom svojih organov že dosedaj zbrali mnogo materiala za proučevanje manjšinskega vprašanja. Semkaj spadajo najrazličnejše statistike, ki morejo mnogo pripomoči k pravilnemu presojanju in umevanju vprašanj, ki se neprestano ponavljajo kot sporne točke med različnimi državami. Seveda pa ima ves manjšinski aparat predvsem nalogo, da pomaga in podpre narodnostne manjšine v boju za njihove pravice proti večinskemu narodu, kar je mogoče le z medsebojnim zaupanjem in najboljše dokazilnim materialom.

Manjšinsko vprašanje kljub bagateliziranju od strani nekaterih držav, ki bi ga želele spraviti z dnevnega reda, krepko napreduje in stopa vedno bolj v ospredje evropske politike. Za letošnje zasedanje vlada še prav posebno zanimanje, ker se bodo obravnavale jako dalekosežna vprašanja. Poseben interes vzbujajo stališče, ki ga bo manjšinski kongres zavzel k Briandovem panevropskemu načrtu. Vsakdo mora priznati, da o kaki Panevropi ni mogoče govoriti, dokler se narodnostna nasprotja, ki marsikje enačijo sovražnosti, ne poležejo ali vsaj znatno ne omilijo. Z velikim zanimanjem se tudi pričakuje poročil o stanju narodnih manjšin po raznih državah, ki bo letos kakor prvič izčrpno podano. V prvi vrsti pa se bo letošnji kongres pečal z organizacijo narodne skupnosti, ki naj vsakemu narodu omogoči, da dela in skrbi za svoje manjšine, ki so po državnih mejah odcepljene od njegovega rodnega telesa.

Jasno, da smo Slovenci na manjšinskem vprašanju zelo živahno zainteresirani. Saj živi tretjina našega naroda izven mej naše nacionalne države. Jugoslovanska vlada je dala pred kratkim Nemcem kulturno in šolsko avtono-

Veleizdajniški proces v Trstu

Podrobnosti iz predidne razprave

Iz drugega dne razprave, kateri smo sumatično poročali v večerjšnji številki našega lista, navajamo danes še nekatere podrobnosti. Občinstva je bilo veliko več nego prvega dne. Predsednik sodišča Cristini je otvoril razpravo in začel nato sam čitati razna pisma, letake in liste.

Grozilna pisma „TIGRA“

Neko grozilno pismo, ki je adresirano na fašistično voditelja Kalina v Sežani, mu grozi, da bo obesen.

Veliko vlogo igrajo nadalje grozilna pisma, ki so jih dobili jeseni leta 1928 sežanski slovenski prvaki, ki so se zapisali v fašistično stranko. Eno izmed teh pisem se glasi: »Izdajalec! Vidimo, da si slepo orodje v rokah fašizma, ne iz prepiranja, ampak iz golega koristoljublja. Zato je vsemu slovenskemu narodu jasno, zakaj si podpisal tisto sramotno spomenico, ki jo je objavila Agencija Stefani 25. avgusta. Ti si se udal pritisku Graziolija in njegovih agentov. Tvoj strah pa te ne bo opravičil pred narodom, katerega stalno izdajáš s svojim podlim obnašanjem. Da to ne bo ostalo nemeščevano, za to bo že skrbela naša organizacija. Pogazil si čast Krasn pred drugimi našimi zemljani in dolžnost vseh poštenih Kraševcev je, da to sramoto operejo s krvjo. Ne boš ušel pravični kazni, ki si jo zaslužil. Za vse svoje pismene in ustne izjave boš dajal odgovor, podlec! Bodi proklet! Vedi, da te le malo korakov loči od usode, ki jo je doživel Cerkevnik (ubiti fašist). Podlec, strahopetnež, Judež. — Podpis: Izvršilni odbor kraške sekcije TIGRA.«

Neko drugo tako grozilno pismo sežanskim prvakom je bilo napisano ob priliki udanostne adrese, ki so jo le-ti poslali g. Mussoliniju.

Revolucionarni listi in letaki

Potem bere Cristini listič »Svoboda«, ki ima na čelu sekiro, od katere kapa kri, nad njo pa črke SL-V tem lističu se med drugim pravi: »Za električno razsvetljavo Kriša in za ceste, ki jih gradi fašizem, ima naše ljudstvo samo zaničevalen posmeh.« — »Mi smo vsi napolnjeni brezmejnega sovraštva proti fašizmu. Nahajamo se ob zarji italijanske revolucije.« — »Ne žrtvujte za krušni dan, kajti ta denar se uporablja za financiranje macedonskih komitejev.« — V nekem drugem članku tega lističa, ki se daktilografuje, je napisan članek, v katerem se grozi »vandalskemu centurionu Grazioliju v Sežani«.

Predsednik bere nato list »Primorski glas«, v katerem je med drugim rečeno: »Odločili smo se, da nadaljujemo borbo proti fašizmu v Italiji, dokler Italija ne bo dala naši manjšini pravice, ki ji slišijo po človeškem in božjem pravu.«

Beroč nadaljuje nanizje, podčrtuje general Cristini napade proti dinastijski, duceji in režimu. V raznih letakih se govori tudi o požigih italijanskih šol, ki »nedolžno slovensko dečo poitalijančujejo, jo odevajo po sili v ballistsko uniformo in učijo črtiti rodno mater in rodni dom. V teh letakih se oneminjajo tovariši na Krasu, da podvojijo svojo borbo proti italijanskim institucijam. Obeta se skorajšnja zmaga jugoslovanskega naroda nad nasilniki.

Pri tej priliki je postalo očito, kakor pravi v svojem poročilu o procesu »Piccolo« od dne 3. septembra, »kakšnega sistema so se posluževali slovenski teroristi, da so dosegali, da so njihovi tovariši hitro in točno izpolnjevali njihove navedbe.«

Poseben poudarek je polagal predsednik sodišča tudi na nek letak, v katerem se obžaluje, da se je otroški vrtec na Proseku zopet otvoril, potem ko je bil že dvakrat zažgan. Z ozirom na neko slovensko zastavo, ki so jo ob tej priliki razobesili neznanci, pravi ta listič, obračajoč se k fašistom: »Kljub temu pa se je razobesila, o vi pasji sinovi, ena slovenska zastava.«

Drugi letaki opisujejo politične in gospodarske razmere v Italiji in napovedujejo čas, ko se bo ves italijanski narod dvignil proti fašizmu.

Nek letak pozivlja starše, naj ne dajejo otrok v ljudske vrtnice, kjer učijo otroke že od četrtega leta ljubiti umazano Italijo in mrziti lasten narod. Nato začne tajnik brati razne policijske ovadbe o delovanju »slovenskih čet« in »poselne se pravi« in intenzivna delavnost Bevka in Kosmača kakor tudi Bevkove neveste. Kot velik akcionaš se označuje tudi Andrej Manfreda. Informatorji četašev so se nahajali celo na goriški kvesturi. Naredbe voditeljev na posamezne člane »organizacije« so bile pisane z nevidnim črnilom. Naivček je izdal Ciril Kosmač in pa Komar, mož in žena.

Izpovedbe vseučiliščnika Manfreda

Najbolj obširna je ovadba, ki se tiče Antonija Manfreda. Bil je vpisan na padovanski univerzi za socialne in politične nauke. Bil je vpisan tudi v »Gufe« (Gruppo Universitario Fascista), v katerega je vstopil maja meseca 1929 in je pripadal milici s činom navadne črne srake. V koprskih zaporih je svoje delovanje obširno izpovedal in je tajnik sodišča to izpoved v celoti prebral.

Manfreda pravi, da se je leta 1928 v Gorici slučajno seznanil z Maksimilijanom Rejem in njegovim bratom Albertom. Imeli so več sestankov. Eden izmed teh sestankov je bil napove-

dan na gori Sabotinu. Sel je do vznožja gore, kjer je srečal neznanca, kateremu je povedal parolo, katere ga je naučil v obtožnici večkrat imenovani student Jelinčič. Ta parola se je glasila: »Stiri Svobodni. Na Sabotinu so se potem zbrali še dr. Avgust Sfiligoj, student Glatnik, tolminski čevljar Sorli, nek slovenski učitelj iz Mele in neki Logar. Na tem setanku se je govorilo o borbi proti fašizmu in o borbi proti izseljevanju Slovanov iz Julijske krajine. Sestaneč je trajal do zore.

Iz čitanja tajnika se razvidi, da je Manfreda izdal veliko oseb tako iz goriških dijaških krogov kakor iz kobarškega okraja, ki da so pri akciji pomagali. O goriški dijaški organizaciji je dejal, da je bila razdeljena v srenje, kateri je bil na čelu načelnik. Dijaških srenj je bilo šest, in sicer v Tolminu, kateri je načeloval Anton Valenčič, doma iz Volč, v Kobaridu, katero je vodil Manfreda, v Idriji, kateri je načeloval Slavko Ferjančič, v Bači, katero je vodil Kosmač, v Brdih, kjer se Manfreda voditelja ne spominja več, in na Vipavskem, kjer je predsedoval srenji Kalin.

Za voditelja vsega jugoslovanskega iredentističnega pokreta označuje Manfreda Alberta Rejca (ki ne biva več v Italiji). Manfreda je tudi dal podatke o tako zvanih celicah. Ena glavnih nalog celic je bilo razširjanje slovenskih časopisov »Slovenec« in »Jutra« ter drugih prevodov italijanskih žurnalov. Manfreda je tudi razširjal letake, v katerih so se Slovenci pozivali, naj ne grejo na volišče ob znanih volitvah v fašistični parlament. V zvezi z razširjanjem teh manifestov je Manfreda predvsem obtožil poštnega sela Dorčeta Koreneta v kobarškem kotu in čevljarja Sorlija iz Tolmina.

Nato so se brali drugi policijski raporti, ki se bavijo z istim predmetom. Bral se je tudi report goriške policije, kateri je bil vposlan šele v zadnjem času in kateri slika teroristične akcije, izvršene v zadnjem času.

Nek report tržaške policije poroča, da so se razni manifesti, potem pa izdvoji znanega italijanskega protifašističnega dnevnika »Liberta« in italijanskega antifašističnega humorističnega lista »Becco Giallo« našli skriti v pisalni mizi Franca Marušiča v Banca d'America e d'Italia v Trstu.

Zmešnjava

Začetkom večeršnje obravnave med branjem gori navedenih dokumentov se je začelo nekaj šušljati. Policisti in častniki so se dvignili in šli iz dvorane. Nato je predsednik, general Cristini dobil neko pismo, katerega je tiho prebral in izročil državnemu tožilecu Dessiju. Pismo je prinesel v dvorano Diamanti, vršilec dolžnosti komandanta 58. milicijske legije San Giusto, ki vrši te dni po Trstu obsežno varnostno službo. Obrazi so bili videti v skrbeh. Zakaj se je šlo, se od oblasti ni moglo zvedeti.

Obtoženci

Glede obtožencev piše »Popolo di Trieste«, da je Sofija Frančeskin izgledala drugega dne obravnave bolj mirno, nego prvega dne. Obtožena je z eleganco, vsa v črnem, z gostim črnim pajčolanom. Tudi drugega dne so pripeljali vse obtožence, izvzemši žensko, prikljenjeno na eni sami verigi, katero jim snamejo šele v kletki. Glede Frančeskinove trdi »Piccolo«, da je tudi hudo obremenjena, da si je obtožnice same razvili le to, da je za zaroto vedela. Glede ostalih obtožencev pravi »Popolo d'Italia«, da so se prvega dne razprave skušali med seboj razgovarjati, radi česar so jih drugega dne razvrstili drugače. Razen karabinerjev so porazdelili med nje posebne uslužbence prekega sode, da pazijo, da se ne bi med seboj kaj dogovarjali.

Črke »TIGRA«, ki se nahajajo na grozilnih pismih raznim kraškim Slovincem-renegetom, razlaga sodišče kot Trst, Istra, Gorica; kaj bi pomenila potem črka R, se ne ve. Pravijo, da je to oficijelni znak akcionašev.

Besede, ki so jih izdale

Med raporti, ki so se brali, se je bral tudi report, ki poroča, kako je obtoženi mizar Španger iz Proseka pred atentatom na uredništvo »Popolo di Trieste« Sofiji Frančeskin v Gorici pomudil en izvod tega lista z besedami: »Berite »Popolo di Trieste«, ker jutri ga ne boste več.« Te besede, ki jih je Frančeskinova zaupno po-

vedala svojim prijateljem ali prijateljicam, so bile tiste, ki so šele spravile policijo, katere se je do tedaj prizadevala zman, na sled atentatorjem.

Brali so se tudi raporti, ki se bavijo s skrivnostnim umorom Marangonija in njegove žene v Rimanjih, glede katerega se vrši šele razprava, vendar pa pravijo, da je v to zadevo zapleten tudi sedanji obtoženec Nikolaj Kosmač, ki da je o tem umoru zaupno govoril. Drugi dokumenti govorijo o poskušanih atentatih na fašista Kureta in na kraškega fašističnega kapitana Graziolija, na katerega naj bi se vrgla bomba, ko bi se peljal na avtomobilu na inspekcijско potovanje po Krasu. Od sedanjih obtožencev se nikomur ti nameravani atentati niso še dokazali. »Popolo di Trieste« v svojem poročilu o procesu pa namiguje, da bi mogel biti v to zapleten Marušič, ki velja za voditelja teroristične organizacije v tržaški okolici.

Kakšna je bila bomba

Glede atentata na uredništvo tržaškega lista zvezo, da so najprej mislili, da je eksploziral parni kotel. Eksplozirala pa je bomba, ki je vsebovala 8 kg razstreljiva. Notranji premer bombe je znašal 4 cm, zunanji pa 5, oziroma 12 cm in 15 cm. Bomba je obstojala iz cevi iz cinkovega železa, katere je bila na koncu zaprtja po kompresorju. Enakega tipa so baje bile tudi bombe, uporabljene pri drugih atentatih. Sicer se bo pa o teh podrobnostih govorilo še tekom procesa.

Kaj pišejo italijanski listi

Radikalni fašistični rimski »Tevere« piše ob priliki razprave med drugimi, da mora tržaški proces pomeniti konec slovenske antifašistične zarote. Slovenci so lahko s svojimi balkanskimi metodami razkrojili avstro-ogrske monarhije, nikakor pa ne bodo mogli balkanizirati Julijske krajine. Italija je narodno tako edina in kompaktna, da je absurdno, če jo mislijo nekateri brezumneži raniti. Italija bo rano na vzhodu neposredno in definitivno izžgala. Res je, da ta meja ni naravna, ker bi morala Italija segati še delj, toda zaenkrat je sveta in je Italija ne bo pustila spremeniti. V teh mejah pa naj Slovanci živijo pod dobrotami italijanske civilizacije in državljanstva, ki vsakemu daje največje časti in pravice.

Novo nastali fašistični list »Il Corriere«, ki tudi izhaja v Rimu, piše v podobnem zmislu in konča svoj članek s sledečimi besedami: »Pravica, ki jo italijanski in fašistični narod pričakuje, je ta, da naj Tribunal fašistične revolucije stori sklep, kakor ga zahteva državna vest italijanskega naroda — sklep, ki bo siguren, rimski in fašističen.«

Napoljski »Mattino« konstatira vekovno in neomajno italijanstvo Julijske Benečije in sklepa, da obtožencev tržaškega procesa ne vodi noben uvaževanja vreden ideal, ampak da hočejo le preprečiti in onemogočiti prijateljske odnose in sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo, katero rimska vlada Jugoslaviji ponuja. Oni mislijo, da se Italija da ustrahovati ali po provokacijah desorientirati. Treba jih je prepričati, da Italija spričo tega ne zgublja svojega mira, ampak da bo mirno in hladno zločince vedela zadeti z mečem pravice. Primerno je tudi, da se proces vrši v Trstu, da se vsak lahko prepriča, kako veliko je nasprotje med fantastičnim slovenskim iredentizmom, ki Trst smatra kot svoje mesto, in med resnico, ki se bo vsakemu v Trstu s solčno jasnostjo posvetila: da je namreč srce tega mesta italijansko do zadnjega vlakca. Zato bi bilo dobro, sklepa »Mattino« svoj članek, da bi procesu prisostvovali inozemski časniki, predvsem žurnalisti iz Jugoslavije.

»Piccolo« polemizira v prvi vrsti z belgrajsko »Pravdo« in z govoric, da bodo jugoslovanski emigranti iz Italije vložili na Društvo narodov petico, v kateri bodo protestirali proti režimu, ki se izvršuje napram slovenski manjšini v Italiji — ter pravi, da Italija s procesom proti obtožencem zasleduje namen, da razgrne popolno sliko zločinskega delovanja teroristične organizacije, ki je ogrožala mirne odnose med Italijo in Jugoslavijo ter mir sploh. To da je bolj hvaležen predmet za Društvo narodov, nego pritožbe proti navidezno slabemu ravnanju Italije z Jugoslavlani, ki uživajo najpopolnejše državljanske pravice.

Treji dan razprave

Med tovariši je užival popolno zaupanje. Bevk je obširno navajal, kako je izvrševal naročila tajne organizacije. Bevk je tudi priznal, da je imel na razpolago tajni alfabet, katerega pa se ni posluževal.

V nadaljnjem zaslišanju so spraševali Bevka tudi o tem, ali je bil član organizacije za tajno izseljevanje protifašistov iz Italije. To je obtoženec odločno zanimal. Navedel je, da ve samo to, da je bilo treba dva milnska protifašista spraviti v inozemstvo radi intervencije antifašistične centrale v Parizu. Končno pa je le priznal, da je sodeloval pri pobegu več Slovencev, ki so meseca maja 1929 hoteli pobegniti v Jugoslavijo. Dalje je Bevk še izjavil, da je razdeljeval protifašistične letake.

Važen obisk

Belgrad, 3. sept. AA. V našo državo je te dni prisel H. Corard, ravnatelj hipotekarne banke za pospeševanje hotelirstva v Parizu. — Semkaj ga je povabilo društvo »Putnik«, da prouči naše turistične in hotelske razmere in da svetuje, kako bi se popravile.

Delauski sveti

Belgrad, 5. sept. z. V ministstvu za socialno politiko se izdeluje načrt zakona o delavskih svetih pri bankah in upravah.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma jasno, temperatura se bo zvišala. Lokalni vetrovi.

Grška vlada proti katoliški Cerkvi

Atene, 3. sept. as. Grška vlada je vzbudila pozornost s tem, da je izdala posebne odredbe proti rimskokatoliški Cerkvi. Vlada je pozvala rimskokatoliške duhovnike, ki stalno bivajo na Grskem, da ne smejo nositi take duhovniške obleke, ki bi bila slična obleki grško-ortodoksnih duhovnikov. Katoliški duhovniki se očita, da najraje nosi slično obleko, da bi si lažje pridobila zaupanje priprostega grškega naroda. Na to misel pa je vlada prišla radi tega, ker je v zadnjem času več pravoslavnih prestopilo v kat. Cerkve. Grška vlada je vsem rimskokatoliškim duhovnikom, ki bi se na to prepoved ne ozirali, zagrozila z izgonom. Venezelosa vlada, ki ima izrazito frimasonsko obilježje, je že ponovno neprikrito pokazala ostro proti kat. Cerkvi, v zadnjem času v vprašanju agrarne reforme, ki je bila izvedena odločno proti cerkvenim interesom.

Podkarpatska Rusija dobi autonomijo

Praga, 3. sept. AA. Listi iz Užhoroda prinašajo danes intervju z guvernerjem Podkarpatske Rusije, ki je izjavil, da pogajanja glede autonomije Podkarpatske Rusije napredujejo. Kar se tiče memorandumov, ki jih je poslal Društvu narodov poslanec Kurtiak, je izjavil guverner, da jih ne more prepoznati, vendar po njegovi sodbi ne more Društvo narodov ničesar ukreniti, ne da bi se prej dogovorilo s češkoslovaško vlado.

Boji v Maroku

Pariz, 3. sept. as. V Maroku so bili večerj zopet hudi boji in krvavi spopadi med francoskimi četami in domačimi vlašči. Boji so se vršili na visoki planoti Tafilalet. Francozi so imeli 46 mrtvih in 25 ranjenih, dočim zgube vlašev še niso znane.

Pariz, 3. sept. AA. Poročajo iz Rabata: Francosko namestništvo je izdalo poročilo, ki pravi, da so francoske čete imele na alžirsko-maroški meji boje z veliko tolpo maroških vlašev. Francoske čete so vstale pristile, da so se z velikimi izgubami umaknili. Pri tem je padlo 22 legijonarjev, ranjenih pa je bilo 24. Francoske regularne čete so imele 12 ranjenih.

Casablanca, 3. sept. AA. Oddelek maroške vojske je pogoltnil upornike na alžirsko-maroški meji v beg.

Angleška delegacija za Zenevo

London, 3. sept. AA. Danes je odpoštovala v Zenevo angleška delegacija, ki se bo udeležila septembrskega zasedanja Društva narodov. Poleg ministra za zunanje zadeve Hendersona so člani angleškega odposlanstva lord Cecil, William Graham, predsednik delavskega urada in miss Susan Lawrence, minister za zdravje. Delegaciji so pridruženi kot večaki gg. Dalton, Noel, Baker, Roden, Bustin in gđc. Hamilton. Iz Boulogna bo delegacija potovala v Zenevo z avtomobili. Vozovi bodo v Zenevi na razpelo odposlanstev, s čimer bodo doseženi prihranki, ki bi bili sicer izključeni z visokimi izdatki za železnico in za avtomobile v Zenevi.

V Argentini hudo uré

Pariz, 3. sept. AA. Poročajo iz Buenos Airesa, da je argentinski vojni minister podal ostavko zaradi nekih nespornostnih razlogov z ministrom notranjih zadev. List «Nacion» sodi, da bodo še nekateri drugi člani kabineta podali ostavko. Oddelek pešcev, ki se je bil izkrcal v mestu, so ponovno prepeljali na ladje. V pristanišču je vsidranih 20 vojnih ladij. Navzlic vznemirjenju, ki ga kažejo politični krogi, so trgovski sloji popolnoma mirni.

Odkrila komunistična zarota v Turčiji

Carigrad, 3. sept. AA. Carigradska policija je odkrila široko zasnovano komunistično zaroto. Prijela je 30 oseb, med njimi profesorja in dijak, ki so širili komunistično propagando med raznimi sloji prebivalstva. Policija je dognala, da so osumljeni bili v tesnem stiku s tretjo internacionalo. Ta komunistična zarota je bila ena izmed največjih, kar so jih kdaj odkrili. Nekaj osumljencev so aretirali tudi v Ankari.

Kako so odkrili ostanke Andréjeja

Stockholm, 3. septembra. AA. Casopisje priobčuje poročilo, ki ga je izdal vodja norveške ekspedicije Gunar Horn o tem, kako je odkril ostanke polarnega raziskovalca Andréjeja in njegovih tovarišev. Ekspedicija je prehodila kakih 400 km skozi polarno noč. Nato opisuje Horn podrobno, kako je ladja zadela v snežni kup. Posadka se je začela zanimati za nenavadno snežno kepo. Nato so Horn in člani njegove ekspedicije z nadležnimi napori izkopal ostanke Andréjejeve ekspedicije s sekirami. Horn potrjuje, da je dnevnik Andréjeja bil v snegu in zmrazjen, da pa so poleg tega našli knjigo z beležkami o prehojenih poti, ki ima samo nekaj strani. Navzlic temu pa so ti podatki ogromne važnosti.

Premestitve

Belgrad, 3. sept. Po službeni potrebi so z rešitvijo trgovinskega ministra postavljeni: Martin Matković za profesorja v 7. I. na državni trgovski akademiji v Dubrovniku; Janez Ježerski za suplenta v 9. I. na državni tekstilni šoli v Leskovcu; Dragotin Wagner za suplenta v 9. I. na drž. trg. akademiji v Osijeku; Pavle Vrankar za suplenta v 9. I. na drž. trg. akademiji v Nišu; Franc Novak za začasnega predmetnega učitelja na drž. puškarski šoli v Užiču; Rudolf Ušnik za strokovnega učitelja v 2. II. na drž. obrtni strokovni šoli srednje tehnične šole v Ljubljani; Pero Spasojević, učitelj v 3. II. drž. puškarske šole v Kranju, na drž. strokovno obrtno šolo srednje tehnične šole v Ljubljani; Jakob Ravnik, strokovni učitelj v 3. III. in vršilec dolžnosti upravnika drž. puškarske šole v Kranju, na državno puškarsko šolo v Užici; Anton Čoš, strokovni učitelj v 3. III. drž. strokovne šole v Kranju, na državno puškarsko šolo v Užici. — Ker so vsi imenovani premešeni po službeni potrebi, imajo pravico do potnih in selitvenih stroškov.

Otvoritev manjšinskega kongresa

Manjšinsko vprašanje — eden najvažnejših evropskih problemov

Zeneva, 3. sept. as. VI. kongres evropskih narodnih manjšin je otvoril danes z nagovorom dr. Willana. Generalni tajnik kongresa dr. Amende je izjavil, da pri vprašanju narodnostnih manjšin ne gre samo za usodo mnogo milijonov ljudi, temveč za vseevropski problem, katerega politični pomen je v tem, da vsaka manjšinska skupina lahko služi v narodnostno pomirjenje ali pa da se poveča in razpiha nasprotstva v Evropi. Navajal je, da bodo poročila tajništva jasno pokazala, da obstajajo skupine narodov, ki se smatrajo za manjšine v skoraj vseh evropskih državah, da danes sploh ni več nobene enotno zaokrožene nacionalne države in da je torej v mednarodnem smislu popolnoma nesmiselno, če bi se hotela danes kak država razširiti na stroške druge države. Evropski problem manjšin se danes ne more rešiti več s spremembo me-

ja. Ravno zato se mora spopolniti manjšinsko pravo. Na Polnarejevo nolo o manjšinah je odgovoril dr. Amende, da leži resnično sredstvo za mir Evrope ne v tem, da se zamoči vprašanje manjšin, temveč edino v tem, da se o njih obravnava resno. Ze je minul čas, da bi se vprašanje rešilo s tem, da bi večinski narod enostavno vsrkal vase manjšine. Danes more voditi pot do rešitve evropskih težav samo s tem, da se narodnosti med seboj spoštujejo.

Nato so bili izvoljeni trije odbori: za objavo situacijskega poročila manjšin, za organizacijo narodnih skupnosti preko državnih mej in za mednarodna organizacijska vprašanja.

Vprašanje Panevrope pride jutri opoldne na razpravo pri Društvu narodov.

Zmagoslavje francoske aviatike

Po svečanem pristanku Costesa in Bellonteja v New Yorku

Pariz, 3. sept. AA. Vest o srečnem pristanku letalcev Costesa in Bellonteja na newyorškem letališču v Cortisfieldu je prispela v francosko prestolnico okrog polnoči. Na trgu Concordije je bila zbrana desetstotina množica, ki je sprejela vest z ogromnimi manifestacijami za francosko letalstvo. Polet francoskih letalcev preko Océana je trajal 37 ur in 18 minut.

Množice ljudstva, zbrane na pariških ulicah, so vzvikale od veselja. Ljudje, ki so prihajali iz gledališč in koncertnih prireditvev, so se pridružili množici, tako da so bile vse ulice in veliki bulvarji polni navdušenega občinstva.

Predsednik francoske republike Doumergue je takoj, ko je doznal o srečnem koncu poleta letalcev Costesa in Bellonteja, poslal obema letalcema brzojavno svoje čestitke. Istotako minister za zrakoplovstvo Eynar in ameriški preda, Hoover.

Letalce Costes bo, kakor se izve, odlikovan z redom Legije časti druge stopnje. »Matine« poroča, da bo Costesova žena prihodnji teden odpotovala v New York, z njo pa letalec Codos, ki bo poskusil zboljšati svetovni rekord v daljavo z letalom »Vprašanje«, in sicer v smeri proti Carigradu.

New York, 3. sept. Francoska letalca Costes in Bellonte sta bila pri svojem pristanku v Cortisfieldu sprejeta od mnogotisočglave množice, ki jih je burno pozdravljala. Med drugimi so bili prisotni tudi Lindbergh s svojo soprogo, francoski poslanik, francoski generalni konzul v New Yorku in zastopnik newyorškega župana. Množica je predlila poli-

cijski kordon. Nato je poskusila policija prevarati tok množice s tem, da je dvignila na ramo dva preoblečena policista, da bi s tem spetljala množico v napadno smer. Ljudje so pa spoznali prevaro in pritisnili v smeri proti Costesu in Bellonteju, katera je množica 500 ljudi obkrožila pri neki steni in sta morala Costes in Bellonte najprej dati intervju, v katerem sta izjavila, da sta imela na potu slabo vreme. Če bi bila imela veter za hrbtom, bi bila dospela že prej. Le po daljšem trudu se jima je posrečilo izriniti se iz množice in dospeti v hotel. Pozneje je izjavil Costes, da je letalo trikrat zašlo v velike viharje. Najprej na irski obali, takoj potem nad Oceanom, nazadnje pa nad Navo Skotske. Drugi vihar je potisnil letalo za 100 milj proti jugu. Ker letalca nista zagledala nobene suhe zemlje, sta se pozneje zopet povrnila proti severozapadu. Ob 3 jutraj francoskega časa sta prvi opazila suho zemljo. Predsednik Hoover jima je poslal prišerno čestitko.

Pariz, 3. sept. as. Vest o tem, da sta Costes in Bellonte dospela v Ameriko, je izzvala veliko navdušenje. Radi ogromne popularnosti sta oba pilota s svojim uspešnim poletom dosegla mnoga denarna sredstva. Costes bo dobil iz raznih premij, zavarovalnic itd. 50 milijonov frankov ali 2 milijona dolarjev. Če bo letel še od New Yorka v Dallas v Texasu, bo dobil še posebno nagrado 25.000 dolarjev, ki jo je obljubil palkovnik Eastwood samo za to, da bo mogel francosko letalo osebno pokazati prebivalcem Texasa.

V Heimwehru zmagala zmerna struja

Steidle in Piriemer odslovljena — Knez Starhemberg — edini voditelj

Dunaj, 3. sept. as. V Heimwehru je končana kriza med voditelji. Oba prva zvezna voditelja dr. Steidle in Piriemer sta bila na seji zveznega vodstva v Schladmingu odslovljena. Dobila sta zahvalo za svoje dosedanje delovanje, za novega edinega zveznega voditelja pa je bil izvoljen znani garnjeavstrijski deželni voditelj Heimwehra knez Starhemberg. Domneva se, da je dr. Steidle padel radi svojih večkratnih govorniških izpadov, v katerih nazadnje tudi zveznemu kancelarju dr. Schoberju ni več prizanašal. Dr. Schober je radi Steidlejevih osebnih napadov prekinil z njim vsako zvezo in razpravljal samo še s štabnim šefom Rauterjem, naslednikom majorja Pabsta. Obenem z dr. Steidlejem in dr. Piriemerjem so podali ostavko tudi generalštabni šef Rauter in Oberegger ter vsi organi zveznega vodstva. Novi zvezni voditelj, knez Starhemberg je star 31 let. Čuje se da bodo Starhembergu postavili ob stran nekakšni vrhovni svet ugodnih, materielno neodvisnih mož pod vodstvom vojaško izobraženega in organizatorično izkušnega štabnega šefa za vodstvo poslov. V heimwehrovskih krogih se sedaj že obžaluje, da Heim-

wehr ni sama vstopila v vlado. Druga napaka Heimwehra pa je bila ta, da so izid ustavnega boja orisali kot poraz Schoberjeve vlade. Kot program kneza Starhemberga se lahko smatra njegov govor na zborovanju v Sletu, v katerem je izjavil: »Mi nismo prišli zato, da bi svojim sodržavljanom, ki danes še korakajo za rdečo zastavo, napovedali boj, temveč da jim poverimo, da je njihova volja naša volja. V državi, v kateri bomo vladali, ne bo mogoče, da bi kak Sieghard (guverner prepadelja Bodenkreidtanstalt) smel izjaviti, da je pripravljen, udeležiti se obnove Steyru s prispevkom 1 milijona šilingov, katerega je zaslužil s tem, da je pripravil ob krah na tisoče delavcev.

Oni gospodje, ki dobivajo svojo modrost iz Sovjetske Rusije, so nemškega delavca izdali mednarodnemu velekapitalu. Mi se nikdar ne bomo ponikali, da bi postali garda podjetnikov. Nasi politični cilji niso slabši medni pogoji za delavce in boljši pogoji za podjetnike, temveč naš cilj je vključitev nemškega delavca v nemško narodno skupnost.

Četrta stranka v Angliji

London, 3. sept. AA. Delne volitve v Bromley so bile prav zanimive in so značilne za sedanjí položaj v angleškem strankarskem življenju. Kandidat združene imperjalne stranke Redwood, je ogrožal oficijelnega kandidata konservativne stranke. Kakor je znano je imperjalno stranko organiziral znani časopisni magnat lord Rothermere, ki nastopa javno proti konservativni stranki. Zaradi tega uspeha namerava nova imperjalna stranka postaviti svoje kandidate proti kandidatom

konservativne stranke pri vseh bodočih delnih volitvah.

Nottingham, 3. septembra. AA. Na kongresu delavskih strokovnih organizacij je došlo do viharjih tumultov. Neredi so izzvali komunisti, ki jim je bil dovoljen pristop z vstopnicami, ki so bile potrjene. Minister za notranje zadeve Clynes ni mogel priti do besede vse dotlej, dokler niso bili manifestanti odstranjeni iz dvorane.

Belgrajske vesti

Belgrad, 3. sept. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev je postavljen za prvega pomočnika ministra notranjih zadev v I-I dr. Ivan N. Perović, pomočnik ministra notranjih zadev v I-2a.

Belgrad, 3. sept. m. Po sklepu finančnega ministra je postavljen za računskega pripravnika pri odseku za državno računovodstvo finančnega ravnanstva v Ljubljani Emil Lazar.

Split, 3. sept. p. Dne 3. septembra prispe v Split prva skupina angleške flote iz Črnega morja.

Hercegovini, 3. sept. p. Snaf je okrog šestih prispel v Kotorski zaliv prvi aeroplanski nosilec »Zmaj«.

Belgrad, 3. sept. AA. V kabinetu ministra za zunanje zadeve je bila 3. t. m. ob 12 izvršena izmenjava ratifikacijskih instrumentov konvencije o pomirjenju in arbitraži podpisane v Belgradu 25. marca t. l. med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Belgijo.

Belgrad, 3. sept. AA. Pekrajnska zveza industrijev v Zagrebu je na eni svojih zadnjih sej razpravljala o predlogu normalizacije opeke. Odbor zveze je osvojil predlog ministra za zgradbe, da se dosedanja oblika opeke spremeni in ustvari oblika 25 : 12 : 5,50 do 6,50 cm. V imenu vseh članov je predstavništvo zveze zaprosilo ministra za zgradbe, naj uredi v najkrajšem času normalizacijo opeke po imenovanem predlogu.

Priprave za belgrajske slavnosti

Belgrad, 3. sept. m. Veličastni proslavi 6. 7. in 8. sept. bodo prisostvovali vsi člani kraljevskega doma. Danes ob pol 11 je v Belgradu v to svrhu prišel s Simplon ekspresom Nj. V. knez Arsen. Na kolodvoru ga je sprejel maršal dvora general Dimitrijević. Knez Arsen kljub svoji visoki starosti izgleda še vedno zelo svež. V prestolici knez Arsen že delj časa ni bil, ker neprestano biva v inozemstvu.

Belgrad, 3. sept. m. V teku današnjega dne so prispele že vse delegacije vojnih enot, ki bodo sodelovale na proslavi. Vseposvdo, koder so te ednice korakale po ulicah v Belgradu, so bile priščno in navdušeno pozdravljene od številnega prebivalstva, ki v velikim zanimanjem spremlja vse priprave za svečanosti. Danes so prišle v Belgrad že vse delegacije, ki imajo še stare polkovne zastave, iz mest, iz katerih so poveljstva polkov, poročajo o navdušenju ob slovesu dotičnega prebivalstva od starih zastav. Dopoldne se je vršila na Banjići poskusna vaja vseh doslej dospelih čet. Tem poskusnim defilejem sta prisostvovala predsednik vlade general Živković in vojni minister general Hadžić. Poveljnik parade armadni general Dokić je poveljeval tudi že današnji vaji, ki je v splošnem lepo izpadla. Najprej so defilirali pešpolki, deputacije pešpolkov, nato pa planinski pešpolk in topništvo. Na proslavi bodo sodelovali trije polki naših letal in sicer izvidniški, lovski, bombardni in poljski, skupaj 126 aeroplanov. Doslej še nikdar ni nastopilo toliko naših vojnih aeroplanov in bo v tem oziru ta proslava tudi najveličastnejša.

Za naše izseljence

Belgrad, 3. sept. AA. Konferenca predstavnikov ministrstva socialne politike in narodnega zdravja s predstavniki naših izseljeniških organizacij v Nemčiji in Franciji se je vršila večerj in danes v oddelku za socialno zaščito ministrstva socialne politike in narodnega zdravja. S strani ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje so prisostvovali: načelnik Dušan Jeremić, načelnik splošnega oddelka Hofmanović, šef odseka za izseljevanje in priseljevanje Stjepan Horman in šef odseka za zavarovanje delavcev Marko Tujković. Izseljence sta zastopala g. Bolha in župnik v Merlebachu Anton Hafner. Na konferenci so razpravljali o željah in predlogih naših delavcev, zaposlenih v Nemčiji in Franciji v pogledu njihove socialne in pravne zaštite ter zaštite njihove kulture in prosvetnega položaja kakor tudi o potrebi čimprejše sklenitve konvencij za zaščito in zavarovanje delavcev s Francijo, Belgijo, Holandijo, kamor prihaja vedno več naših izseljencev. Nadalje so proučevali konvencijo iz leta 1928, sklenjeno z Nemčijo, kakor tudi funkcioniranje določil imenovane konvencije. Glede vseh teh vprašanj je bila dosežena popolna soglasnost med predstavniki naših izseljencev iz omenjenih držav in predstavniki ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, posebno v pogledu čimboljše organizacije podpore v slučaju nezaposlenosti ter o vprašanju potovanja dece v naša primorska okrevališča.

Pred pogajanjimi s Poljsko

Varsava, 3. sept. AA. Pat poroča: O priliki mednarodne poljedelske konference v Varšavi sta ministra za trgovino in industrijo Kvjatkovski in Demetrović nadaljevala razgovore o gospodarskih odnosih med obema državama. Ministra Kvjatkovski in Demetrović sta 31. avgusta podpisala pogodbo, ki naj služi kot dopolnilo poljsko-jugoslovanske trgovski konvenciji, ki je zljaj v veljavi. Na podlagi te pogodbe je Jugoslavija priznala Poljski nove ugodne pogoje za uvoz poljskega premoga v Jugoslavijo in zmanjšala take na uvoz očistene parafina. Poljska pa je Jugoslaviji priznala ugodnosti pri uvozu nekih predmetov, med drugim je znižala carine na uvoz suhih sliv v velikih količinah.

Sodišča za mladoletnike

Belgrad, 3. sept. AA. Na podstavi čl. 435. zakonika o sodnokazenskem postopku je minister pravde dr. Milan Srđić predpisal to-le uredbo o ustanovitvi sodišč za mlajše mladoletnike:

Čl. 1. Pri okrajnih sodiščih se ustanove oddelki kot sodišča za mlajše mladoletnike in sicer:

1. pri okrajnem sodišču v Senti za področje istega sodišča in za področje okrajnih sodišč v Subotici in Bački Topoli;

2. pri okrajnem sodišču v Velikem Bečkerek za področje istega sodišča in za področje okrajnega sodišča v Jasi Tomiču;

3. pri okrajnem sodišču v Veliki Kikindi za področje istega sodišča in za področje okrajnega sodišča v Novi Kaniži;

4. pri okrajnem sodišču v Somboru za področje istega sodišča in za področje okrajnih sodišč v Apatinu, Kuli in Odjaci;

5. pri okrajnem sodišču v Čakovcu za področje istega sodišča in za področje okrajnega sodišča v Prelogu;

6. pri okrajnih sodiščih v Novem Sadu, Starem Bečeju, Titelu, Bački Palanki, Pančevu, Ali Bunariju, Kovačici, Perlezu, Novem Bečeju, Darbi, Beli Crkvi, Vrču in banatskem Karlovcu za področje vsakega teh okrajnih sodišč;

7. na vseh sedanjih okrajnih sodiščih na področju vrhovnega sodišča v Sarajevu, banskega stola v Zagrebu ter visjega deželnega sodišča v Ljubljani in Splitu za področje vsakega od teh okrajnih sodišč.

Čl. 2. Ta uredba stopi v veljavo dne 15. septembra 1930. Do tega dne morajo biti v smislu čl. 436. zakonika o sodnokazenskem postopku postavljeni sodniki za mlajše mladoletnike.

Pogrebni red za pokojnim dr. Vladimirom Gjorgjevičem

Belgrad, 3. sept. Pogreb dr. Vladana Gjorgjevića, bivšega ministrskega predsednika, ki je 31. avgusta umrl v Badnu, bo v Belgradu dne 4. septembra po svečanem opetu v saborni cerkvi ob 9 dopoldne. V cerkvi bo govor zastopnika kraljevske vlade. Po končanem opetu odnesejo truplo pokojnega Gjorgjevića iz cerkve člani kraljevske vlade. Spored bo preko Terazij na pokopališče, kjer bo vojaštvo pri spuščanju krste v zemljo odšlo častno salvo.

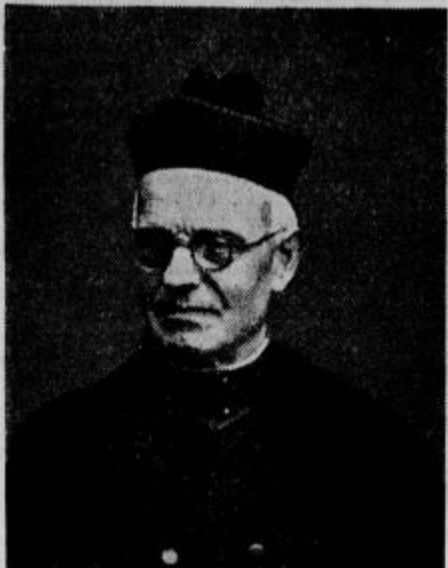
Ford bo zidal tovarno v Baru

Belgrad, 3. sept. z. Ze par dni se mudi tu zastopnik Fordove tovarne, ki proučuje razmere za zgraditev velike tovarne Fordovih avtomobilov v Baru. Obiskal je merodajne činitelje radi pogajanj in informacij Forda o položaju. Najpomembnejši kraj je Bar. V tem oziru je s tomošnjimi oblastmi že vse potrebno ukrenil. Ako se dože sporazum z merodajnimi činitelji, bi se spomlad tovarna pričela že graditi.

† Misijonar Franc Birk

Ljubljana, 3. septembra.

Danes je umrl misijonar g. Franc Birk.

Misijonar gosp. Franc Birk je bil rojen v Jaršah pri Ljubljani 26. marca 1866; še isti dan ga je krstil tedanji šentpeterski kaplan Andrej Drobnič v šentpeterski farni cerkvi. Oče Luka in mati Apolonija roj. Dimnik sta v strogo krščanskem duhu vzgajala svojega sina. Kot 12 letni deček je jeseni leta 1878. pričel obiskovati ljubljansko gimnazijo, na kateri je maturiral 15. julija 1886. Še istega leta je vstopil v ljubljansko semenišče, kjer se je odlikoval po svoji temeljitosti in vestnosti, ki je bila sploh njega značajna poteza vse življenje. Dne 21. julija 1889 ga je škof Jakob Missia v ljubljanski stolnici posvetil v mašnika. Po dokončanih študijah je bil leta 1890. nastavljen za kaplana v Kočevju; pozneje je služboval v Kranju in pri ljubljanski stolnici kot stolni vikar.

Dne 10. oktobra 1900 je vstopil v misijonsko družbo, v kateri se je prav do zadnjih let odlikoval kot goreč misijonski pridigar in vnet spovednik. Od novembra 1923 do oktobra 1926 je bil superior misijonske hiše na Gradu pri Gorici, nato še 2 leti superior v Ljubljani, a nadležni revmatizem mu je medtem vedno bolj črpal življenjske moči, tako da ni mogel več opravljati težkih in odgovornih služb; vendar je pa še prav do letošnjega julija veliko spovedoval in pridigal.

Težka bolezen ga je sredi meseca julija položila na bolniško posteljo. Z zares duhovniško vdanostjo in potrpežljivostjo je prenašal težko bolezen, dokler ga ni Bog očistil v ognju trpljenja in polnega dobrih del v njegovi službi odpoklical k sebi po večno plačilo. Ave, pia anima! — Pogreb dragega pokojnika bo v petek ob 3 popoldne.

Važno za srednješolce

Kr. banska uprava je z odlokom IV. Nro 16585 z dne 28. avg. t. l. določila za posamezne srednje šole njihove okoliše. Ta odlok bo zadel marsikoga neprijetno, ker ga je morda prežl in utegne priti zastoj k vpisovanju na zavod, kamor po tej razdelitvi ne spada. Velike nepravilnosti bodo imeli dijaki in starši tudi s stanovanji, ki jih morda imajo že preskrbljena od lani ali pa so si jih preskrbeli že za letoš. Zato opozarjamo starše in dijake, naj se pravočasno prijavijo, na kateri zavod spadajo. Merodajno je bivališče staršev. Okoliše smo priobčili v »Slovencu« dne 30. avgusta. Kdor bi pa imel tehtne razloge za studije na zavodu izven svojega okoliša, naj pravočasno vložijo prošnjo pri kr. banski upravi, ker se mora s tozadevnim dovoljenjem izkazati že pri vpisu.

Ker bi pretrdo izvajanje gornjega odloka (§ 36 zakona o srednjih šolah) povzročilo marsikomu občutno škodo in nevarnost za mirno nadaljevanje ali dovršenje študij in povečalo veliko preseljevanje dijakov iz zavoda na zavod, starši upravičeno upajo, da bo banska uprava za prehodno dobo postopala kar mogoče obzirno in utemeljene prošnje ugodno rešila.

Due dekleti utonili v Krki

Žužemberk, 2. septembra.

Prošli petek je že par let tiha in mirna Krka zopet zahtevala dvojne mladiki življenj: Francovo Vovkovo in Hildo Kamnikovo iz Zafare. Vročina je zvalila osemnajstletni deklici v za kopanje prijetno vodo. Nesreča in premajhna previdnost je zahtevala prvo žrtve, kateri je sledila še druga, ko je hotela reševati svojo sokopalko. Prilicno hitra pomoč reševanja ni mogla imeti več zaželenega uspeha. Pogreb žrtve se je izvršil v nedeljo ob veliki udeležbi občinstva.

Nesreča s koso

Brežice, 3. septembra.

Posestnik H. B. iz Ostrca pri Kostanjevici je pretekli ponedeljek kosil na domačem travniku otavo, kake pol ure od doma. Okrog pol dne je šel domov. Steza ga je peljala med grmovjem. Radi tega je nesel koso v roki, da se mu ne bi zapletala med vejave. Na poti med grmovjem se mu je pa zapletala med noge neka veja, da je padel na tla in sicer na ročaj kose, katero se je pa na tleh v tem trenutku obrnilo in je H. padel tako nesrečno na ostrino kose, da se je ranil po desni strani vratu, in po hrbtu, ker je bil v sami strajci. Prepeljali so ga takoj k zdravniku v Kostanjevico g. dr. Ivančeviću, kateri mu je nudil prvo pomoč, in odredil prevoz v bolnišnico.

Radi plesa

Brežice, 2. sept.

Od številnih veselje v letošnji poletni sezoni v naši okolici, se je pretekli nedeljo vršila tudi veselica gasilnega društva v Rakovcu ob Sotli. Idiličen kraj je to tam ob Sotli, in pa lepa nedelja, kdo se ne bi potrudil potem na veselico. In tako je bil med drugimi na tej veselici tudi 23 letni K. L., kateri je prišel preteklo soboto iz Zagreba na obisk k sorodnikom v Kapele pri Brežicah. Fant je vneto plesal in ni videl grozljivih pogledov domačih fantov. In tako se je zgodilo kot že večkrat ob takih prilikah, da je nekdo od tistih, ki so mu prej grozili samo s pogledi, ko je šel K. zvečer, bilo je že bolj pozno, s plesnega prostora, skočil izza grmovja in ga sunil z nožem med desna rebra tako, da je moral iskati pomoči v bolnišnici. Konec te zgodbe pa bo zaključilo sodišče.

Dr. Jan. Ev. Kreku - spomenik

Strmel sem ob spomeniku dr. Kreka tam pri sv. Križu na ljubljanskem polju in mislil, kako majhni smo, da hočemo v mrzlem kamnu izraziti vso plamenito moč genija slovenskega — našega Evangelista.

On, ki je bil tako poln duha, bi rabil drugačnega spomenika. Takega, ki bi misel njegovo sprejel in jo s skrbjo v ljubezni negoval.

Tam na Jesenicah si je osvojil dušo, tam so ga srca razumela in hotela so, da ostane ob njegov otrokom in vnukom.

Dom so mu zgradili, kakor da mrtev ni, ker zanje ni, in ko so domu temelj stavili, so neštete oči v solzah iskriale gledajoč podoba očeta, v čigar imenu je krščen nov dom.

Nikdar ga nisem poznal — očeta Kreka in tisoči mladi ga niso. A tam na Jesenicah pogledmo v ponedeljek ljubezen sinov in videli bomo veličino očeta, ki je v delih sinov razodeta.

Slavlje blagoslovitve

Krekovega prosvetnega doma na Jesenicah

Tri dni bo trajalo — od 6. do 8. septembra. Že po tem obsegu bo dokumentiralo katoliško orientirano jeseniško prebivalstvo svoje izvan-

redno bogato delo v okviru krščanske kulture. Prva dva dneva sta določena zlasti za domačine, zadnji dan slavlja pa naj združi vse prijatelje katoliških Jeseničanov in njihovega dela.

Okoliška prosvetna društva, pridite ta dan s svojimi zastavami; fantje in dekleta, v narodnih nošah ne ostanite doma; pevci vsi okoliških zborov, polnoštevilno k sv. maši presvetlega vladike!

Tabor na Jesenicah

8. septembra 1930

Takoj po sprejemu g. knezoškofa na kolo-dvoru ob 7.39 krene sprevod na prostor Krekovega prosvetnega doma, kjer g. duh. svetnik Kastelic, predsednik gradbenega odbora otvori javni ljudski tabor.

Govorita: Profesor Ivan Dolenc: »Novi dom najlepši spomenik dr. Kreku!« in dr. Bajsaj: »Dom katoliške prosvete!«

Porabite turist!

Ta dan vsi na Jesenice! Nas same hoče izpričati!

Želje francoskih rudarjev izročene g. banu in škofijstvu

Ljubljana, 3. septembra.

Danes ob 11 dopoldne je obiskala g. bana ing. Dušana Serneca deputacija naših rudarjev iz severne Francije, ki so sedaj prišli obiskat domovino, kjer ostanejo do 11. t. m. V deputaciji sta bila predsednik Zveze jugoslovanskih rudarskih društev iz severne Francije Blaž Zupančič in tajnik te zveze Andrej Dolinar, ki je tudi tajnik društva sv. Barbare v Sallaumines. Deputacija se je poklonila g. banu in izročila darilo slov. izseljencev v Franciji tablo z 8 slikami naselbin naših izseljencev v severni Franciji. Tabla ima v sredi sliko sv. Barbare kot zaščitnice rudarskih društev in rudarjev. Predsednik Zupančič je nagovoril gosp. bana:

»Najpristranejši se Vam zahvaljujemo za naklonjenost, ki smo jo dosedaj imeli od dravske banovine, in Vas prosimo, da v znamenje naše hvalečnosti sprejmete te slike v spomin. Prosimo Vas še nadalje Vaše naklonjenosti.«

G. ban se je nato prijazno razgovarjal z deputacijo. Zanimal se je za socialne razmere, v katerih žive naši izseljenci in za društveno življenje, ki je zelo važno, zakaj s tem se ohranijo naši ljudje v zvestobi do svojega jezika in narodnosti. Deputacija je g. banu na vsa vprašanja odgovorila s

točnimi pojasnili. G. ban je deputaciji obljubil, da bo še dalje ostal naklonjen slovenskim izseljencem v Franciji in da bo po možnosti upošteval vse njihove želje, ki jih bodo imeli do domovine. Pozval je tudi slovenske izseljence v Franciji, naj sestavijo svoje želje in potrebe v posebni spomenici, zlasti pa naj izrazijo svoje stališče glede izseljeniškega zakona, ki naj bi uredil zadeve naših izseljencev in zastopnikov naše države v Franciji.

G. ban je nato daroval predsedniku Zupančiču, tajniku Dolinarju in Zvezi društev po en krasen album jugoslovanskih krajev in krajevnih lepot. Albumi imajo napis s posvetilom in lastno-ročni podpis g. bana.

Deputacija se je popoldne oglasila tudi na kn. šk. ordinarijatu. Gospod knezoškof je bil žal odsoten. Po g. ravnatelju so mu izrazili zahvalo za vnete slov. duhovnike, ki delujejo med izseljenci v Franciji. Prosili so že za enega duhovnika, ker so tam še tisoči in tisoči slovenskih izseljencev, katerih otroci bodo utonili v morju tujine, ako ne bo prišla pravočasno pomoč. In ravno duhovnik je oni, ki jih v domačem jeziku poučuje in uči ljubiti svoj jezik in domovino. G. ravnatelj pisarne je obljubil, da se bo mesto za tega duhovnika razpisalo, kakor tudi, da bo g. knezoškofu tolmačil želje naših izseljencev.

Zastopnik krščanske delavske internacionale v Jugoslaviji

Dne 8. septembra pride v Jugoslavijo glavni tajnik Internacionale krščanskih strokovnih organizacij, nizozemski senator P. J. S. Serrarens in bo gost Jugoslovanske strokovne zveze. Serrarens je v mednarodnem svetu, zlasti delavskem, dobro znan in spoštovana osebnost. Je ideolog in dejanski voditelj krščanske strokovne internacionale in šef krščanskih delavskih delegatov v Mednarodnem uradu dela. Do zadnjega zasedanja je bil tudi v upravnem odboru urada.

Potuje preko Maribora v Ljubljano in čez Jesenice zopet na Holandsko. Tako bo 8. septembra zvečer govoril v Mariboru v dvorani Zadrugne

gospodarske banke, 9. septembra bo v Ljubljani, kjer bo predaval ob 8 zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti o mednarodnem krščanskem delavskem gibanju in o krščanski strokovni internacionali. Le-ta šteje v letošnjem desetem letu svojega obstoja preko 3 milijone članov v vseh evropskih državah. 10. septembra pa bo na Jesenicah in bo tudi tam govoril v dvorani novega doma.

Jugoslovanska strokovna zveza in z njo vse naše delavstvo mu pripravljajo skromen tovariški sprejem. Tudi naša želja je, da bi odnesel iz naše domovine čim več in čim lepših vtisov.

Ljubljana dobi nov sanatorij

Ljubljana, 3. septembra.

Resnica je in splošno znana, da so ljubljanske bolnišnice in sanatoriji postali že mnogo premajhni ter ne zadoščajo več velikemu naveli bolnikov. Saj je n. pr. že Leončiči vedno prenapolnjeno. Zato se je odločilo Trgovsko bolnišnico in podporno društvo do važnega sklepa, ki bo zelo pripomogel k olajšavi sedanjega položaja in ki ga bodo naši privatni nameščenici z veseljem pozdravili. To društvo je namreč kupilo od univ. prof. dr. Slajmerja njegovo lepo posestvo na Zaloški cesti. To posestvo sestoji iz večje vile in okoli 6000 m² krasnega vrta. Pogodba med dr. Slajmerjem in Trgovskim podpornim društvom je bila te dni perfekturirana.

Konkurenca velesejmu

Ljubljana, 3. septembra.

Tam, ob Celovski cesti je velesejem, tukaj, v sredini mesta, pa se je utaborila konkurenca velesejmu, dijaški sejem knjig. Počitnice so v zadnjih izdihajih, ulice so zopet oživele smeha mladih študentov in študent srednjih in meščanskih šol. Za študentovska stanovanja je sedaj povpraševanje in za šolske knjige. In kje naj si študent preskrbi poceni knjige, če ne na dijaškem sejmu.

Stara institucija je ta dijaški sejem. Ni protokolar, ni koncesioniran, nima firme, pa se le vztrajno drži. Nikoli še ni ta institucija prišla v konkurz, nikoli ni plačevala davka, še celo svetovna vojna in vsi mogoči politični režimi ji niso mogli do živga, pa čeprav tega sejma nobena praksa ne omenja.

V nedeljo je podjeten fant, ki ima misel za solidarnost, — Bog ve, morda tiči v njem talent za bodočega narodnega organizatorja, — nabil na drevo lepak: »Dijaški sejem se prične 1. septembra!« Pa se je pričel. Na dan so prišli stari »papeži«, mamee in očetje so odvezale mošnjice, na Krekovem trgu je promet oživel, da se kmalu tramvaj ne bi mogel skozi. Fantje in dekleta kriče, ponujajo knjige za vse šole, od prve do osme, od meščanske šole do učiteljske, po zraku frče listi starih šolskih knjig, ki so že doslužile, bankovci gredo iz rok v roke. Da, včasih je bil srebrni golinar na tem sejmu največji denar, le redkokdaj je kdo izmenjal petak. Sedaj stotak ni nič redkega. Vsaj, kadar gre v kupčijo kak atlant — najdragocenejša knjiga med študenti, je treba odšteti najmanj enega.

Nekateri študentje se zadovolje s tem, da prodajo svoje stare in kupijo one, ki jih bodo potrebovali v prihodnjem letu. So pa drugi, ki čudovito razvijajo trgovske talente in kupujejo stare knjige kar na veliko in jih potem prodajajo drugim manj podjetnim in si pri tem zaslužijo lastne knjige, pa še dobriček narede, ki gre večkrat v žep mnogih sladodelarjev.

Velika vihra

Zaplana, 3. sept.

Okrog Podlpe in Zaplane so se večeraj okrog 6 popoldne začeli zbirati hudi in črni oblaki. Nekenkrat je od severa pribuhal silen vihar, ki je ruval drevesa ter na sadnem drevju napravil ogromno škodo. Nad gostilno v Zaplani so fantje postavili visok mlaj za slovesnost blagoslovitve nove šole. Ta mlaj je vihra podrla ravno na gostilniško streho, ki se je udrla pod silnim udarcem. Med viro je začela padati toča, ki pa je kmalu prenehala.

Vsa vihra je trajala kvečjemu 10 minut, narkar se je ozračje zopet pomirilo.

Sv. Jošt, 2. sept.

Danes ob pol 5 pop. smo imeli hudo naliv s treskanjem od severa in severovzhoda. Toča je pokobila tla. Padala je od pol 5 do trčetrti na 5. Škoda lepe ajde.

Velik požar v Krčevini

Maribor, 3. sept.

Danes okrog 15 je nenadoma izbruhnil požar v stanovanjskem poslopju poljskega čuvaja in posestnika Josipa Zupana v Krčevini 52. Plameni in ognjeni zublji so se razširili tudi na gospodarsko poslopje in na hlev. Na pomoč so prišli najprej sosede, nato pa mariborski gasilci z gasilskim orodjem in motorno brizgalno. Ker se nahaja hiša na hribu in ni bilo vode na razpolago, je bilo gašenje zelo oteženo, tako da je zgorelo vse stanovanjsko poslopje, gospodarsko poslopje in hlev. Razen tega vse pohištvo, dve svinji, ena krava, dočim se je posrečilo rešiti eno kravo in eno svinjo. Hiša je zavarovana za 25.000 Din. Škoda se pa računa na 100.000 Din. Pri požaru je dobila težke opekline Zupanova žena, ki je v obupnem trenutku požara reševala svoja otročka sigurne smrti. Otročička sta se namreč nahajala v hiši. Vzrok požara se ni mogel ugotoviti. Bržčas je ogenj podtaknila zlobna roka.

Podpolkovnik Fran Cvirn 60 letnik

Maribor, 3. septembra.

Jutri obhaja 60 letnico rojstva podpolkovnik Fran Cvirn. Rojen 4. avgusta 1870 v Zusmu se je po dovršenih ljudskih in srednješolskih študijah posvetil vojaškemu poklicu ter si je kot avstrijski častnik radi svoje ljubeznivosti pridobil pri naših fantih vojakih tople simpatije. Prevrat ga je zatekel v Mariboru, kjer je v tistih težkih dneh postavil svoje odlične vojaške sposobnosti v službo osvobodjene domovine. Podpolkovnik Cvirn je bil prvi slovenski mestni poveljnik mariborski ter si je kot tak stekel za vzpostavo reda v Mariboru zelo velike zasluge. Poleg generala Maistra ima podpolkovnik Cvirn brez dvojbe največje zasluge za osvoboditev obdravske prestolice na vojaškem polju. V tistih odgovornosti polnih dneh je vzniknilo toplo in pristrčno prijateljstvo med generalom Maistrom in podpolkovnikom Cvirnom, ki veže osvoboditelja Maribora in naše severne meje ter njegovega najodličnejšega in najrazboritejšega pomočnika ter hrabrega soborca. To tesno prijateljstvo je prišlo do najelemenarnejšega in najinljivejšega izraza ob priliki mogočnega jubileja preddecembrske manifestacije 1. 1918. na mariborskem Glavnem trgu, ko je podpolkovnik Cvirn z zgodovinsko trobojnico v desnici rotovski balkona izrekel osvoboditelju Maribora v imenu njegovih hrabrih borcev prinese večne zvestobe.

Podpolkovnik Cvirn je tudi pozneje v poklju ohranil svojo mladostno zivelnost ter zanj značilno prožnost in ljudomilost. Radi tega in pa radi svoje vsestranske postrežljivosti ter pristne vojaške odkritosrčnosti uživa v mariborskih družabnih krogih vseobče spoštovanje in vespolšno priljubljenost. Podpolkovnik Cvirn je med najpopularnejšimi Mariborčani. Ob lepem jubileju, ki ga danes obhaja v krogu dragih sorcev in prijateljev, kličemo tudi mi slavljenca podpolkovniku Cvirnu: Bog daj še obilo desetletij v sreči in zadovoljstvu.

Najlepša dvorazrednica v Sloveniji

Blagoslovitev nove šole v Zaplani.

V nedeljo 31. avgusta smo blagoslovili v Zaplani nad Vrhniko novo šolsko poslopje. Bila je to krasna prireditev za naš nepoznan kraj. Sv. mašo je daroval vrhniški g. dekan Kete, ki je v svojem cerkvenem govoru poudarjal zlasti zasluge cerkve za šole. Tudi blagoslov je izvršil g. dekan v spremstvu domačega g. župnika, prisostvovali pa so slovesnosti g. okrajni glavar dr. Rud. Andrejka, vrhniški župan g. dr. Marolt, okr. šol. nadzornik g. Iv. Štrukelj in tisoči ljudstva, ki je prišlo iz vseh sosednjih župnij, zlasti z Vrhnike. Pred blagoslovom je prvi govoril g. okrajni glavar, ki je kot velik ljubitelj narave v svojem govoru slikal lepoto naših krajev, navduševal za domovinsko ljubezen in izobrazil in končal svoj lepi, pesniški govor z vzklikom Nj. Vel. kralju. — Drugi govornik vrhniški g. župan je toplo govoril o treh svetliščih: domači hiši, cerkvi in šoli. Tretji je govoril domači g. župnik, ki se je zahvalil vsem činiteljem, ki so pripomogli, da se je izvršila krasna stavba. Poudarjal je veliko, požrtvovalno delo domačinov in izrazil željo, da bi bila nova šola skupaj s cerkvijo novo skupno žarišče prave izobrazbe Zaplanincev. V učilnici je govoril g. nadzornik Štrukelj otrokom in staršem ter jih ljubeznivo opozoril na njihove dolžnosti.

Bil je krasen dan in popoldne so bila vsa naša brda polna ljudstva, ki je v neverjetno velikem številu priromalo v naše zaplansko selo, da se za nekaj ur razvili v lepem planinskem kraju.

To je menda že četrti šola, ki se je zgradila v vrhniški občini pod županom g. dr. Maroltom. To je lepo spričevalo g. županu, da pospešuje prosveto in častno priznanje vrhniški občini, ki žrtvuje milijone za šole in njene potrebe.

Zaplaninci so pri gradnji svoje šole prevzeli brezplačno vso vožnjo, kopanje peska, dovažanje vsega materiala in obrtniških izdelkov. To so bile velikanske osebne žrtve in nihče ne more verjeti, koliko truda je bilo treba, predno je stala nova šola, v kateri pripovedujejo, da je najlepša dvorazrednica v Sloveniji.

— PEPE —

odstrani tako in brez sledu »Creme Orizol«
dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ba: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-99

★ Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznic debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidnih izlivih, jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef« grenčice. Vodični zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef« vodo pred in po operacijah. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kaj pravite?

So ljudje, ki smatrajo obrekovanje in opravljanje za grdo napako, so pa zopet ljudje, ki jo smatrajo za lepo čednost, nekateri pa še celo za glavni življenjski pogoj. Saj res! Kako dolgočasno bi bilo na tem svetu, če ne bi bilo obrekovalcev in opravljalcev. Koliko vznemirjen in razburjen bi odpadlo, koliko greha bi bilo manj na svetu in koliko ljudi se ne bi moglo veseliti, ker ne bi mogli spraviti svojega bližnjega ob dobro ime!

Ljudje, ki že precej časa niso imeli nobenega večjega prevoda za splošno obrekovanje in so se morali zadovoljiti samo z malim napolnjenjem in pretiranjem prav majhnih škandalov, so se danes pograbili za veliko kos. Pomislite le: tako ugleden, tako znan, tako splošno priljubljen Ljubljane, pa aretiran zaradi latinit! In kje? Na Bledu! Ste že slišali o tem? Pa časopisi ga ne izdajo s celim imenom! O, pa že vemo, kdo je!

Saj smo že prej slutili o njem, da je tak! »Kolikokrat smo bili v družbi skupaj, pa je vedno komu kaj zmanjkalo!« »Onemu tisočnik, temu zlata ura, meni aktovala!« Če se slučajno med takimi pogovori znajde kak silnež Nedorogotreb in drzno vpraša: »Ze, če ste vedeli, da je tak lump, zakaj ste pa hodili z njim v družbo?«, mu odgovore: »Kdo se bo spuščal v dokazovanje, če je bilo res ali ni bilo res. Falot je bil in to vemo zdaj še z večjo gotovostjo.«

Na ubogega grešnika, ki sedaj v zaporih premišljuje o minulosti vsega, pa se čuti neprepleteno gora novih obrekovanj. Fant je res grešil in res je krade! Ali toliko, kot mu sedaj očitajo Ljubljanci, toliko pa pri najboljši volji in vsej latinski izvežbanosti le ni mogel pokrasti. Dobro, da še stoji grajski stolp na svojem mestu in je csem viden, zakaj, če bi preko noči izginil, bi planili Ljubljanci: »Oni ga je ukradel!«

Se celo človek, ki je pošten in ki se mirno sprejema po Ljubljani, se ne more ubraniti valu nizkoletnega, liho šepetajočega in »zaupno« krožečega obrekovanja. Kako se more proti tej porodnji vseh mogočih zločinov, ki ga na skrivaj in »zaupno« dolže morda njegovi nekdanji najboljši prijatelji, brani človek, ki je zaprt, ki je sicer res nekaj grešil, vraga pa ne?

Obrekovanje je kot plamen. Kadar enkrat izbruhne, gre zelo visoko in daleč narašča. Ljubljanci se v svojem obrekovanju tudi lopot niso ustavili, esaj v znojenih merah. Ne samo nad ubogega zaprtega grešnika, temveč tudi nad nekatere druge, ki so zvršeni nad vsak sam, se celo te obrekujejo na vse mogoče načine. Če ne bo kmalu nastopila poštena reakcija in odločna kritika teh obrekovalcev, kmalu ne bo nobenega bleskega stanovskega tovarisa aretirane grešnika, ki ga ne bodo zlobni ljubljanski jeziki dolžili latinit. Kaj merajo ljudje res za grehe enega blatiti celotno? Poštenjak tega ne bo počenjal. Kdor je pošten in kaj ve, la že ve, kaj naj stori. Nizkolet pa je, kdor pa kréhah in v »zaupnem krogu« pripoveduje resnične ali — kar je največkrat slučaj — izmišljene grehe tega ali onega. Proč je opravljanje, drugo obrekovanje. Drugi greh mnogo večji od prejšnjega. Oboje pa je nemoralno!

Koledar

Četrtek, 4. septembra: Rozalija, devica; Roza Vit.

Osebnosti

— Izpit so napravili za čin rezervnega inženjerskega podporočnika med drugimi naslednji kaplari-dijaki 2. pionirskega polka: Andrej Poljivka, Anton Kukuljan, Dragotin Švab, Zlatko Fiser, Dušan Kobliška, Avgust Vlaslić, Rihard Bauer, Dušan Novaković, Marijan Turk, Slavko Singer in Božidar Dimić.

ZNATNO ZNIŽANE CENE OVOMALTINE

Ne živimo od tega

kar jemo, marveč od tega, kar naš organizem iz hrane pretvori v kri in meso. Ovomaltine je koncentracija hrane in vitamina, ki se popolnoma asimilira. — Velika skatla Din 50 —, srednja Din 32 —, mala Din 16 —.

Charles Gos — Prevel J. Gorin:

Na Matterhorn čez Zmuttski greben

Vzpon čez Zmuttski greben velja poleg Furggenskega za najtežji in brez dvoma tudi največjačnejši dostop na Matterhorn. Prepričani smo, da sledečega opisa ne bo bral z užitek od prve do zadnje vrstice samo planinec, ampak vsak, kdor ima le malo poglobljen smisel za prirodo. Saj je po mnenju dr. Kugyja prav ta opis najlepše literarno izčrpano planinsko doživetje. Sicer pa, naj govori delo samo zase.

Zelja naju je obšla na vrhu Dent Blanche-a. S tega vrha je zmuttska stran Matterhorna bolj privlačna kot od kjerkoli. Orjaški zid šine iz kaosa črnkastih skal in snežišč, se skrivi v mehkom objemu ledenika in vrže neposredno kvišku ter pošilja daleč v nebo divjo ost, ki jo krasi ledeni stolpi in skalne ploče. Grebeni, ki vihrajo v goro, so jasni in čisti. Nobena stvar ne moti. Ni nepopolnosti, nad katero bi se spodbikalo oko. Z neke vrste estetično naslado uživa prizor strahovite granitne gmoči, katere harmonična lepota spominja na titansko skulpturo kakega okrušenega klasičnega torza.

Z vrha Dent d'Blanche-a sva sestopila čez snežnobeli greben. V isti meri, kot sva midva prihajala niže, je rastele zmuttski Matterhorn. In, ko sva se ustavila med cvetličami sredi rušnatih po-bočij Schönbüha, je postal strašen, preteč in privlačen hkrat. Večerna svežina je ublažila dnevno pripeko. Toda želja po gori se je zagrizla v najini mladi srca. Razumela sva se.

Noč je prihajala in objemala dremajočo goro. Zvezde so se igrale v dubah njenega odsevajočega snega.

Z obličja v obličje sta se gledala Matterhorn

Vse šolske potrebščine

točno odgovarjajoče predpisom nudi po najnižjih cenah

Iv. Bonač, Ljubljana, Šelenburgova 5

Mala kronika

★ **Slomskova družba.** Od 6. do 11. septembra bo v Ljubljani VII. mednarodni akademski misijonski kongres, ki hoče seznaniti vso inteligenco, posebno pa učiteljsvo, o važnosti misijonskega problema. Pripravljali odbor vabi vse učiteljsvo k udeležbi. Opozorjamo, da bo za učiteljsvo še posebno zborovanje dne 8. septembra ob 13. uri. Na tem zborovanju bosta predavala tudi učitelja: 1. Slovenec in 1. Nemec iz inozemstva. Ker letos »Slomskova družba« ni imela običajnega počitniškega zborovanja, zato vabi odbor vse člane in članice k udeležbi te vstopne kulturne prireditve. — Odbor.

★ **Jugoslovani — podpredsednik Mednarodne zveze.** Novi urad Mednarodne zveze duševnih delavcev je takole sestavljen: Predsednik G. Lathan, član londonskega parlamenta, podpredsednik dr. M. Slavič, univ. prof. v Ljubljani, blaginjak M. Fuchs, avstrijski poslanik v Parizu; blaginjakov namestnik dr. E. Siblick, češki novinar v Parizu. — Ta zveza ima mednarodni kongres v Londonu od 15. do 19. septembra t. l.

★ **Rezervnim aviatikom!** Opozorjamo na notico o ustanovitvi Zdrženja rezervnih aviatikov kraljevine Jugoslavije v Ljubljani za Dravsko banovino. Prosimo, da se vsi rezervni piloti, izvidniki, mehaniki ter vse osebe, ki so v kateremkoli stiku z letalskimi enicami in njihovim delom, prijavijo na naslov Aeroklub »Naša krila« v Ljubljani, da zamoremo čim prej sklicati ustanovni sestanek.

★ **Železniške ugodnosti za udeležence pri proslavi posvetitve in predaje novih zastav polkom 6. septembra 1930 v Belgradu.** Kraljevska banska uprava v Ljubljani razglasa: Na rojstni dan Njegovga Visočanstva prestolonaslednika Petra, dne 6. septembra t. l. se vrši v Belgradu blagoslovljanje in predaja novih zastav vsem pehotnim in konjeničnim polkom in odvezmanjem starih zastav. Za to proslavo je gospod minister za promet odobril sledeče vozne olajšave: 1. brezplačno vožnjo: a) vsem banskim svetovalcem, po možnosti v I. ali II. razredu, b) vsem rezervnim častnikom, častnikom-invalidim in vojnimi invalidom, kateri bodo na svečanost pozvani v razredu, ki jim pripada po vojaškem činu, c) predstavnikom Sokola in sokolskih žup, skupaj 27. 2. vožnjo po četrtinski vojni ceni vsem ostalim, ki bi hoteli, da se udeležijo teh svečanosti. Kot legitimacije za uživanje voznih olajšav služijo: a) banskim svetovalcem, legitimacije, ki jim jih izdajo bani, b) rezervnim častnikom, častnikom-invalidim in vojnimi invalidom, pozivnice, ki se jim dostavijo za prihod na to svečanost, c) predstavnikom Sokola in sokolskih žup njihove sokolske legitimacije. Nastete vozne ugodnosti veljajo za prihod v Belgrad v dneh 3., 4., 5., in 6. septembra t. l. za povratek pa od 6. septembra t. l. zvečer do zaključno 10. septembra t. l. Vsi ostali udeležniki kupujejo na odhodnih postajah polovične vozne karte za vožnjo v Belgrad, katere jim veljajo s pismenim potrdilom posebnega odbora za izdajo teh potrdil v Belgradu, da so se svečanosti udeležili, tudi za povratek. — Ta odbor bo posloval v poslopu direkcije pošte v Belgradu (poleg kolodvora).

★ **Apačani na ljubljanskem velesejmu.** Danes ob 13.45 pride v Ljubljano skupina 120 ljudi iz Apač pri Gornji Radgoni, da posetijo jesensko velesejmsko prireditev. So to večinoma samo Nemci in nekaj naših Prelmurcev slovenske narodnosti, ki so se naselili v Apaški koloniji in ki še dosedaj sploh niso videli Ljubljane. Mnogi od njih poznajo samo Gradec, Radgono in Čmurek, kamor so svoječasno po svoji politični pripadnosti gravitirali. Sedaj pripadajo naši državi, in ker dosedaj še ne poznajo skoraj prav nič naše Ljubljane, je smatrala tamkajšnja kmetijska podružnica za potrebno, da jih seznani z našim državnim in kulturnim življenjem. V to svrhu je organizirala ta poset, pri čemer sta ji šla kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani in Uprava ljubljanskega velesejma velikodušno na roko. V Ljubljani jih bo sprejel na kolodvoru zastopnik banske uprave in

uradnik velesejmske uprave. Apačani si nameravajo natančno ogledati vse velesejmske naprave, mesto sante in po možnosti tudi Bled in Bohinj.

★ **Razmestitev finančne kontrole.** Oddelki finančne kontrole v Planini pri Sevnici, Loškem potoku Pišecah Polhovem gradu in pri Sv. Juriju ob Ščavnici so prenehali poslovati z dnem 31. avgusta 1930. Od službenega okoliša ukinjenega oddelka finančne kontrole v Loškem potoku pripadajo zdaj politične občine: Draga, Trava in Ošilnica oddelku finančne kontrole v Čabru, politični občini Hrib in Gora pa oddelku finančne kontrole v Ribnici. Občina Ošilnica spada odsihmal vsa k službenemu okolišu oddelka v Čabru. Službeni okoliši ukinjenega oddelka finančne kontrole v Pišecah in v celoti spojeni s službenim okolišem oddelka finančne kontrole v Brežicah. Od službenega okoliša ukinjenega oddelka finančne kontrole v Polhovem gradu pripada politična občina Črni vrh glavnemu oddelku finančne kontrole v Škofji Loki, politične občine: Horjul, Sv. Jošt in Polhov gradec pa oddelku finančne kontrole na Vrhniki. Katastralna občina Brezje iz politične občine Dobrovo pripada glavnemu oddelku finančne kontrole v Ljubljani. Del politične občine Trala, ki je doslej spadal k oddelku Polhov gradec, pa oddelku finančne kontrole v Sovodnju, h kateremu bo poslej ta politična občina spadala v celoti. Od 1. septembra 1930 dalje spada oddelek finančne kontrole v Prezidu pod neposredno nadzorstvo glavnega oddelka finančne kontrole v Ložu. Politični občini Catež in Velika Dolina sta odcepljena od doseadanega službenega okoliša finančne kontrole v Brežicah in spojena s službenim okolišem finančne kontrole v Cerkalah ob Krki.

★ **Natečaj.** Ministrstvo vojske in mornarice bo sprejelo 24 kandidatov za aktivne sodne poročnike, ki morajo biti naši državljani in so morali diplomirati na tu ali inozemski pravni fakulteti. Starejši ne smejo biti od 35 let. Ostali pogoji za sprejem in katere priloge je priložiti prošnjam, ki se morajo poslati najkasneje do 1. oktobra t. l. in neposredno Ministrstvu vojske in mornarice (Sodni oddelek), je razvidno iz službenega vojnega lista št. 34 od 29. avgusta 1930.

★ **Padeč s kolesa.** Iz M. Sobote: V tukajšnji bolnišnici se zdravi podpredsednik finančne kontrole v Martinju, g. Zagorec Alojzij, ki se je ponesrečil s kolesom. Peljal se je po klancu navzdol, hipoma je zgubil oblast nad kolesom. Zavozil je na stran in preden je mogel kolo zopet spraviti v pravo smer, je ležal s kolesom vred v občestnem jarku. Pri tem se je kolo močno poškodovalo, sam pa je dobil hude udarce po obrazu, zlasti po nosu.

★ **Vreme je bilo včeraj zopet toplo in mirno.** V Ljubljani je najvišja dnevna temperatura znašala 21.3° C, jutranja pa 14.8° C. Barometer je kazal ob 7 zj. 769. — V Mariboru temperatura 22° C, barometer 768.7.

★ **Zločinski cigani.** V Bački ciganske tolpe še vedno ropajo in krajejo. V Kubi so vlomili ponoči v stanovanje branjeva Samuela Ecksteina, njega in ženo zvezali ter iskali denarja. Ker je Samuel imel doma le 200 Din gotovine, so oba pretepli. Pes na dvorišču je medtem strahovito tulil. Zato so ga vlomilci ustrelili. To pa je opozorilo kmete, ki so prišli na pomoč in cigane prepodili. Drugemu posestniku so odpeljali 8 prešic. Pri zasledovanju so orožniki v koruzi na neki samotni njivi našli dva konja, ki so ju očividno ukradli in na begu tam pustili, da bi ju ne izdala. Po vsej Bački sedaj love cigane in jih vodijo v Sombor.

★ **Naši odrli!** Ako hočete nuditi veliko pri-srčne in nepriljene zabave obiskovalcem vaših predstav, uprizorjajte 10 Grumovih kpletov, ki so polni najzabavnejše vsebine. Prirejeni so za en glas s klavirjem ali harmonijem, deloma so tudi dramatičnejši. Vsebinska je: Vozak postrežek, policaj, dimnikar, krojač, čevljar, pri zobnem zdravniku, človeški zverinjak, v parku in dekliska želja. Cena zbirki je 26 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Tam gori čutimo vse drugače. Fantaziji, ki je ne-koliko razdražena, se pridruži neizogibni lirizem. Je to ali veselje spremenjenega bitja, ali pa ostra napetost duše v borbi. Toda tudi tukaj spodaj, v senci gore, ima naporena hoja čez gruš svoje po-ezijo. Ali ni večer pred vzponom hkratu že tudi začetek duševnega nagona, ki nas vodi na vrh? Ali ne bomo jutri želi plačila za trud? O, ti sladki trenutki, ko nas preseneti večer na poti k bivaku, medtem, ko tako neugnano korakamo dalje; pleča se šibe pod nahrbtnikovo pezo, roka stiska hladni cepin.

Tako sva stopala vkreber; zaupljivo sva se prepustila slučaju. Saj sva dobro vedela, da bova že kije steknila pomoč, kjer se bova zleknila za to noč, če bi slučajno ne našla bivaka. Nenadoma pa se mi je zadelo, ko sem preiskoval skale, ki so postajale vedno višje, da vidim nedaleč od naju majhen zid, ali bolj točno simetrično zgrajen zid, ki je bil naslonjen ob previs in je z leve pušal prosto nekakšno črno luknjo. Gotovo je bil to naš bivak. Poklical sem prijatelja in, kot bi trenil, sva bila na cilju.

Takih resničnih bivakov, ki so jih zgradili kot zavetišče za plezalce tisti, ki so si prvi upali gor, je čedalje manj videti. Niso več za naš čas. Mar se ne bi mogel meriti razvoj alpinizma po napredku, ki je spreminjal ta trda zatočišča alpskih pionirjev v čedne koče, na katere dandanes nale-timo skoro povsod, na grebenih, ledeniških grobl-jah in na zadnjih zelenicah. Primitivno pribežališče je izpodrinilo preveč preprosti bivak in koča, opremljena z vsem komfortom, ki si ga moreš mi-sliti, je pregнала nekdanji zaslini refugium. S tem je izginil eden največjih gorskih čarov, in človek, ki mu ni treba več zastavljati vseh moči svoje volje, nima pojma o intimni duhovni zvezi med človekom in gorskimi tlemi. Trdim, da plezalec, ki prebije

1 Prenočišče za silo, običajno na prostem.

★ **Zahvala.** Dolžnost nas veže, da se na tem mestu najlepše zahvalimo g. kaplanu Bergantu za ves trud in težavo, ki jih je imel kot vodja romanja Gorjancev na Sv. Visarje. Se enkrat: Bog Vam plačaji — Gorje pri Bledu, 25. avgusta 1930. Gorjanski romarji.

★ **Nagradno tekmovalje harmonikarjev,** ki se vrši v ponedeljek, dne 8. septembra na Ljubljanskem velesejmu ob priliki šumarske in lov-ske razstave od 31. avgusta do 15. septembra 1930. 1. Tekmovalje se vrši dne 8. septembra 1930 od 9 do pol 1 dop. in od pol 3 do 7 zvečer. 2. Tek-movanja se lahko udeležijo vsak harmonikar iz Ju-goslavije; vendar pa zamorejo tekmovalci harmo-nikarji, ki se preživljajo izključno z godbo, na-dalje izdelovalci in trgovci harmonik, njih nastav-ljenci in oni sorodniki, ki žive v hiši izdelovalca ali prodajalca samo v posebni (IV) skupini in ne prejmejo nikakih nagrad, marveč samo diplome. Vsi drugi tekmovalci pa lahko tekmujejo v po-ljubni skupini. 3. Vsak tekmovalce s emore pi-smeno prijaviti velesejmskemu uradu. V prijavi mora tekmovalce navesti svoje ime in priimek, po-klic, točen naslov in v kateri kategoriji in sku-pini želi tekmuovati. 4. Tekmuje: I. skupina: Dia-tonična harmonika. a) lažja kategorija za začetnike. b) težja kategorija za dovršene igralce. II. skupina: Kromatične harmonike. a) kategorija za začetnike. b) kategorija za dovršene igralce. Vsak tekmovalce, ki je bil že nagrajen na velesejmskih tekmovalnih s kako nagrado (harmoniko itd.) se more udeležiti tekmovalja samo v težji kategoriji I. in II. skupine. III. skupina: Mladinsko tekmovalje za tekmovalce do 12. leta starosti. Ti igrajo lahko na poljubni harmoniki. IV. skupina: a) tekmovalci-profesionalni, b) proizvajalci in trgovci harmonik, njih nastav-ljenci in svojci. 5. Vsak tekmovalce igra pred oce-njevalno komisijo en do dva komada. Začetniki igrajo poljubne komade, vendar pa so nedopustni obrabljeni in vedno se ponavljajoči komadi. Do-vršenejši igralci, ki tekmujejo v težji kategoriji, morajo istočasno s prijavo predložiti seznam ko-madov, ki jih dobro obvladajo. 6. Vsaka predvajana točka naj ustreza kompoziciji. Lastne sestave me-lodij, ki so brez vsake oblike in melodične struk-ture, se ne bodo ocenjevale. Priporoča se, da se tekmovalci ozirajo v prvi vrsti na slovenske skladbe, ki za harmoniko še niso obdelane. 7. Pri o-ceni se bo oziralo v prvi vrsti na kvaliteto iz-vedbe, a tudi na izbrano skladbo. 8. Boljše tek-movalce izloči ocenjevalna komisija za ponovno izbirno tekmo, ki se vrši na dan tekmovalja po-poldne. 9. Kot posebna skupina se letos dopuščajo k tekmovalju tudi ansambli, največ kvinteti (pet instrumentov), v katerih je harmonika potrebna. 10. Vsak tekmovalce se mora ob prihodu na vele-sejem javiti v sejemskem uradu, kjer dobi tekmo-valno številko. 11. Casovna razvrstitev tekmovalja: I. skupina, obe kategoriji dne 8. septembra ves dan. II. skupina, obe kategoriji dne 8. septembra ob pol 3 popoldne. III. skupina, dne 8. septembra ob pol 3 popoldne. IV. skupina, obe kategoriji dne 8. septembra ob 11 popoldne. V. skupina, ansambli 8. septembra ob pol 4 popoldne.

★ **Gramofonske posnetke iz zvočnega filma** »Nesmrtni potepuh«, »Micky Mouse«, »Opasni flirt«, »Melodija srca«, »Paganska ljubav«, »Ne verujem več nobeni ženski« (Tauber) i. dr. dobite samo pri »GRAMAFON« A. RASBERGER, Ljubljana, Miklošičeva cesta 34. Telefon 33-83.

★ **Spominjajte se »Doma slepih«!** Položnica št. 14.672.

★ **Solske potrebščine** kupite v prvovrstni ka-kovosti pri Iv. Bonač, Šelenburgova ulica. Velika izbira, najnižje cene, točna in hitra postrežba.

★ **Prošnje za znižanje šolnine na Ant. Rud.** Legatovem enoletnem trgovskem tečaju je treba čimprej vložiti pri ravnateljstvu, Maribor, Vra-zova ulica 4.

Atesti zdravniških kapacitet po-trjujejo vsestransko zdravilnost

Sisačke mineralne vode

To je merodajno.

Tudi Vi bote v interesu svojega zdravja pili samo zdravilno

Sisačko mineralno vodo

noč pod morensko¹ skalo, ali na ruši sredi divje ravnini, kjer ima za zgajev le vrh in nahrbtnik, pro-dre globlje v lepoto gora in prej prodre v njihov pasivni življenjski ritem kot pa plezalec, ki spi v koči. Če pomislimo na dobo, ki je ovencala prve plezalce s slavo, potem bomo pojnili poezijo bi-vaka in polnost sreče, ki jo tam najdeš celo v naj-tiši preprostosti. Tisto malo zavetišč iz onih starih časov, ki jih poznam, je v meni zapustilo globlji dojem, kot najbolj udobna koča. Seveda s tem ni-kakor ne mislim trditi, da koča nič ne koristi. Na-sprotno, koče so zveza med goro in dolino, brez njih bi mnogo ljudi ne poznalo sija vrhov in veli-častnosti gora. Počasi podirajo ta predosek, ki dela iz alpinistov ljudi posebne vrste in jih prika-zuje kot ljubosumne in egoistične čuvaje višin.

Stari lev Aleksander Burgener nama je nekoč dejal: »Gresta pa že gor pod zmutski greben? — Potem takem se bosta čez noč pri meni oglastila.«

S tem je mislil: — Prenočita v zmutskem bivaku. Jaz sem ga zgradil pred dvajsetimi leti, na predvečer dneva, ko smo skupaj z Mummeryjem² osvojili Matterhorn od te strani!

Bivak na Schönbühu je bil pravi paradiz v primeri s tem. Tu je bilo samo kamenje, ničesar drugega: ob vznožju gigantske gore votlina, ki je samo en meter visoka in leži na širokih ploščah. Od nikoder iz daljine ne moreš tega bivaka opaziti, je preveč del gore same.

Ni studenca v okolici. Podiral sem se s cepi-nom k malemu ledeniku, napolnil klobuk z ledom in ga nesel v obeh rokah kakor kuhinjski lonec. Po najini stari navadi sva spraznila nahrbtnika, razložila vsebino po skali in razporedila breme z ozirom na prihodnji dan.

¹ Morena, ledeniška groblja, kup skal, ki jih pušča ledenik.

² Znamenit angleški plezalec.

(Dalje prihodnj.)

Vse šolske potrebščine

priporoča **M. Tičar, Ljubljana**

Šelenburgova ulica št. 1 — Sv. Petra cesta št. 6

Ljubljana

„Skrivnosti sv. maše“

Ob priliki mednarodnega misijonskega akademskega kongresa, ki se bo vršil te dni v Ljubljani, se bo v okviru tega kongresa uprizorila v nedeljo 7. t. m. ob 4 pop. in v ponedeljek ob 8 zvečer v ljubljanskem opernem gledališču znamenita Calderonova verska igra »Skrivnosti sv. maše«.

V globokih, miselno zelo razgibanih nastopih najznamenitejših osebnosti starega in novega sv. pisma podaja Calderon liturgično razlago sv. maše. Pri tem nastopajo od Adama, prvega človeka, ki je v grehu napravil srečo vsega človeštva, pa preko mogočega Mojzesa do Boga Kristusa in Pavla apostola osebe, ki s svojo besedo, izrečeno in zapisano, tolmačijo pomen in skrivnosti največjega, centralnega opravila katoliške liturgije. Zakaj centrom katoliške liturgije je sv. maša, večna daritev Boga človeku.

Zato je brez dvoma, da pomeni uprizoritev tega klasičnega Calderonovega misterija velik dogodek, ne toliko na dramsko umeševanje ali kakšno umetnostno izpoved, marveč na duh in močno potenco katoliške sodobne miselnosti.

Predprodaja vstopnic se vrši od danes dalje v operni dnevni blagajni od 10 do pol 1 in od 3 do 5 pop. Za to predstavo veljajo znižane dramske cene.

Cerkveni koncert „Ljubljane“

Spored koncerta Pevskega društva »Ljubljana« v soboto 6. septembra 1930 ob 20 zvečer v ljubljanski stolni cerkvi.

Sodelujejo: Stolni kapelnik msgr. Stanko Premrl (orglje), operni tenor g. Jože Gostič in društveni mešani zbor. — Dirigent: dr. Anton Dolinar.

Uvodna beseda.

1. Bach: Alla breve, orglje.
2. Martini: Fantazija, orglje.
3. Palestrina: a) Super flumina Babyloniam, b) O bone Jesu, peteroglasen meš. zbor.
4. Ravanello: Trenodia, orglje.
5. Reger: Ave Maria, orglje.
6. Orlando Lasso: Peti pokorni psalm (nekaj oddelkov), meš. zbor.
7. Springer: Večer na Golgoti, mešani zbor in tenor solo s spremljevanjem orgelj in violončela.
8. Nowowiejski: Dumka, orglje.
9. Gigont: Marche religieuse, orglje.
10. Henschel: Jutranja pesem, tenorski samospev z orgljami.
11. Adamič: Jutranja pesem, mešani zbor.
12. Goller: Jubilate, mešani zbor z orgljami.

Nova velika stavba v Ljubljani

Ljubljana, 3. septembra.

Središče vsega stavbnega življenja in dela v Ljubljani je sedaj gotovo prostor med Dunajsko cesto, Gajevo in Beethovno ulico. Tu grade nebotičnik in petnadstropno palačo Pokojninskega zavoda, petnadstropno palačo »Dunava« in danes so vnovič zapele lopate in krampi ob Gajevi ulici: Hranilni in posojilni konzorcij državnih uradnikov je pričel danes z gradbo svoje petnadstropne palače. Ob Gajevi ulici je bila dosedaj prosta večja parcela na levem oglu z Beethovno ulico. To parcelo bo sedaj v polovici zazidal omenjeni konzorcij in sicer tako, da bo omenjeni vogel še prost.

Novo stavbo gradi stavbna tvrdka inž. Franc Tavčar. Stavba bo petnadstropna in bo dolga 228 m, široka pa točno toliko. Obsegala bo torej 520 kvadratnih metrov.

V kleti bo poleg prostora za centralno kurjavo, pralnice in kletna skladišča tudi velika moderna restavracija, v pritličju bodo lepi trgovski lokali, v nadstropjih pa pisarne in stanovanjski prostori. Poslopje bo veljalo nad 3 milijone in bo naibzje že letos pod streho, če bo ugodno vreme.

Na ulici zaklan

Včeraj okoli pol ene popoldne se je pripetil v Prečni ulici, poleg mestnega kopališča, precej razburljiv dogodek, ki se je končal s prelivanjem krvi. Tod sta prišla mimo precej vinjena Andrej Ilaš in Karel Lantner. Nasproti pa jima je prišel 27 letni Ivan Peterlin, stanujoč na Tržaški cesti št. 38, v spremstvu svojega prijatelja. Tudi ta dva sta bila precej vinjena. Obe dvojici sta se pričeli prepirati. Peterlin je prijel Lantnerja in Ilaša za glavi in pričel z njima udarjati skupaj. Nato je prisilil Ilaša še nekaj gorkih zausnic. Ko je Ilaš videl, da mu Peterlin ne da miru, je segel v žep po nož in sunil z njim Peterlina v obraz, nato pa ga še enkrat globoko sunil v desno pleče. Okoli pretepačev se je na mali zbralo veliko radovednežev, pa tudi dva stražnika sta bila takoj na licu mesta. Ranjenega Peterlina so ljudje prenesli na dvorišče tovarne Antona Rojine v Kolodvorski ulici, katere lastnik je takoj poklical reševalni avto. Oba policista sta takoj aretirala Ilaša in Lantnerja. Peterlina pa je reševalni avto odpeljal v bolnišnico. Poškodba Peterlina je zelo težka.

Potrebuje sredstva za odvajanje?

Vzemite zvečer 2 do 3 ARTIN-dražeje in zgodaj zjutraj boste imeli pravilno lahko izpraznjenje. Dobiva se v vseh lekarnah za ceno 8 Din za škatlo.

Danes zvečer ob 8 v beli dvorani hotela Union filmsko predavanje o misijonstvu in paganskih deželah.

● Film, ki ga te dni proizvaja Prosvetna zveza v beli dvorani hotela Union ob 8 zvečer je posnela znamenita nemška raziskovalka Lola Kreutzberg. Gospodar otoka Bali, na katerem je posnetih največ slik, ji je šel gostoljubno na roko. Tajno, pri zaprtih vratih je dal prirediti verske plesne in obrede, o katerih se je včasih samo slišalo, videlo pa jih ni še nobeno človeško oko. Tako se je Loli posrečilo, da je mogla fotografirati plesne, kako mlade Balineskinje plešejo v hipnotičnem stanju. Poleg verskih šeg poganskih vidimo v filmu očarljivo floro in favno divnega otoka Bali. Film se igra še danes in jutri. Vstopnina 5 in 3 Din.

● Slavnostna operna predstava. V proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika se bo pela v soboto zvečer Safranek-Kavičeva opera »Hasanaginica« z gospo Thierryjevo v naslovni partiji. V tej vlogi je gospa Thierryjeva v resnici velika umetnica. Izvajala jo je z največjim uspehom pri nas v Ljubljani, polno priznanja ji je dal pa tudi Zagreb ob priliki njenega tamošnjega gostovanja. Glavno moško vlogo Hasanage poje g. Križaj. Opero dirigira ravatelj Polič. Veljajo znižane, ljudske cene.

● Ob priliki misijonskega kongresa se vprizori v Ljubljani Calderonova drama »Skrivnosti sv. maše« v dramskem gledališču. Predprodaja vstopnic se vrši od danes naprej pri dnevni blagajni v operi. Vse posetnike opozarjamo, da bosta obe predstavi tega dela, tako v nedeljo popoldne kakor tudi v ponedeljek zvečer v dramskem gledališču in ne v opernem, kakor je bilo prvotno namenjeno.

● Član zbora ljubljanske opere, g. Franc Rus, slavi letošnje leto 40letnico, odkar je vstopil v operni zbor slovenske opere, ki je dajala takrat predstave še v stari Citalnici. Ministrstvo prosvete mu je dovolilo benefično predstavo, ki se vrši v soboto dne 20. t. m. in pri kateri priliki se bo pela na izrečno željo g. Rusa Foersterjeva opera »Gorenjski slavček«. Vse njegove prijatelje opozarjamo, da se vrši predprodaja vstopnic že od danes naprej pri dnevni blagajni v operi.

● Na praznik dne 8. t. m. bančni zavodi ne bodo poslovali. — Društvo bančnih zavodov v dravski banovini.

● Vojaška zglasitev. Vsi vojni obvezniki, oficirji in moštvo, se opozarjajo, da se morajo vedno brez odloga odzvati vsakemu pozivu, ki ga prejmejo v vojaški zadevi od strani civilne oblasti. Občinske oblasti so dobile namreč nalogo, da takoj naznanijo vojaški oblasti vsakega rez. oficirja in vsakega obveznika, ki bi se pravočasno ne odzval njihovemu pozivu, in vojaška oblast ga bo kaznovala v zmislu obstoječega zakona. Enako morajo občinske oblasti naznaniiti tudi one rez. oficirje in obveznike, ki ne obveščajo takoj občine o vsakokratnem svojem bivališču, tako, da jim ni mogoče pravočasno dostaviti pozivov. Tudi te bo vojaška oblast najstrožje kaznovala, ker zanemarjajo svoje zglasilne dolžnosti in se skušajo s tem odtegniti vojaškemu obveznostim. V Ljubljani mora biti vsak voj. obveznik zglasen ne le na policiji, temveč tudi pri mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu 7, kjer se mu tozadevno zglasitev tudi potrdi v voj. knjižico ali kak drug osebni dokument. Ondi je treba seveda prijaviti tudi morebitno preselitev iz enega v drugo stanovanje, spremembo ulice, hišne številke itd. Vojaški obvezniki so vsi sposobni moški, rojeni v letih 1880 do 1912 in ti ali njih svoji naj nemudoma uredijo svojo vojaško prijavo, če iste doslej še niso uredili.

Došla je nova pošiljka

razne kuhinjske posode v razni prvovrstni kakovosti do največjih velikosti in po najnižjih cenah. Ogledite si bogato zalogo pri trdki z železnico

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

● Včerajšnji živilski trg je bil z različnim blagom bolj pičlo založen. Pozna se, kdaj pridejo ženske z gozdov in hribov; včeraj jih ni bilo. Zato tudi ni bilo ne borovnic, ne gob, ne malin, ne brusnic; kar je bilo tega blaga, bi vsega lahko naložil v dober koš. Cene teh gozdnih pridelkov so se zaradi najhujšega dovoza nekoliko dvignile, za 0,25—0,50 pri litru ali kilogramu. Tudi domačega sadja je bilo manj kot sicer. Pojavilo se je sveže fige iz Dalmacije, po 10 Din kg. Slive so prodajali po 6 Din, grozdje, belo, po 6—8 Din, breskve po 7 Din, lepe žlante hruške po 12 Din, jabolka, različna, zrela, tudi boljše vrste po 5—7 Din, vse za kilogram. Paradižniki so bili po 3 Din kg, zelena paprika 6—7 kosov za 1 Din, buče po 6 Din kg. Cebula je bila po 1,50 Din kg ali v venci po 1 Din. Krompir po 1,50 Din, zelnate glave po 1,50—4 Din ena, kumare po 0,50—1 Din kos, za vlaganje 10 Din 100 kosov. Luščen grah je bilo po 12 Din, v stroku pa po 5 Din kg. Fižol, luščen, po 6 Din, v stroku po 2 Din kg. Mnogo je bilo na trgu jaje in perutnine. Piščeta so prodajali od 30 do 40 Din par. Jajca po 1 Din kos ali 2,25 par. Tudi mlečnih izdelkov vseh vrst je bilo dovolj, surovo maslo so prodajale ženske po 44 Din kg.

● Kuhinja Nj. Vel. kr. Marije javlja vsem onim srednješolskim dijakom, ki se vozijo z vlakom v šolo in reflektirajo na opoldansko hrano, da vložijo do 12. septembra prošnje na Drž. šolsko polikliniko v Ljubljani, Resljeva cesta 10. Prošnja mora biti opremljena z ubožnim spričevalom, potrjenim od občine in davčne oblasti, navedeni točni rodinski podatki. Hrana se izdaja za polno dnevno ceno 5 Din, za polovično in brezplačno. — Šolska kuhinja Nj. Vel. kr. Marije.

● Popravek. Kr. banska uprava na pošilja: »Z 21. na notico, objavljeno v »Slovenec« z dne 21. avgusta 1930 med dnevnimi vestimi pod naslovom: »Skrbite za zatvornice v Grubarjevem kanalu«. Je kraljevska banska uprava izvršila poizvedbe ter ugotovila nastopno: Zatvornice v Grubarjevem kanalu so se odpirale že pred deževjem, ker je bilo treba spraviti preko njih naplavljenno seno. Med deževjem pa so bile zatvornice stalno z doljnim robom pod vodo. Da je izstopila voda v strugah, niso bile krive zatvornice, odnosno njihov oskrbnik, marveč prekomerno intenzivno deževje in v zvezi s tem višje poplave, kakršnih zadnja leta že dolgo ni bilo.«

● Regulacijska in kanalizacijska dela se po vsem mestu na različnih krajih nadaljujejo in na novo začenjajo. Pred dnevi so mestni delavci začeli z odkopom zemlje v Strelški ulici, kjer bodo odpravili neroden ovinek tik Gruberjevega kanala. Na najširšem kraju bodo zemlje odkopali več ko 10 metrov široko in toliko debelo. Po izkopu bodo zgradili ob kraju betonski zid. — Na Zabjeku, v Rožni in Zvezdarski ulici so položili robnike za nove bolnike, ki jih bodo napravili tam. — Pred palačo Vzemne zavarovalnice ob Masarykovi cesti, ki je zdaj končno dograjena, so zbetonirali hodnikom podlago ter zdaj nanjo vlivajo asfaltno plast. Hkratu so odstranili oster ovinek hodnika na oglu Miklošičeve in Masarykove ceste. — Dela pred stolnico počivajo. Betonska podlaga za monumentalne stopnice, ki so v načrtu, pa je že npravljen. — Največ delavcev je zaposlenih pri regulacijskih in kanalizacijskih delih na Gosposvetaki cesti v Šiški. Tamkaj so najprej skopali jarke za odvodne cevi ter zgradili ob kraju ceste požiralnike za vodo. Nasproti igrišča Ilirije, kjer razširjajo vso cesto, so preložili tudi ves telefonski kabel. Včeraj pa so pričeli s polaganjem robnikov za novi hodnik na razširjeni strani ceste, ki bo izredno širok.

● Iz policijske torbe. Poslovodja Edi Pirce je prijavil, da mu je bilo iz veže Slamičeve hiše v Novi ulici ukraden 1000 Din vredno kolo »Torpedo«. — Branjevka Josipina Stokl, ki na Vodnikovem trgu izroča neznanemu moškemu, ki se ji je predstavil pod napačnim imenom, znesek 320 Din, da ga izroči njenemu bosanskemu dobavitelju sadja. Bosanec pa je branjevko pozneje terjal za ta znesek. Neznaniemu poštenjaku je policija že na sledu.

● Ponesrečen vajenec. V Strojnih tovarnah in livarnah se je pred včerajšnjim popoldne zopet pripetila manjša nesreča. 18letni ključavničarski vajenec Valentin Marinko si je pri brušenju železne plošče zmečkal kazalec na desni roki. Prepehlan je bil v bolnišnico.

● Lekarna: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska 41 (Sv. Krištof).

● Dijaki ali dijakinja sprejmemo na stanovanje in ceneno domačo hrano: K. Sajovic, Tržaška cesta 28.

Maribor

● Ogromno zanimanje za komunistični proces. Jutri bo v razpravni dvorani 53 pri tujaknjem okrožnem sodišču obravnava proti sedanjim obtožencem, ki so zakrivali zločinstvo po čl. 1 točki 2 zak. o zaščiti javne varnosti. Med obtoženci se nahajajo tudi bivši občinski svetnik ter oblastni poslanec Andrej Čamček, ki je izpovedal pred preiskovalnim sodnikom o štirih tajnih komunističnih celicah v Studencih, na Teznem (dve celici) in Rušah ter o ustanavljanju posebnih komitátov za mesto Maribor in specialno za meljsko ter koroško predmestje. Obtožnica obsega 18 tipkanjih strani. Za proces je opaziti v vseh tujaknjih krogih veliko zanimanje. Vseh prič bo 58; med pričami so vsi vidnejši bivši mariborski voditelji posameznih strank. Senatu petorice bo predsedoval sodni svetnik Lenart.

● Še bodo gradili. Gradbeno dovoljenje so dobili na torkovi seji mestnega sveta: dr. Franc Staniol za gradbo dvonadstropne stanovanjske in trgovske hiše na Kralja Petra trgu 4; Franc Holer za gradnjo pritlične stanovanjske hiše v Koseskega ulici 54; Franc Čurk za preureditev gostilniških prostorov v Frankopanovi ulici 11; Amalija Kiffmann za gradnjo skladiščnih in pisarniških prostorov; Justin Gustin za prizidavo avtogaraže na dvoriščno poslopje pri hiši Tattenbachova 14 ter Mariborska mehanična tkalnica in apretura Doctor in drug za gradbo skladiščnih prostorov.

● V Mariboru se je mudil te dni direktor katastra v Ljubljani I. Basin ter si ogledal, kako napreduje izmera mariborskega mesta, ki se bo koncem septembra bržčas zaključila.

● Fantje stolnega prosvetnega društva imajo drevo ob običajni uri na Livadi svoj redni tedenski sestanek.

● Tiskarski škratek je včasih neznanosno hudomušen. Vrnili se je včeraj tudi v poročilo o »Mariborski dram« v 11. sezoni ter izmahljal v osemnajsti vrstici krstne predstave v pustne. Pravilno se ima torej predmetni pasus glasil: »Lani smo uprizorili pet slovenskih del; od teh so bile tri krstne prireditve.«

● Uporabno dovoljenje so dobili: Ivan Bratoš za gradbo enonadstropne stanovanjske hiše na Meljski cesti 38; Albin in Ana Hrovatin za gradbo enonadstropne stanovanjske vile v Gregorčičevi ulici 52; Ivan Uršič za gradbo stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja v Viktor Parnovi ulici ter dr. Alojzij Juvan za gradbo enonadstropne stanovanjske vile v Vrtni ulici 24.

● Starešinstvo. Jutri zvečer se udeležimo manifestacijskega spreveda Narodne odbrane. Do pol sedmih se bomo pri Narodnem domu.

● Naval k predstavam v Grajskem kinu. Globoka tragedija »Pevajočega norca«, prvega zvočnega filma, ki se predvaja v Mariboru, je Mariborčane zelo prevzela. Predstave so čisto razprodane; tudi je med predvajanjem ob pretresljivi vsebini videti solze v očeh številnih gledalcev. Vsekakor je Prosvetna zveza z izbirom prvega zvočnega filma dobro zadela.

● Trgovine na Malo gospojnico. Dopoldne bodo odprte, popoldne pa zaprte.

● Med nehom in zemljo... Torej je prof. Strohshneider razpel žico na Glavnem trgu in sicer od bogoslovja pa na dr. Franzovo hišo. V tork zvečer se ni bilo vratolomščin; no sedaj; že gre. Da so Ljubljanci neznanosno firbeni, se je pokazalo; pa so tudi Mariborci. Se bo prof. Strohshneider v teku svojega bivanja v Mariboru že prepričal, da to drži. Namreč: tisto o firben Mariborci.

● Poselska zveza priredi na Malo gospojnico poučno igro »Cvetline Borogradske« s pričetkom ob 17. uri v dvorani Prosvetne zveze. Prijatelji poštna zabave vlijudno vabljeni!

● Halo, halo... 10 tombol, 15 desetink, 25 petink, 50 četrtink, 100 tetr in 200 amb bo pri tomboli naših poštarjev. Dobitki so na ogled v izložbi B. Divjakove trgovine na Glavnem trgu in J. Martinčeve v Gosposki ulici.

● Blagoslov sadne letine. Vedno več sadja prihaja na mariborski trg. Včeraj so pripeljali kinete na ta »malce trg« poleg 10 vozov z raznim blagom tudi 18 vozov s sadjem. Radi velike množice sadja so cene občutno zdrknile niždol. Za dinarček dobiš že 30—35 sliv in 10—15 jabolk. Pravijo, da bodo cene še padle.

● Na delovnem trgu. Zaposlitev dobe po tujaknjši posredovalnici dela: 3 orožarji, 5 kolarijev, 1 čevljar, 1 sodar, 1 kovaški pomočnik, 3 mlinarji, več hlapev za poljska dela, več služkinj in kuharic ter 1 varuška.

Umevne so odličnosti

ZEPHIR PEČI

10 greje eno sobo 24 kg. drva ur

Večje vrste pečl grejejo tudi 3—4 sobe enako

Na zahtevo brezplačen popis.

ZEPHIR TVORNIKA PEČI D. D. Subotica

Varujte se slabih ponaredb.

Samoprodaja za Ljubljano: Breznik & Fritsch; Celje: D. Rakuseh; Maribor: Pinter & Lenard; Opozarjamo na našo zastavo na velesejmu, paviljon F, koje 309-312

● Sramota. Mariborski »huncveti« in »pompezi« in kar je temu še podobnega so včasih naravnost brezobzirni. Nekaj časa je bila v modi ponočnjakarska navada, da so smelali napisne ter izobesne table ter jih pritrjevali drugam in sicer včasih docela v najnasprotnjših predmetjih. V poslednjem času so ti ponočni transporti izobesnih tabel izostali; sedaj pa so na »nočnem« redu drugačne zadevščine. Stolov na raznih gostilniških vrtovih se polasčajo razproreajoč jih sredi ulice. Mohavti in robavsi ponočnjakarski! Skupili jo bodo enkrat prav zares in pošteno! Potem pa bomo beležili: število grehuvov in grafovskih celicah je zopet naraslo...

● Lažni agenti na delu. Natakarka Marija Jurečko je naročila pri neznatem agentu raznega blaga in mu je na račun tudi nekaj odtinila. Blaga ni bilo od nikoder; zadeva se je pojasmila, ko je od tvrde »Elita« iz Novega Sada prejela odgovor, da gre bržčas za goljufijo. — Agentovski mozanec in nevarnež je srednje postave, bolj začrnela in okroglega obraza ter 45 do 50 let star.

● Kravata obračunavanja brez konca in kraja. 54letnega viničarja Ignacija Pavaleca iz Grušove je pri belem dnevu in sicer v vinogradu napadel viničarjev sin J. B. z železnim drogom ter mu prizadejal več občutnih poškodb na glavi in prsih. Pavaleca so prepeljali v bolnišnico; J. B. pa se bo zagovarjal. V ozadiju so bojda rodbinske zadevščine.

● Dirka, ki je bila lov. 39letni Drejče, brusač iz Ram, je na križišču Kopališke in Tattenbachove ulice podrl na tla slikarja Leopolda Jančiča iz Nove vasi ter mu poškodoval kolo, nato pa po bliskovito šnil preko državnega mostu proti Tržaški cesti. Za njim sta se poglala na kolesih delavec Alojzij Ferk in poštni službenec Franc Lešnik, njima so sledili drugi. Na Tržaški cesti so Drejčeta »hopsnilci« 350 Din bi moral odrajtati Drejče. Ker jih ni hotel, se bo zadeva razjasnila v Marijini ulici 13, pritličje, soba 15.

● Usodna padca. Z drvarnice je padel 12letni učenec meščanske šole Valter Prah in si pri padcu zlomil desno roko. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Pred Černičkovo opekarno v Kamnici je padel z voza, natovorjenega z otavo, 49letni hlapec Franc Golner iz Rogoze. Zadel je občutne poškodbe na desni nogi. Odpremili so ga v bolnišnico.

● Glasbena Matica odvarja sezono. Matični pevski zbor ipa prihodnji tork prvi sestanek in pevsko vajo. Novi pevci in pevke dobrodošli.

● Glasbena Matica v Mariboru prične z vpisovanjem 10. septembra ob delavnih od 10 do 12 in od 13 do 17. Gojenci naj pridejo k vpisovanju v spremstvu svojih staršev oziroma njih namestnikov. Podrobnosti na uličnih plakatih, odnosno v ravnatelstvu.

● Zboljšana hrana v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6 v A-razredu opoldne in zvečer Din 8,30, v B-razredu Din 12,30, v C-razredu Din 14,30. Priglašajte se!

Celje

● Perski zbor Katol. prosvetnega društva v Celju prične jutri, v petek dne 5. septembra, zopet z rednimi pevskimi vajami v prostorih Doma v Samostanski ulici. Gg. pevci in pevke naj pridejo točno ter polnoštevilno. Opozarjamo, da čakajo z ozirom na bližajočo se spominsko plebiscitno slavnost ter z ozirom na slavnosti ob otvoritvi nove dvorane v palači Ljudske posojilnice pevski zbor posebno važne naloge, ki jim bo kos le, ako bo zbor pričel disciplinirano vaditi. — Odbor pevskega zbora ima drevi ob 8 važno sejo v Domu.

● Sestanek slovenskih dijakov celjske gimnazije se vrši z že objavljenim sporedom v dne 6. in 7. septembra t. l. v Celju. Za sestanek vlada veliko zanimanje, ker se prvič snidejo celjski dijaki izza časov svetovne vojne. Vabljenih je 125 bivših dijakov, od katerih pride večina že v soboto zvečer v Celje na pozdravni večer v Celjskem domu, ki se vrši ob 20. Sv. maša za pokojne gg. profesorje in tovariše bo v nedeljo ob 9 v župni cerkvi in ne, kot smo pomotoma javili, že ob 8. uri. Po sv. maši je takoj odhod na okoliško pokopališče na grob g. prof. Suhača. Na veselo evidenje!

Šoštani

Dijako akademijo priredi Prosvetno društvo 7. in 8. septembra v Slomškovem domu. Spored je pester.

Koncertne prireditve. Pevski odsek gasilnega društva tov. Vochnag priredi 8. septembra dva koncerta: ob 10 dopoldne na Dobri, ob 4 popoldne pa v Vojniku. Zbor bo pod taktirko organista g. Satterja izvajal skladbe Adamiča, dr. Schwaba, Premrla, Aljaža, kr. Zafotnika itd.

Nov avtobus. Mesarski mojster in posestnik g. Kozlevčar si je nabavil nov eleganten, 24 sedežni avtobus znamke »Ford«. Zaenkrat še gosp. Kozlevčar ne bo uporabljal avtobusa na kak stalni progi, temveč bo prevažal izletnike.

Smrt. V zdravilišču Topolšica je umrla Ljuba Petrovič iz Kragujevca. Pogrebne svečanosti je opravil celjski pravoslavni svečenik gosp. Čudil.

Jesenice

Krekovo prosvetno društvo sporoča, da delavsko zborovanje dne 7. t. m. vsled zamude prihoda g. Serranensa, tajnika krš. strokovne internacionale, odpade. Vrš se pa isti v sredo 10. t. m. ob 8 zvečer, kamor se vsi člani že danes vljudno vabijo.

Toledo tečaj na Jesenicah prične z rednim poukom dne 10. sept. v osnovni šoli. Gospem in gospodičam se priporoča, da se tečaja mnogoštevilno udeležijo.

Nezgoda. Tovarniški delavec g. Pavel Zou se je v noči od ponedeljka na torek ponesrečil na cesti med Savo in Javornikom. Našli so ga okoli treh zjutraj na cesti onesvečenega. Na glavi je imel več ran. Prenesli so ga v tovarniško bolnišnico. Kako se je nesreča pripetila, do trenutka še ni znano, ker je ponesrečen še vedno nezavešen. Mogoče je, da ga je na kolesu podrl kak motociklist ali pa avto, ni pa izključeno, da je sam padel s kolesa in obležal.

Nedeljske sportne prireditve na Jesenicah. Kakor že objavljeno v »Slovenec« bo v ponedeljek 8. sept. ob priliki blagoslovitve novega Krekovega prosvetnega doma tudi sportna tekma Hazene. Objavlja pa se nam tudi kolesarska dirka, ki jo priredita jesenica odseka »Bratstvo« in »Svoboda« oboja na Jesenicah. Da bo pa sportni dan tem zanimivejši, sta povabljeni na tekmo tudi dva kluba in sicer eden iz Beljaka, drugi iz Ljubljane.

Kočevje

Amerikanci odhajajo. Dan za dnem odhajajo številni Amerikanci iz Kočevske v svojo novo domovino. Na Kočevskem so se mudili dva meseca in so prisostvovali svečanostim, ki so se vršile ob priliki 600 letnice. Svoji jih spremljajo do kolodvora, kjer se s solzami v oči poslavljajo od dragih, ki potujejo daleč čez veliko lužo z negotovostjo ali se še kdaj povrnejo na rodno grudo.

Smrtina kosa. V Gorenjah pri Stari cerkvi je umrl 20letni mladenič Franc Skrajcar, ki je bil vsled svojega mirnega značaja nad vse priljubljen. — V Pugaljkih je umrl posestnik Fran Samido, v starosti 75 let. Samido je bil izvrsten gospodar in dolgoletni občinski odbornik.

Domžale

V soboto 6. in v nedeljo 7. septembra praznuje tukajšnji aglini S. K. Disk desetletnico svojega obstoja s prireditvami kolesarske, nogometne in lahkootletične sekcije. Spored proslave je sledeči: V soboto ob 16.30 nogometna tekma rezervnega moštva, zvečer ob 20 bo bakljada z godbo po trgu, nato slavnostni nagovor z balkona Menartove hiše. V nedeljo po jutranji sv. maši bo klub položil venca na grob umrlih odbornikov Jožka Adamiča in Milosa Matkola. Pevsko društvo zapoje par žalestink. Ob 9 bo slavnostna skupščina v Godbenem domu. Ob 10 začne velike medklubske kolesarske dirke, katerih razpored je »Slovenec« prinesel v sportni rubriki. Ob 13 bo na igrišču lahkootletična prireditev. Ob 14 pa nogometna tekma prvega moštva domačinov proti Villacher Sportvereinu, kar bo gotovo privabilo na igrišče številno publiko. Ker je število vstopnic omejeno, naj si jih vsak pravočasno preskrbi v predprodaji pri članih. Klubu želimo ob njegovi 10letnici obilo uspehov in lepega napredka v njegovem drugem deceniju.

Ptuj

Spomenik. V nedeljo 7. t. m. postavijo Doronovčan spomenik padlim vojakom v svetovni vojni. Dan preje, v soboto na predvečer ob pol devetih se vrši svečan spomin za padle. V nedeljo ob treh popoldne bo v gostilni g. Hrge velika veselica z bogatim sporedom. Ker je Dornova oddaljena samo par kilometrov od mesta, je pričakovati obilnega poseta iz Ptuja.

Nočni mir. V centru mesta na Florjanskem trgu stojijo luksuriozni avtomobili in pričakujejo izletnike. To je hvalevredno! Graje vredno pa je, da v pozni uri šofer, za svojo zabavo ali kaj, brez povoda pritiska na hupo in s tem kvari nočni mir. To piskanje prebujajo prebivalstvo iz sladkega spanja, zato ima tudi prav, da se revoltira proti temu.

Murska Sobota

Simfonični koncert. Za proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra pripravila tukajšnji orkester nekaj izrednega. Pod vodstvom g. Nadajja priredi velik simfonični koncert, ki bo v Soboti prvi te vrste.

Sijajna poroka. V soboto sta bila poročena g. dr. Brodar, vinski trgovec in gdč. B. Jonašova, najboljša igralna hazena »Mura«. Poroka se je vršila s takim sijajem, kakršnega Sobota ob enakih prilikah že dolgo ni videla.

Žužemberk

Gasilno društvo razvija pod sedanjo upravo zares hvalevredno delovanje. Požrtvovalno članstvo se kaj pridno vadi in dela tako, da je pričakovati najlepših uspehov in sigurnega jamstva v slučaju nezgode. Prošli mesec si je nabavilo novo motorno brizgalno 36 HP. ki stane z vsem priborom in cevni okoli Din 70.000. V odplačilo tega velikega zneska je privedlo minul mesec zelo uspešno vrtno veselico. Predhodna nabiranja v ta namen so služila za nabavo novih čevljev, ki jih je že tudi čez 400 m. — Dolgoletna želja ne samo članstva, ampak tudi ostalega ljudstva je s to nabavo izpolnjena in društvo si šteje lahko v čast in ponos, da ima danes v svoji shrambi najmočnejšo in najmodernejšo gasilsko pripravo v celi krški dolini. — Dne 21. septembra t. l. se vrši slovesna blagoslovitev brizgalne. Vsi rojaki in znanici, prikočite društvu vsak po svoji moči na pomoč, da bo moglo društvo hiteti k nadaljnjemu napredku ter v čim krajšem času postaviti staro rakovsko prestolico na ono mesto, katero ji pristaja.

Sela-Šumberk

Kam pa v nedeljo, 7. septembra? Vsi na Selo-Šumberk! Tam bo prostovoljno gasilno društvo blagoslovilo svojo novo motorno brizgalno. Z blagoslovitvijo bo združena velika ljudska veselica s prasto zabavo. Ob tej priliki si lahko ogledate tudi znamenite razvaline nekdanjega gradu Šumberk. Avtomobilna vožnja je mogoča, vendar je priporočljivejša pot preko Stične in Zagrdca na Sela-Šumberk.

Nežno kožo Vašega miljenčka

najbolje negujete in ščitite, če uporabljate za dnevno kopanje edino lahko milo za otroke Paracelsus. To milo plava na vodi, a je narejeno iz najboljšega materiala, ter je povsem nevtrarno (blago). Zahtevajte v lekarnah, drogerijah in parfumerijah to milo Paracelsus in odklanjajte druge produkte.

Vrhnika

Cerkveni koncert. V nedeljo, dne 14. septembra t. l. ob pol 4 popoldne se vrši v naši župni cerkvi cerkveni koncert v zvezi s pojasnillom o razvoju cerkvene glasbe in sicer počenši od 16. stoletja (doba Palestrine in našega Gallusa-Petelina) do današnjega dne. Zato bo pevsko društvo sv. Cecilije ob tej priliki izvajalo poleg naših modernih tudi dela starih mojstrov (Gallus, Rihar), da bodo poslušalci sami mogli presoditi razliko med cerkveno glasbo nekdanj in sedaj. 4 skladbe se bodo izvajale a capella, dočim bo ostale točke, 11 po številu, spremljal na orglah vč. gosp. kaplan Fr. Blažič. Vstopnice stanejo za osebo: sedeži po 10 Din, stojlišče 5 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo potrebnih novih orgel ali vsaj rekonstrukcije, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Opozarjamo cerkveno glasbo ljubce obitnostno že sedaj na ta koncert in vabimo vse župljane, da napolnijo ob tej priliki naš božji hram do zadnjega kotlička.

Zahvala. Za izreden glasbeni užitek, ki nam ga je nudil violinski virtuozi, ravnatelj Glasbene matice v Celju, g. K. Sanci in pri nedeljski službi božji dne 15. in 24. avgusta t. l., se mu izreka tem potom imenom vseh poslušalcev najgloblja zahvala. Službo božjo je s svojim umetniškim izvajanjem kompozicij starih klasikov na violini, ki je pod roko takega mojstra pravi umotvor, tako poveljal, da verniki vrhniške župnije želimo, naj mu ljubi Bog povrne tisočero.

Kolavdacija novega šolskega poslopja se je vršila v sredo. Poleg raznih drugih zastopnikov je zastopal banko upravo g. dr. Lapažne. Navzoč je bil tudi okr. načelnik dr. Andrejka. Poslopje ustreza vsem predpisom. Otvoritev šole bo danes ob 11. Popoldne je pa velika tombola in veselica.

Osebnost. Premješčen je od tukajšnjega oddelka finančne kontrole k oddelku finančne kontrole v Hodoču v Prekmurje g. Dolenc Alojzij. Imenovan je bil tu uslužben več let in bil priljubljen pri ljudih. Gosp. Dolencu na novem službenem mestu želimo obilo sreče.

Preselitev pošte. Naša pošta, ki je bila dosedaj v tako zvani »veliki hiši«, se preseli s 1. septembrom v nove prostore v bivšo Ruterjevo hišo. Veliko dela je bilo pri novi napeljavi vseh telefonskih naprav.

Petletnica. Naše agilno godbeno društvo praznuje 7. septembra, pod pokroviteljstvom g. župana dr. Janko Marolta, petletnico svojega obstoja in plodonosnega delovanja. Na predvečer se vrši bakljada, na dan proslave pa velika veselica. Sedanjim kapelnikom je g. Ulman, ki je prevzel vodstvo godbe za prejšnjim kapelnikom g. Dolinarjem. Godba danes sodeluje tudi pri otvoritvi šole v Zaplani.

Teden padekne bi lahko imenovali pretekli teden. V sredo večer so bili deležni »srehtove« štirje Gustelni, v četrtek pa župan g. dr. Marolt. Vse podoknice je izvršilo Godbeuo društvo. Seveda je pri nas pri takih prilikah takoj živa promenade, kar je bilo tudi ta dva večera.

Rogaška slatina

Znani zagrebški umetniki, čelistka g. Herta pl. Mallin-Ksaverska in komponist g. Rihard Simacek, s spremljevanjem vojaške godbe iz Zagreba (kapelnik g. major Muhvič) so priredili dne 28. avgusta t. l. v zdraviliški dvorani velik umetniški koncert, ki je globoko vplival na navzočo publiko. Program je bil zelo srečno sestavljen. Izbrane kompozicije Sammartinija, Brucha, Poppa, Schumann, Hummera in Dimitrescu, je izvajala čelistka g. Herta pl. Mallin-Ksaverska s precizno popolnostjo. Njena igra nam kaže globok umetniški občutek. Občudovanja vredna je tehnika loka in njeno izvajanje Bruchovo Kol nidrei, je le redkokdaj podana s tako nežnim duševnim občutkom. Gosp. Simacek je odlični pianist in izvrsten spremljevalec. Posebno hvalo zasluži godba. Izvajanja orkestra nam pokažejo s kakšno ljubeznijo in skrbjo goji dirigent g. major Muhvič umetnost. Publikla je dala duška svojemu zadovoljstvu z obilnim aplavzom.

Vič

Kopamo se. Dokaj prijetno, naravnost idilično je tam ob našem Malem grabnu pri vabečih tolmunih z gostim zelenjem. Ker si človek, te veže poleg drugih tudi ta dolžnost, da skrbiš za zdravje svojega telesa, ki naj se ohrani čilo in mladostno, dokler je mogoče. Pa saj z bivanjem v prosti naravi ni oblagodarjeno le telo, ampak pripada večji del tega razvedrila naši duševnosti za razbremenitev in blažitev. S takimi mislimi v srcu z vneto hiti tja proti vodi že naprej se veseleč lepega popoldneva, dobro vedoč, kateri kraj in mesto zavzameš. Prišedeš tja, pa si žalibog zelo razočaran. Le posesti se tja kamor hočeš, vstati boš moral pred drhaljo otrok, ki počenjajo brez nadzorstva, kar se komu poljubi. Vik in krik še ni vse. pridejo vaje z vejami in palicami in koli ter one s kamni itd. Pa tudi to še ni vse. Najžalostnejše niti ne maramo poročati. Pomnimmo le to, da se vsak dan dobe tam ob vodi garjeve ovce, ki hodijo tja z gotovim namenom, pokvarjujoč s svojim vedenjem lepoto otroških duš, pripuščeni kot čredo ovac tako brez nadzorstva polju nižjih instinktov. Take elemente naj bi sploh povsod preganjala policija, kajti za njimi in med njimi ni varno iti v vodo, ampak se človek raje umakne nazaj na praso, toda zdravo cesto. Kajti le pojdi dalje ob vodi, vsak drug gm oživi pred teboj. Pa saj dolgo itak ne bo več stalno vročih dni, primernih za kopanje v prosti naravi, toda vključ temu sega ta okolnost ob našem potoku vsakemu tudi prav preprostemu človeku globoko v srce. Greš tja in se vrneš jezen in nervozen, jeli to razvedrilo? Koliko bolje bi bilo, ako bi imeli vsaj en prostor, o katerem bi lahko rekli, to je naše javno, zdravju in higijeni namenjeno kopališče. Pa kje so še tisti časi?

Vojnik

Našemu agilnemu pevovodju in organistu g. Šoparju je nenadoma umrl dne 28. t. m. na zastrupljenju krvi sin Janko, ki je letos dovršil 4 razrede tukajšnje meščanske šole. Njegove součence, ki so še na počitnicah, bo prav gotovo pretreslo, ko bodo čitali to žalostno vest, ker vedo, kaj jim je bil naš mali Janko. Kot nadarjen učenec, osobito v ročnih delih, risanju in godbi, je pomagal v razredu učencem, kjer je mogel. Kaj velja tak gojenec v šoli, bi vedeli povedati učitelji. Ko si obiskal letošnjo razstavo na tukajšnji meščanski šoli, si opazil med mnogimi izdelki najlepše od našega Janka, ki sedaj krasi v obliki slik in drugih ročnih del njegovo mrliško sobo. Muzikalično nadarjen se je udeleževal pri številnih šolskih prireditvah. Njegova marljivost in delavljivost se kaže tudi v tem, da je vse počitnice porabil v nadaljevanju samoozbrazbe, zraven pa pomagal starišem pri delu na polju, obiranju hmelja itd. Učitelji in učenci ga bodo ohranili v prav lepem spominu, staršem pa naše iskreno sožalje!

Vergil

Veliki pesnik, čigar dvatisočletnico rojstva obhaja letos vse kulturni svet, se je rodil v »zlati dobi« starega Rima. Najboljši zastopniki te dobe rimskega svetovnega gospodstva so se odlikovali po čudoviti notranji ubranosti, onem ravnotežju razumom in čustvom, ki mu lahko zavidujejo naši sodobniki. Zunanji sijaj velikega imperija je potolatil celo pristaše izgubljenih republikanskih svobod...

Vergilova mladost je zavita v pravljico. Najbrž je zrastle na deželi, ker je tako ljubil naravo in se potem na višku slave vedno rad zatekel v »svaško samotno«. Dobil je sijajno vzgojo: učil se je retorike in filozofije pri istem Epidiju kakor Oktavijan, pozneji cesar Avgust — morebiti izvira že iz te dobe njeguno poznejše prijateljstvo. Jako zgodaj je pričel prevajati grške pesnike, a šele s 30 leti je spisal one Bukolike, ki so mu prinesle toliko slave. Čitate lji vedo, da je imela izmed njih izjemno usodo takozvana četrta ekloga o rojstvu božanstvenega otroka, ki bo utrdil mir v vesoljstvu in povrniti zlate čase na zemljo. V prvi krščanski dobi in pozneje v srednjem veku so smatrali Vergila radi te pesmi za preroka in skoro svetnika, češ, da je napovedal Kristusa. Danes se nagibajo k mnenju, da je mislil Vergil samo na kateregakoli novorojenčka iz najbližje Avgustove okolice, ki bo pozneje kot cesar umiril sodobne politične spore. Toda v eklogi se vsekakor zrcalijo vplivi mistične grške filozofije in podzavestno je Vergil gotovo ustvarjal pod vplivom svojega časa, ki je pričakoval izveličarja sveta.

Vergil je zaslužil denar, čeprav niso poznali v onih časih pisateljskega honorarja. Prejel je izdatna darila od Mecena in drugih bogatašev. Čeprav mu je oče malo zapustil, je znašalo njegovo premoženje v zreli dobi do 10 milijonov sestercij, kar pomeni milijone tudi v našem denarju. A pesnik ni maral mestnega razkošja in malo se je zmenil za denar. Izogibal se je družbi in slavi. Nekoč je pobegnil z odra, ko so čitali v gledališču Bukolike, in je občinstvo zahtevalo med ploskanjem avtorja. Sodobniki ga popisujejo kot prijaznega in postrežljivega moža — Horac mu je pravil »polovica moje duše«. Bil je visoke postave, črnat, vedno bolehen in plah. Drugo veliko Vergilovo delo, »Georgike«, je odgovarjalo Avgustovi in Mecenovi težnji, da se obnovi nekdanja stroga navetvenost, obudi zanimanje za poljedelstvo pri kmečkem naraščanju, ki je šlil med brezposelne v izprijena mesta, pa da se ustvari

Književno delo VI. Djordievića

Pred nekaj dnevi je v Badenu blizu Dunaja v 86. letu starosti umrl znani srbski politik in eden najproduktivnejših publicistov, dr. Vladan Djordjević. Omejil se bom samo na njegovo publicistično delo.

Književno-kulturna vrednost njegovega mnogostranskega udejstvovanja je veliko večja in posebej z mednarodno informativnega stališča mnogo pomembnejša, kakor pa jo je podal Jovan Skerlić v svoji (doslej najobsežnejši srbski) književni zgodovini. Mislim, da ga sploh ni srbskega književnika, ki bi po produktivnosti dosegal Vladana Djordjevića. Samo primerjajte! Samo v nemščini je napisal in izdal 24 knjig. V srbsčini pa je objavil 226 večjih in manjših del. Poleg tega je napisal še štiri knjige v francoščini in eno v grščini (studija o pisatelju Lazi Lazareviću).

Znamenita letnica v srbski revijalni književnosti je 1875, ko je Vladan Djordjević s finančno pomočjo kneza Milana Obrenovića po zgledu francoske »Revue des deux mondes« osnoval in skozi deset let urejal »Otažbino«. V njej je objavil čez tisoč književnih del (pesmi, novel [126], dram [27], potopisov, znanstvenih razprav iz vseh možgih panog itd.) na čez 1300 tisk. polah. Posebne vrednosti so naslednja njegova dela: Istorija srpsko-turskog ratovanja, Kraj jedne dinastije (tri knjige), Istoriski političke studije, Prilozi za spoljnu politiku Srbije, Istorija srpsko-bugarskog rata itd. Kot poklicen zdravnik je napisal cele serije medicinskih razprav in člankov.

Ko je Avstrija (1908.) anektirala Bosno in Hercegovino, je bil Djordjević poslan v Nemčijo, kjer je objavljaj brošure in pisal članke za vse večje in vplivnejše taktatne nemške časopise.

Radi knjige »Quo vadis Austria« je bil interniran v Gornji Avstriji, kjer je ostal do 1. 1918.

Pragersko

Na naši postaji je zadnje dni postal promet živalnejši. Potnikov je sedaj v tem lepem vremenu mnogo več ko prej, a tudi voznikov je dovolj. Nakladamo krompir, jabolka in slive. Jabolka nam plačujejo po 3 Din kg, ako je lepo obrano blago. Tisti kupci in delavci, ki so v vagonu odbirali sadje, so bili prav občutljivi pri vsakem komadu, nikakor pa niso bili tako izbirični pri svojih besedah. Starejši možakar v vagonu se je kar hudo razsrdil ob pogledu na svetinjo, katero je imela gospodična, ki je tudi odprodala voz jabolk. Gospodična je skupno z drugimi domačini oddala jabolka po kaj nizki ceni, brezplačno je pa navrgla ta nauk in odgovorila: »Oho, vi ste meni nevoščljivi, ker imam srebrno svetinjo okoli vratu. Veste, jaz vam prihodnjic prinesem in podarim krasen obesek, da se boste dali kar slikati, vaši taki prijatelji bodo sami priznali, da bo tista fotografija najprimernejša vašim besedam. Kako mi je žal, da nisem že sedaj vam pripeljala tisto darilo.« »No, kaj mi pa boste dali, da bom tako lep?« Odgovor je bil: »Eno staro pasjo marko.«

Sv. Barbara v Halozah

Dobro so se odrezali naši »študentje«, tako je rekel vsak, kdor je posetil v nedeljo, 24. avg. dijaško prireditev v dvorani tukajšnjega sloven. katol. izobraževalnega društva! Ta dan so namreč nastopili prvokrat na gledališkem odru domači dijakovi v raznih pevskih točkah, kupletih in z Dragotiu Kettejeve veseloigre »Naši dijaki.« Po običajnem pozdravu velečastitega gosp. župnika, društvenega predsednika, je otvoril prireditev tukajšnji g. kaplan s predavanjem o »slovenski dramatik« in pesnikih, v katerem je podal biografijo avtorja igre »Naši dijaki«, razjasnil njegove zasluge na polju slovenskega slovstva, ter v istem smislu razložil dela še drugih, naših najbolj priljubljenih in znanih dramatikov. Potem pa so se vrstile točka za točko ena lepša od druge. V vseh točkah so se izkazali naši dijaki. Krasno in dovršeno je zapel dijaški kvartet Gerbičeve »Pastirček«, Emil Adamčeve »Kazena«, H. Volaričeve »Pomlad in jesen« ter

nov stanovski ideal onim veleposestnikom, ki so izgubili nekdanji politični vpliv. Georgika so prava gospodarska enciklopedija, ki je koristila počevljam pokolenjem. Lepe slike prijaznega kmečkega življenja so omilile dokaj brezupno filozofsko misel pesnitve o večnem boju z nevaležno naravo: »tako vesla vedno proti vodi mornar, in samo naporni trud ga reši gibelji v brezdnih.«

Potem je napolnil čas za »Eneido«, Vergilovo največje delo. Cesar je priganjal pesnika, naj poveleča njegov rod in ustvari »najboljši spomenik njegove vlad«. Avtor se je obotavljal, delal je enajst let in vendar ni končal poeme. Šele na koncu življenja je Avgustu prečital najboljše: drugo, četrto in šesto pesem Eneide. V slednji je popisano ganljivo Enejevo srečanje v Eliziju z Marcelom, cesarjevim pred kratkim umrlim nečakom. Oktavija, Marcelova mati, ki je poslušala pesnika, je omedlela in mu drugi dan poslala v dar 260 tisoč sestercij, po 10 tisoč za vsak verz o Marcelu. Govorice o nedosežni veličastni pesmi, ki je bojda prekosila Homerja, so se kmalu raznesle iz palače po vsej Italiji. Vergil je še hotel ogledati oče kraje na Grškem in v Mali Aziji, ki jih je opeval. Potovanje pa je omajalo njegovo šibko zdravje. Na poti v domovino je v Atenah srečal Avgusta in z njim vred odjadril v Italijo. Umrl je v starosti 51 let, dne 21. septembra leta 19 pred Kr. čim je stopil na domača tla. V oporoki je prosil, da bi Eneido vpepelili, a sluteč da se to ne bo zgodilo, je rotil, naj jo vsaj pustijo neizpremenjeno. Cesar, ki seveda ni maral sežgati pesnitve, je izpolnil Vergilovo zadnjo voljo.

Se v XVIII. stoletju, v dobi lažiklasicizma, je bil n. pr. Voltaire mnenja, da je Vergil prekosil Homerja: Homer mu je bil premalo ubran presurov, nebrzdan. Zdaj imamo seveda druge nazore. Vendar pa je Vergil v Eneidi sijajno proslavil Rim in njegovo kulturo sploh, preden je nastopil novi, krščanski vek. Vedno pa je bila svetu mila tudi oseba Vergilova, ki je nekaj višek onih čednosti, kolikor so se mogle razviti v paganstvu.

Predvsem cenimo v klasični književnosti samotarsko, globoko pesnikovo ožnost zamišljenosti: »Objokujem človeško nesrečo, in do vzeten sem za vse nezgode, ki jih trpijo smrtniki.« Kulturni višek svoje dobe, že gleda Vergil v oddaljeno barbarsko bodočnost, in zato do zdaj ni pozabilo človeštvo velikega latinskega pesnika, »najvišjega učitelja«, kakor ga je imenoval Dante.

Pisati je začel še v nižji gimnaziji in ni prenehal do zadnjih dni. Pred nekaj leti je v »Vremenu« objavil svoje zanimive spomine. Onim, ki jih morda zanima Vladan Djordjević in njegova dela, bi priporočil knjigo dr. Voj. M. Subotića, ki je izšla za petdesetletnico Djordjevega pisateljskega udejstvovanja. T. P.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 4. sept.: Zaprt.

Petek, 5. sept.: Zaprt.

Sobota, 6. sept.: GLAVNI DOBITEK. Izven. Ljudske cene.

Nedelja, 7. sept. ob 16: SKRIVNOST SV. MAŠE. Izven. Prireditev o priliki misijonskega kongresa. Ljudske cene.

Ponedeljek, 8. sept.: SKRIVNOST SV. MAŠE. Izven. Prireditev o priliki misijonskega kongresa. Ljudske cene.

Torek, 9. sept.: Zaprt.

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 4. sept.: GROFICA MARICA, opereta. Izven. Ljudske cene.

Petek, 5. sept.: Zaprt.

Sobota, 6. sept.: HASANAGINICA. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika. Izven. Ljudske cene.

Nedelja, 7. sept.: LOHENGRI. Izven. Ljudske cene.

Ponedeljek, 8. sept.: PRODANA NEVESTA. Izven. Ljudske cene.

Torek, 9. sept.: Zaprt.

narodno pesem »Kovač si je prižgal tobak« poz vodstvom domačega g. organista, za kar mu izrekamo vse priznanje! Tako so naši »študentje« s svojo lepo uspešno prireditvijo naučili marsikoga izmed nas, kaj se pravi imeti smisel za pravi napredek, smisel za umsko in srčno kulturo! To naj bo našim dijakom plačilo za njihov trud! Želimo da bi nas naši dijaki še večkrat razveselili s podobnim nastopom!

Trbovlje

Poroke v avgustu. V tokočem mesecu so se poročili naslednje: Kastelic Karl, poduradnik, s Kosina Adolfo, zasebnico; Guna Rudolf, ključavničar, s Strovs Anico, posestnikovo hčerjo; Žibret Alojz, rudar in Hauptman Ana, zasebnica; Zaman Martin, rudar in Benegalija Marija, zasebnica; Supan Stanko, rudar in Kurent Ana, šteparica; Marin Ludvik, delovodja in Princ Marija, zasebnica; Jamnik Josip, manip. in Skrinar Franca, zasebnica; Dovnik Anton, predelavec, s Počivavšek Marijo, zasebnico; Kermel Viktor, ključavničar, s Kovač Berto, zasebnico; Rupnik Josip, rudar, s Kosem Marijo, zasebnico; Markl Ivan, kovač, s Hlebec Franco, zasebnico; Pirc Ignac, rudar, s Klenovšek Gizeo, zasebnico; Kurent Peter miz. mojster, s Vidmar Marijo, zasebnico; Pleskovič Vladimir, poduradnik, z Briel Sabino, posest. hči.

Nad smrdom se pritožujejo v Petelinovi vasi. Nekateri imajo angleška stranišča, iz kojih tečejo odpadki naravnost v kanalizacijo, iz katerih pri odprtinah grozno smrdi. Ker manjka v tej vasi in naprej proti Terezijam po letu vode, bi se moralo kaj ukreniti, da ne bodo kanali odprti.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za duhovnike (petdnevne) bodo v Domu od 14.—20. septembra. Prosimo pravčasne prijave. — Vodstvo Doma.

Poizvedovanja

Izgubila se je železniška legitimacija v soboto ob pol 12 od Pražakove ulice do kolodvora. Pošten najditelj se naproša, da jo odda Pražakova ulica 17-IV.

Vedno večje zanimanje za gozdarsko in lovsko razstavo

Tako zanimive, poučne in skrbno pripravljene razstave Ljubljana še ni videla. Dosedaj smo imeli priliko videti vsako leto vzorčne vsebine, katerih cilji so bili predvsem trgovski in seveda so bili smoteno urejeni v dosegu tega cilja. Drug namen pa je pri jesenskih razstavah. Te pa nimajo izključno trgovskega značaja, pač pa kulturno in narodno gospodarsko obeležje. Tako je bila kmetijska razstava, združena razstava. Letos pa imamo srečno združeno gozdarsko, lovsko, misijonsko in higiensko razstavo.

Takoj se opazi, da sedaj razstava nima toliko trgovskega značaja kakor prej. Zato je tudi bolj zanimiva za naše najširše sloje. Pavilona M in N, v katerih se nahaja gozdarska razstava, sta sedaj

za široko publiko gotovo zanimivejša kakor spomladna razstava tekstilne industrije. Ta razstava je bila privlačna bolj za trgovce s tekstilnimi izdelki. Gozdarska razstava pa zasluzi, da si jo ogleda vsakdo, ne samo tisti, ki imajo kaj opraviti z gozdom ali v lesni industriji. Razstava je nazorna, saj hoče pripomoči do zanimanja in razumevanja tudi nestrokovnjakov. Včeraj so se vršila prva vodstva na razstavi, katerim je prisostvovalo veliko število interesentov. Gozdarsko razstavo je tolmačil dv. svetnik Rustja, po lovski razstavi pa je vodil g. Vladimir Kapus in z živo besedo razlagal številnim interesentom.

Obiski razstave postaja vedno večji, saj prodira vest o zanimivosti razstave vsepovsod.

Nazadovanje števila konkurzov v avgustu

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec avgust 1930 sledečo statistiko (število v oklepajih za julij 1930):

Otvorjeni konkurzi: v celi državi 29 (32), od tega v Dravski banovini 2 (2), v Savski 3 (4), Vrbaški 1 (1), Primorski 1 (3), Drinski 6 (3), Zetski 4 (0), Dunavski 3 (7), Moravski 3 (2), Vardarski 3 (5), Belgrad, Zemun in Pančevo 3 (5).

Razglašene prisilne poravnave izven konkurza v celi državi 10 (24), od tega v Savski banovini 7 (6), v Donavski 2 (4), Moravski 1 (1).

Odpravljeni konkurzi: v celi državi 23 (39), od tega v Dravski banovini 5 (1), v Savski 3 (1), v Primorski 1 (3), v Drinski 1 (6), v Zetski 2 (0), v Dunavski 5 (3), v Moravski 3 (4), v Vardarski 0 (3), Belgrad, Zemun, Pančevo 3 (0).

Odpravljeni prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 3, v Savski 1, v Primorski 1, v Dunavski 1.

Pet let dela za narod

Murska Sobota, 2. septembra.

Letošnji 30. avgust je bil za tuk. »Kmečko posojilnico«, ki je včlanjena pri Ljubljanski Zadrugi zvezi, zgodovinski dan. Ta dan obhaja petletnico svojega obstoja. Ta posojilnica je — dasi spada med mlajše — v Slovenski krajini najmočnejša. Ustanovitev posojilnice je bila zelo težka. Tajnik bivše SLS je trikrat sklical ustanovni občni zbor. Prva dva sta bila brezuspešna in tudi na tretjem so komaj spravili skupaj toliko članov, da so izvolili načelstvo. Prvi načelnik je bil kmet Banko Viktor. Za njim je prevzel načelstvo Gjorek Mihael, ki ji načelnikuje še sedaj. Nekaj časa je bil načelnik tudi g. Jerič Ivan, bivši narodni poslanec. Tajniške posle vodi od začetka naprej g. Celez Ferdinand.

Komaj je začela posojilnica poslovati, si je pridobila zaupanje naroda in sicer v taki meri, da se je tako rekoč kar čez noč razvila v najmočnejšo posojilnico v celi okolici.

Kakšen je bil petletni razvoj posojilnice, je razvidno iz denarnega prometa, ki je od leta do leta izredno naglo naraščal. Posojilnica je imela: prvo leto 53 članov in 167.312 Din prometa, peto leto 785 članov in 11.765.631 Din prometa. Danes (30. avgusta) pa je njeno stanje sledeče: 1000 članov, 6,5 mil. Din posojil., 5,5 mil. Din hranilnih vlog in 15,2 mil. Din prometa. Brez pretiravanja se sme trditi, da se tako naglo ni razvijala nobena posojilnica.

Koliko je storila Kmečka posojilnica tekom kratkih petih let v korist ljudstva, se ne da povedati. Ni pomagala narodu samo s posojili na nizke obresti, marveč je podpirala vse dobrodelne namene; Martinišče, Franciškov dom, Rdeči križ, Kolo jugosl. sester, časopisje, raznovrstni ponesrečenci itd. so dobili od nje podpore.

V spomin na petletnico je kupila posojilnica, v kateri ima svoje uradne prostore. Hišo namerava za eno nadstropje dvigniti, tako da ji bo potem v vsakem ožiru v ponos.

Ko se oziramo nazaj na petletno delo Kmečke posojilnice, ji moramo nad doseganimi uspehi častiti in ji želimo uspeha tudi v bodoče.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

Z dne 31. avgusta 1930 (vse v mil. Din; v oklepajih razlike v primeri z izkazom dne 22. avgusta). Aktivna: kov. podlaga 318,0 (+1,1), tečajna razlika 1159,5 (+ 5,6), posojila 1441,3 (+ 10,3). Pasivna: bankovci v obtoku 5521,4 (+ 241,4), drž. terjatve 126,3 (— 128,5), obveznosti (ziro itd.) 1071,9 (— 95,9). Ostale postavke neizpremenjene.

Razstava damskega krojnega tečaja v Novem mestu. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI je priredil tritedenski tečaj za damsko krojenje v Novem mestu. Po zaključku tega tečaja priredi v Rokodelskem domu v Novem mestu razstavo krojnih risb in sicer v nedeljo in ponedeljek dopoldne. Vabimo damske krojačice in pomočnice, pa tudi dame, da si ogledajo to zanimivo razstavo. Vstop prost.

Od kmetijskega odbora za okraj Dravograd. Dne 1. septembra se je vršila seja občnega odbora v Dravogradu pod predsedstvom g. inž. Franjo Pahernika, ki omenja, da bodo vsled uvidenosti vsaj večjega dela občin financirane dovoljevale vendar skromen začetek delovanja okr. kmetijskega odbora. Z veseljem se vzame na znanje poročilo, da se z gotovostjo pričakuje otvoritev gozdarske šole v Mariboru, z željo da bi se vršili tudi zimski poučni tečaji na tem zavodu v prosep gozdarstva in korist širšim kmetijskim slojem. Člani odbora sklenejo poslato predstavko na kr. bansko upravo v Ljubljani s prošnjo za ukinitve banovinske takse na seje gozdov — prosil se tudi šumarsko združenje za posredovanje — kajti to novo breme bi posebno hudo občutili naši gozdni posestniki v tej hudi lesni krizi. Ker se je pri plenarni seji okr. kmetijskega odbora votala v proračunu svota po 10.000 Din za ustanovitev gozdne drevnice, hoče ožji odbor izvesti ta sklep že v jeseni tega leta in pričeti z potrebnimi deli. Za povzdigo ovejere se sklene nabaviti na Jezerskem večje število plemenskih mrkčev, katere bodo odbor porazdelil s primernim popustom kmetovalcem v našem okraju. Na predlog g. B. Kotnika iz Kotelj se sklene v kolikor bodo dopuščale finance, deliti premije in pohlvalne neoporečenim in pridnim kmetijskim poslom in sicer onim, ki so zaposleni nepretrgoma pri enem gospodarju deset let po 50 Din, in onim, ki so zaposleni petindvajset let po 300 Din, za štiridesetletno službovanje se pa naprosi kr. banska uprava, da izposluje poleg kolajne primerno darilo v denarju. Ako se bo stvar pravilno izvedla, bo pomenilo veliko socialno pridobitev za kmetijske sloje v našem okraju.

Borza

DENAR

Dne 3. septembra.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2271 bl., Berlin 1346 bl., Bruselj 787.63 bl., Budimpešta 988.78 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 795.53—798.33 (796.83), London 274.36 bl., Newyork 56.18—56.38 (56.28), Pariz 220.73—222.73 (221.73), Praga 167.29 bl., Trst 294.05 do 296.05 (295.05).

Zagreb. Amsterdam 2271 bl., Berlin 1344.50 do 1347.50, Bruselj 787.63 bl., Budimpešta 987.28 do 990.28, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.33 do 798.33, London 273.96—274.76, Newyork 56.18 do 56.38, Pariz 220.73—222.73, Praga 166.89—167.69, Trst 294.10—296.10. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 9.53 mil. Din.

Belgrad. Berlin 1344.50—1347.50, Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 795.33—798.33, London 273.96 do 274.76, Newyork 56.18—56.38, Praga 166.89—167.69, Milan 295.10—296.10.

Curih. Belgrad 9.12875, Amsterdam 207.25, Atene 6.70, Berlin 122.80, Bruselj 71.88, Budimpešta 90.225, Bukarest 3.0725, Carigrad 2.445, Dunaj 72.715, London 25.03875, Madrid 54.50, Newyork 514.55, Pariz 20.2325, Praga 15.265, Sofija 3.73, Trst 26.9425, Varšava 57.70, Kopenhagen 137.85, Stockholm 138.35, Oslo 137.85, Helsingfors 12.95.

VREDNOSTNI PAPIRI

Na ljubljanski borzi je bila danes zaključena Kranj. ind. po 322. Med državnimi papirji se je danes učvrstila vojna škoda, pa je ostala brez prometa. Več prometa je bilo v 7% dolarskih papirjih v glavnem po neizpremenjenih tečajih. Bančni papirji beležijo nekaj več prometa. Zaključki so bili v delnicah Poljo, Jugobanke in Prastedione po večrajših tečajih, le Prastedione je nekoliko slabejša. Industrijski papirji so brez interesa in prometa, zaključek je bil le v delnicah Trboveljske. Med prebrodnimi papirji je bila danes zaključena po 400 Dubrovec.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 97.75 bl., 7% Bler. pos. 87.25 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastedione 925 den., Kred. zavod 170 do 180, Vevče 124 den., Stavna 40 den., Šešir 105 den., Kranj. ind. zaklj. 312, Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88.50, agrari 55—55.75, vojna škoda ar. 438—438.75, kasa 438—438.75, 12. 438.50—439, srečke Rdeč. križa 55 bl., 8% Bler. pos. 97—97.75, 7% Bler. posojilo 86.625—86.75 (86.50, 86.75), 7% pos. Drž. hip. banke 85.75—86 (85.75), 6% begl. obv. 76—76.50. — Bančne delnice: Ravna gora 67 den., Hrvatska 50 den., Katolička 36—40, Poljo 56—56.50 (56), Kreditna 96 den., Union 191—192, Jug. 77.75—77.75 (78, 77.50), Lj. kred. 122 den., Medjunarodna 65 den., Narodna 8.050—8.200, Obrtna 36 den., Prastedione 910—920 (920), Etno 155—165, Srbaka 189—192, Zemljiska 130—134. — Industrijske delnice: Nar. šum. 26—30, Guttman 150—160, Slaveks 60 den., Slavonija 198—206, Našice 1.100—1.200, Danica 95 do 102, Pivara Sar. 160—190, Drava 210—250, Sečerača Osijek 308—311, Nar. ml. 20—25, Osi. ljev. 180—205.50, Brod. vag. 100—110, Union 120 den., Vevče 124—131, Isis 38—45, Ragusa 398—402 (400), Oceania 200—225, Jad. plov. 502—515, Trboveljska 396—398 (397).

Belgrad. Narodna banka 8.070—8.150, 7% inv. pos. 92—93, agrari 56—56.50, vojna škoda 452.25, 9. 454.25—455, 12. 462.25—462.75, 8% Bler. pos. 100.625, 7% Bler. pos. 89—89.25, 7% pos. Drž. hip. banke 89.25, 6% begl. obv. 74—77 (77.25).

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 86—86.75. — Newyork: 8% Bler. pos. 96.25—97.50, 7% Bler. pos. 86—87, 7% pos. DHB 84.75—85.

Dunaj. Don. sav. jadr. 88.75, Wiener Bankverein 17.80, Creditanstalt 47.40, Escompteges. 159.30, Union 23.50, Ruše 35.50, Alpine 24.80, Trboveljska 49.25, Kranj. ind. 41, Rima Murany 84.90.

Žitni trg

Tendenci na žitnem trgu je nadalje slaba in cene tako pri nas kakor v inozemstvu popuščajo. Zanimanja je malo, ker konzum pričakuje se nižjih cen, zaenkrat je pa še krit. Mlini tudi ne kupujejo dosti, ker so dovolj založeni. Nekaj več zanimanja je za pšenico v terminih. Danes notirajo: pšenica Srbroran 167, ban. 165 najboljša kakovosti, nadalje stane Sombor okolica 160, za oktober se zahteva Srbroran 170, ban. bl. 168, za november — december — januar pa Srbroran 185, ban. bl. 180. Stara koruza stane 120, nova za december — januar 112.50, pa se zaenkrat še ne trguje. Ječmen in oves sta neizpremenjena, za otrobe je nekaj več zanimanja in stanejo debeli 110—125, drobni pa 90—95.

Ljubljana. (Vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt.) Pšenica bč. 80—81 kg 1% 230—232.50, za 80 kg 2% 220—222.50, 78—79 kg 2% 215—217.50, koruza bč. 177.50—180, okrogla za mletve 200—202.50, ječmen spoml. pivov. 69—70 kg 210—212.50, oz. 66—67 kg 175—177.50, oves bar. 205—207.50, rž bč. 72 kg 2% 167.50—170, moka 0g vag. bl. 380—385.

Novi Sad. Pšenica 79—80 kg bč. 157.50—162.50, g. bč., ban. Tisa 162.50—165, g. ban. 157.50—162.50, ban. Begej 157.50—162.50, j. ban., sr., slav. 78 kg 147.50—152.50. Promet 28 vagonov. — Oves bč. 133—135. — Ječmen bč., sr. 63—64 kg 110—112.50. Promet 10 vagonov. — Koruza bč., sr. 117.50—120, bč., ladja Dunav 120—125, bn. 112.50—115, bn. Begej Dunav 120—125. Promet 15 vagonov. — Moka bč. 0 in 00 290—300, 2 260—270, 5 226—235, 6 175 do 185, 7 115—120, 8 100—105. Promet 12 vagonov. — Otrobi bč., sr. in bn. 80—85. Promet 5 vagonov. Tendenci slaba.

Budimpešta. Tendenci mlačna. Promet sreden. — Pšenica: okt. 15.10—15.50, zaklj. 15.15 do 15.16; mare 16.55—16.93, zaklj. 16.67—68; maj 17 do 17.35, zaklj. 17.02—17.03. — Rž: okt. 9.62—9.80, zaklj. 9.62—9.65; mare 10.85—11.01, zaklj. 10.82 do 10.85. — Koruza: sept. 15.81—16.04, zaklj. 15.82 do 15.89; maj 15.44—15.48, zaklj. 15.40—15.44.

Hmelj

Savinjska dolina. Te dni se je zopet nekaj nakupovalo po ceni 6—8 Din. Hmeljarji so ogorčeni nad temi za letošnje vsakekor preniknimi cenami in oddajajo le v najmanjših partijah, ker pričakujejo boljše cene. Trgovci so še vedno brez naročil.

Čoškovalska. Vreme za obiranje je še vedno prav ugodno ter bo pod temi okolnostmi obiranje koncem tega tedna v glavnem končano. Kupčije pa še vedno ni skoro nobene, splošno pa se pričakuje, da bo tekom tega tedna postalo živahnije. Zadnje dni se je ipak cena nekoliko dvignila in je bilo prodano trgovcem nekaj partij Zateškega hmelja po 16—18 Din, dočim so domače pivovarne nakupile nekaj blaga tudi po 21—23 Din za kg. Ostali češki hmelji pa se tržijo po 10—13 Din po kg. Hmeljarske organizacije pozivajo svoje članove, naj ne dajo hmelja izpod cene, ker mora Zateški hmelj vsakekor doseči višjo ceno, vsaj isto kakor najboljši nemški.

Nemčija. Krasno vreme traja dalje ter se splošno obiranje nadaljuje. Večina letošnjega hmelja bo prav dobre kakovosti. Tržišče je slejko prej skrajno mirno, brez pravega zanimanja ter so cene celo nekoliko nazadovale. Za Tetnangski hmelj se plača 23—25 Din, za Hallertauski pa 16—20 Din po kg. Prometa pa je le malo. V očigled tem slabim cenam so nekateri hmeljarji prenehali z obiranjem. »Slovenski hmeljar«.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni 3 vagoni hrastovih drv, 1 vagon bukovih drv in 1 vagon remelinov. Tendenci neizpremenjena mlačna. Povpraševanje je za 1 vag. neobrobli. bukovine, od 3 m dalje, 38, 58, 68 mm, za večjo množino lipovih plohov, za hrastove pragove 2.60 m 16×26, 16 cm, 2.60 m 15×25, 15 cm (šl. lji), za večjo partijo hrastovih neobrobli. plohov, za bukovne pragove 2.60 m 24×14, 14 cm, 2.60 m 21×13, 13 cm. Ponujajo pa se 100 kbm. tramov, 1 vag. belega javorja (plohi) 27—100 mm, 1 doplon brzojavnih drogov za takojšnjo dobavo.

Živina

Ljubljanski sejem dne 3. septembra. Dogon je znašal (v oklepajih število prodanih glav): 246 (40) konj, 18 (6) žrebel, 84 (50) volov, 57 (35) krav, 18 (16) telet in 107 (64) prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene kakor sledi: voli I. 10, II. 9, III. 8, krave debele 5—7, klobasice 4—5, teleta 14.50—15 (vse v Din za kg žive teže); konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti. V ostalem je bil sejem kot prvi v mesecu živahen in tuji kupčiji le za prašičke za rejo sedaj ni sezija.

Sport

Sportni klub »Disk« Domžale proslavi v dne 6. in 7. septembra 1930 desetletnico svojega obstoja. Spored: Sobota dne 6. septembra ob 18.30 nogometna tekma: SK Olimpija Ljubljana-SK Disk rez. Domžale; ob 19.45 zbirališče na igrišču za obhod; ob 20. uri bakljada z godbo po trgu; ob 21. slavnostni nagovor s balkona Menartove hiše. — Nedelja dne 7. septembra: ob 7. uri položitev vencev na grobova preminulih zaslužnih članov Joska Adamčiča in Milosa Matkota; ob 9. uri slavnostna skupščina v Godbenem domu; ob 10. uri: Pričetek velikih medklubskih kolearskih dirk; ob 13. uri lahkoatletična prireditve na igrišču; ob 14. uri I. mednarodna podeželska tekma: Villacher Sportverein (Villach)-SK Disk (Domžale). — Po tekmi velika sportna veselica pri g. M. Štokarjevi. Celotna prireditel, pri kateri igra domžalska godba, se vrši ob vsakem vremenu.

SK Ilirija. Lahkoatletična sekeja. Pozivajo se vsi atleti, da se sigurno udeležijo sestanka na našem igrišču v četrtak, 4. t. m., ob 18. uri. Važni dogovori radi udeležbe na internacionalnem mitingu ASK Primorja. — Istočasno se bodo našim atletom Stepišniku, Režeku, Špornu in Rotariju razdelile kolajne iz državnega prvenstva v letu 1928. — Naproša se tudi g. profesor Ančik, da se tega sestanka zanesljivo udeleži. — Načelnik.

SK Korotan. Danes in odslej vank četrtke se vrši ob 5 urah redjen obvesen trening za prvo in rezervno moštvo. — Načelstvo.

PLAVANJE

Evropski waterpolo-turnir v Nürnbergu končan.

Šest najboljših waterpolo-reprezentance se je borilo teden dni v Nürnbergu za čast in dosego prvega mesta. Ogromno je bilo zanimanje občinstva, ki je vedno popolnoma napolnilo plavalni bazen. O začetnih tekmah smo že poročali, torej nam preostaneta le še zadnja dva dni.

Ogri so porazili belgijsko moštvo s 6:1, čeprav tako visoke zmage niso zaslužili. Belgijci so bili v začetku prvega polčasa in skoraj ves drugi del igre zelo trdovratni nasprotnik, ki je iznenadil Ogre.

Skoraj isto sliko je nudila tudi borba med Nemci in Angleži. V tej igri so mislili Nemci, da bodo hitro odpravili svojega nasprotnika. Angleži pa so zbrali vse svoje sile in se uspešno ustavljali Nemcem, ki so sicer dosegli zmago z 1:5, toda niso zadovoljili v pogledu skupne igre. Rezultat je prav časten za Angleže, ki ne spadajo povsem v isto vrsto z Ogri in Nemci.

Ostanek svoje nekdanje slave je pokazala Švedska v igri z Angleži. Švedi so namreč prav gladko in pripravevalno odpravili Angleže z 1:8. Odločilni boj pa se je izvršil med Ogri in Nemci. Zmagovalec tega srečanja je imel biti tudi zmagovalec celotnega turnirja. To je bila prava finalna borba. Bazen je bil napolnjen do zadnjega prostora z gledalci, ki so si želeli nemške zmage. Naj takoj povemo, da so tudi to tekmo Ogri odločili v svojo korist, in sicer z rezultatom 1:4. Njihova zmaga je bila zaslužena, kajti ogrski napadalec so bili veliko odločnejši in nevarnejši, nego nemški igralci.

V zadnji tekmi tega turnirja sta se srečali Francija in Belgija. Nepričakovano so zmagali Francozi v razmerju 3:2. Francozi so v tej tekmi drugič zmagali in s tem zasedli četrto mesto.

Tako se je končala z zmago Ogrov ta morda letos največja plavalna prireditel v Evropi. Najmočnejši konkurent Ogriki je bila Nemčija, ki je zasedla drugo mesto s štirimi zmagami. Mala Belgija si je priborila častno tretje mesto. Sledi ji Francija in Anglija. Povsem iznenadila pa je Švedska, ki je ostala na zadnjem mestu z eno samo zmago. Ne moremo si skoraj razlagati tega nazadovanja, kajti da bi Arne Borg, ki letos ni sodeloval v švedski reprezentanci, toliko zalegel, tega ne bi nihče verjel.

LAHKA ATLETIKA

Krasen uspeh nemške lahke atletike

Na en dan so Nemci dosegli zmago nad Francozi in Švicarji. Prva nemška garnitura je v Hannoveru nastopila proti Francozom ter zmagala s 84 proti 67 točkami. Francozi so dosegli le 5 prvih mest. Da je bilo to srečanje velik dogodek, nam priča število gledalcev, katerih je bilo navzočih nad 25.000. Rezultati so

prav dobri, zato jih v celoti prinašamo. 100 m: Jonath (Nemčija) 10.7 sek.; 200 m: Gillmeister (Nemčija) 22 sek.; 400 m: Engelhart (Nemčija) 49.1 sek.; 800 m: Dantz (Nemčija) 1:53.3 min.; 110 m leste: Welsch (Nemčija) 15.6 sek.; 4×100 metrov: Nemčija 41.4 sek.; 1500 m: Ladomegue (Francija) 35.46 min.; 5000 m: Dojard (Francija) 15.01.2 min.; Skok v višino: Menard (Francija) 1.91 m; Disk: Winter (Francija) 44.92 m; Skok s palico: Ramadier (Francija) 3.99 m (nov francoski rekord); Skok v daljavo: Köchermann 7.37; Kroglja: Mebler 14.9 m; Kopje: Meser 65.06 m.

V Freiburga pa so se Nemci spoprijeli s Švicarji. Tu je druga nemška garnitura dosegla še lepši uspeh, kajti porazila je Švicarje z 88.5 napram 45.5 točkam. Rezultati ne dosegajo sicer onih v Hannoveru, pa kljub temu so prvovrstni.

NOGOMET

Dunajska presenečenja. Že prvi dan jesenskega prvenstva je skoraj v celoti prinesel prav čudne rezultate. Avstrijski prvak Rapid je igral z Avstrijo pred skoraj 17.000 gledalci svojo prvo prvenstveno tekmo. Vsi so pa računali z zmago Rapida. Avstrija pa je popolnoma prekrizala vsa ta naziranja in porazila avstrijskega prvaka s 4:2. Dve važni točki si je s to zmago priborila Avstrija, ki so jo pred tednom dni tako silovito »strgale dunajski listi. — Drugo presenečenje je pripravil naš znanec Wacker, ki je dosegel v boju z Vienno neodločen izid z 1:1. Kdo bi si to mislil! — Največje pa še pride, kajti da bo letošnji novinec v prvi profesionalni ligi, Slovan, igral neodločno z W. A. C.-om, to je bilo prav neverjetno. In vendar je Slovan rešil eno točko v borbi z renomiranim nasprotnikom. Rezultat tega srečanja je 1:1. — Normalno pa je potekla tekma med Admiro ter Floridsdorferi. Pričakovano je zmagala Admira in to z visokim rezultatom 6:2. Gledalcev je bilo 15.000. In še ena tekma je bila v prvi ligi. Wiener Sportklub je moral sprejeti svoj prvi jesenski poraz po Nicholsonu. Nekdaj tako sloveči Wiener Sportklub stalno pada v svoji formi. To traja že par let. In tudi v letošnji sezoni morda ne bo drugače, kajti že prva tekma je dokazala, da Wiener Sportklub ne bo mogel uspešno nastopati v prvi ligi. Nicholson je s svojim dobrim napadom porazil kar s 5:2 svojega rivala. Če ne bo Wiener Sportklub zboljšal svoje forme, potem je letošnja nogometna sezona zadnja, v kateri bo še nastopal za prvo dunajsko profesionalno ligo.

Južnonemski prvak v Pragi. Eintracht Frankfurt je gostoval v češkoslovaški prestolici in zapustil najlepši vtis. Nasprotnik mu je bila slavna Sparta, ki si je pred 6000 gledalci na vsak način hotela priboriti zmago. Napela je vse sile in z malo sreče je odpravila južnon. prvaka s 3:2 (1:1). Rezultat pa bi bil bolj pravičen, ako bi bil neodločen, kajti Nemci so pokazali prav vzorno igro, ki je navdušila tudi v tem pogledu že razvajeno občinstvo.

Tudi Angleži so že pričeli. Prve tekme jesenskega nogometnega prvenstva v prvi in drugi angleški ter škotski ligi so že odigrane. V prvi ligi bomo pazno zasledovali borbe najboljših angleških nogometnih moštev. Omenimo naj za danes le, da se je prav s težavo posrečilo angleškemu prvaku Sheffield Wednesday-u z 1:2 poraziti Newcastle United. Zanimanje publike je ogromno.

RAZNO

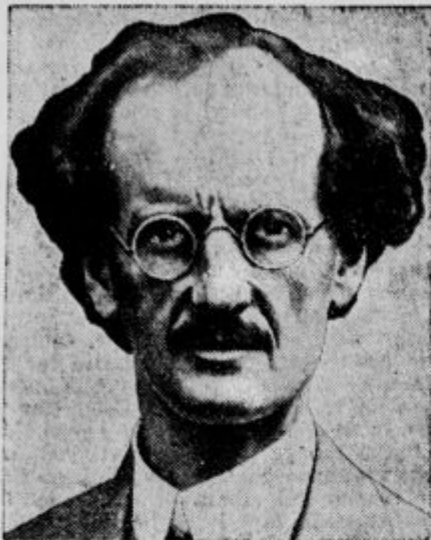
Najboljši boksaarji v Evropi. Nimamo prilike v naši domovini slediti ogorčnim borbam profesionalnih boksarjev Evrope posameznih kategorij in tako spoznati nove mojstre tega sporta. Uradno se je sedaj ugotovilo nove prvake v vseh kategorijah profesionalnih boksarjev Evrope. Tako je prvi v mušji teži Popesco iz Rumunije. Bantam teža je dobila prvaka v osebi Carla Fliksa iz Španije. V peresni kategoriji kraljuje zopet Španec, in sicer Girones. Mala Belgija je dala prvaka v lahki teži. To je talentirani Sybille. Prvak srednje kategorije je Francoz Marcel Thill. Sloviti Bonaglia (Italija) si je osvojil prvenstvo poltežke kategorije. In zopet je Belgija, ki je tudi v teški kategoriji s svojim Pierre Charles-om zasedla prvo mesto. Pierre Charles mnogo obeta in njegova največja želja je stopiti v krog svetovnih mojstrov.

Srečanje Amerike z Vel. Britanijo. Poročali smo že o predstoječi lahkoatletski borbi med zastopniki Amerike in Vel. Britanije. Ta važni turnir se je sedaj končal, in sicer v Pittsburghu. Ni smo mogli sicer računati z zmago Vel. Britanije, vendar smo pričakovali tesnejšega izida. Amerika namreč je prav sijajno zmagala, kajti od 13 disciplin si je osvojila kar 9 prvih mest. V skokih in metih so bili Amerikanci nedosegljivi. Čudno pa je, da se pri tej svetovni lahkoatletski prireditvi ni dosegel noben nov državni ali svetovni rekord.</

Tekmovanje z nebotičniki

Nebotičnik iz stekla — Letovišče na nebotičniku

Mnogi Američani, ki so več ali manj prisnjeni duha stare Evrope, se pritožujejo zaradi vedno rastočega števila nebotičnikov, čijih višina in število nadstropij ni nastalo iz strasti po rekordu, da bi po višini prekosili zadnji najvišji nebotičnik. Ugledni arhitekt Delano je nedavno v Londonu svaril svoje angleške tovariše pred zidavo nebotičnikov. Američani, tako je izjavil, bodo polagoma čisto stisnjeni med temi velikani, ki povzročajo pusto in neplodno življenje. Filozof John Dewy opisuje sliko bodočnosti mesta nebo-

Visoko hoče zleteti. Profesor Picard, docent za aeronavtiko na vseučilišču v Bruslju, se bo te dni pri Augsburgu skušal v posebnem balonu dvigniti 16.000 metrov visoko. Balon ima mesto gondole hermetično zaprto kroglo iz aluminija, ki bo učenjaku omogočila bivanje in znanstveno raziskovanje v tej izredni višini.

tičnikov, v katerem se bodo bogatini in magnati solnčili v višavah in uživali sveži zrak, medtem ko se bodo proletarci z ovratnikom in brez njega plazili po napol temnih ulicah in stanovanjih.

Kljub tem svarilom modernih prerokov raste število nebotičnikov. Komaj je mnogokratni milijonar Smith napovedal zgradbo 100 nadstropnega poslopja, visokega 300 m, že sta se avtomobilski tovarnar McDussle in borzni knez Vanderbull vsedla s svojimi arhitekti za mizo, da preresetajo načrt novega nebotičnika, ki bo 50 m višji in bo imel 20 nadstropij več.

Danes šteje New York 72 hiš z več kakor 30 nadstropji, med njimi je 15 poslopij, ki so nad 170 m visoka. Tudi Eifflov stolp, doslej najvišje delo človeške roke, je letos prekosila palača avtomobilskega tovarnarja Chryslerja, ki se na 42. cesti s vojimi 77 nadstropji dviga nad 310 m visoko v zrak. 66., 67. in 68. nadstropje so že za 21 let oddana za skupno vsoto tri milijone in pol dolarjev nekemu klubu, ki bo imel restavracijo. Mr. Chrysler pa se ne bo dolgo ponašal, da je lastnik najvišjega poslopja sveta. Na znameniti peti cesti že raste na mestu, kjer je stal prej hotel Waldorf-Astoria, nov velikan: Empire State Building, ki bo visok okrog 430 m in bo imel 85 nadstropij. Ko bo ta velikanska hiša maja meseca prihodnjega leta dovršena, se bo vanjo vselilo okrog 2500 ljudi. Na vrhu te ogromne stavbe bo pritrjen 70 m visok in silno močan drog, za katerega bodo lahko privezali prekoceanske zrakoplove. V posebnem dvigalu, ki se bo spuščalo po votlini jeklenege droga, bodo potniki zrakoplova v par minutah lahko prišli na cesto.

In vsak dan prinese poročilo o novih načrtih, ki prekašajo drug drugega. Milijonarske palače na peti cesti kar po vrsti podirajo, da napravijo prostor za moderne nebotičnike. Milijonarja Noyes in David Schulte naznanjata, da bosta severno od stare City Hall zgradila 530 m visoko poslopje, ki bo imelo 150 nadstropij. Stroški so proračunjeni na 75 milijonov dolarjev, medtem ko bo zgoraj omenjeni Empire State Building stal malenkost 50 milijonov dolarjev. Tudi ta dva gospoda računata z razvojem zračnega prometa: na ravni strehi poslopja, ki bo tako velika kakor

malo kmečko posestvo, bo prirejeno pristajališče za največje zrakoplove. Seveda je ta zgradba zaenkrat samo še na papirju in vsi načrti se pač ne uresničijo...

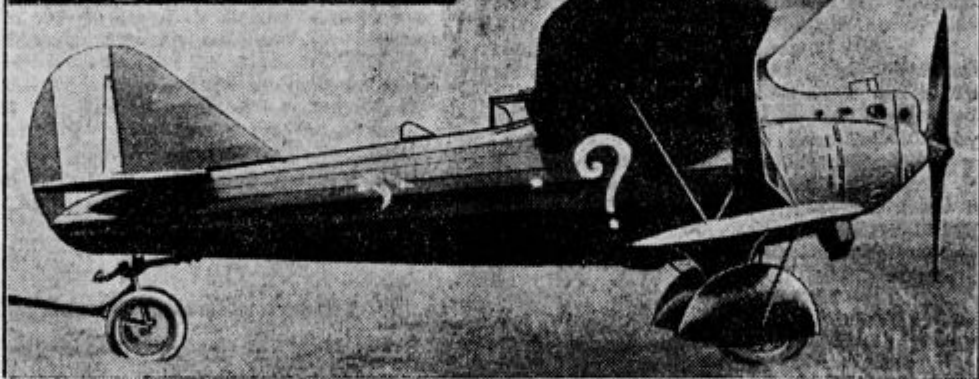
Med temi načrti je najbolj fantastičen načrt arhitekta Lloyda Wrighta, ki hoče na vogalu 11. ceste zgraditi nebotičnik iz stekla. Posamezne prostore hoče arhitekt sam opremiti s hišno opravo iz jekla in aluminija. Ni še položen temeljni kamen za to ogromno omaro, pa se že oglašajo šaljivci. Pravijo, da se bo v tej stekleni hiši težko skriti, če bo kdo prišel s kakšnim računom. Nasprotno pa se bodo laže našli izgubljeni gumbi od ovratnikov in prelube ženske si bodo pač premislile metati gladilnike in razne druge predmete v svoje moze, če bodo prišli prepozno domov...

Zdi se, da je steklo sploh prišlo v modo. Neki tovarnar dišav namerava zgraditi na peti cesti trgovsko palačo iz čistega stekla in neki milijonar je že zgradil za svoje štirinožne prijatelje pasjo kočjo iz stekla. Tudi ulice že tlakujejo s steklom.

Precej priljubljena je moda, da grade na ravnih strehah nebotičnikov hišice za letovanje, okrog katerih je urejen krasen vrt. Milijonar Hutton je moral izprazniti svojo staro hišo na peti cesti. Pregovoril je nekega špekulanta s hišami, da je na strehi nebotičnika zgradil popolnoma enako hišo in mu jo dal v najem. Hutton plačuje sedaj za to hišo, ki je trinadstropna in ima 66 prostorov, 75.000 dolarjev letne najemnine.

Umor na sodišču

Strašen prizor se je odigral te dni na sodišču v Lubavi na Poljskem. Po sodnem procesu med posestnikom Oldakovskim in najemnikom Zajdelom se je zadnji približal zakonski dvojici Oldakovski in je nenadoma iz samokresa ustrelil na ženo, pa je ni zadel. Posestnik in njegova žena sta pričela bežati, Zajdel pa je hitel za njima in še večkrat ustrelil proti ženi, ki se je vsa v krvi zgrudila na tla in kmalu nato izdihnila. Zločinec se je sam javil policiji.

Nov prekoceanski polet. Francoska letalca Costes (desno) in Bellont (levo), ki sta te dni s svojim letalom »Vprašaj« preletela iz Pariza v Newyork.

100 let železnice

Ime »lokomotiva« je najti prvič l. 1825. Dne 27. sept. tega leta je otvoril George Stephenson osebni promet na progi Stockton-Darlington s parnim pogonom. Vlak je bil sestavljen iz 22 osebnih voz in 12 tovornih voz za premost. Stroj, ki ga je Stephenson krstil za »lokomotivo«, je razvijal brzino 10 kilometrov na uro. Toda prva lokomotiva v današnjem zmislu je bil »the Rocket«, ki je imela cevni kotel. S tem strojem si je Stephenson priboril zmago na tekmah, ki jih je bila razpisala manchester-liverpoolska želez-

Dublin se pripravlja na evharistični shod

Glavno mesto Irske, Dublin, se že marno giblje, da bo zmoglo vse ogromne priprave za mednarodni evharistični kongres, ki se bo vršil tamkaj l. 1932. S kongresom bodo združili proslavo 1500letnega jubileja, odkar je bil prišel na Irsko njen veliki apostol sv. Patricij. Dublinski nadškof dr. Bryne je sestavil spored slavnosti in ga predložil stalnemu odboru. Ker je prostor v Dublinu skrajno omejen, bo treba čisto izrednih odredb, da se zagotove prenočišča za udeležence. Iz Združenih držav in Kanade pričakujejo 70 do 100 tisoč oseb, ki so se že priglasile pri Transatlantski paroplovni družbi. Tudi iz Španije, Francije in Holandske so že prijavljeni posebni parniki. Londonske katoliške organizacije so zaprosile za oskrbo približno 10 tisoč oseb. Po dosedaj došlih številkah se bo irsko prebivalstvo začasa kongresa skoraj podvojilo. Ze so izšle odredbe, da se bodo l. 1932. po šolah in zavodih vršili izpiti preje nego običajno, da bodo šolska poslopja na razpolago za prenočišča. Po zasebnih hišah, hotelih, šolah itd. bo prostora za približno 40.000 oseb; vsi drugi gostje se bodo morali zadovoljiti s šotori.

O starih topovih

V nekaterih kitajskih rokopisih se bere, da so leta 961. prišli pred cesarja Tsai-Tsona tujci in so mu pokazali, kako se dajo s pomočjo ognja metati puščice na veliko razdaljo. Leta 1001 so Kitajci že imeli nekakšne cevi za metanje ognja. Čez sto let so iznašli »tho-tslan«, to so bambusove cevke, katere so napolnili z razstrelivom ter jih potem uporabljali kakor danes bombe. V srednjem veku so Arabci dosti uporabljali tako zvani grški ogenj. Za metanje tega hudega morilnega sredstva so uporabljali nekake razpušilnike. Ti topovi so bili najhujše vrste za tedanje čase. Zgodovinar Junville piše v svoji »Zgodovini kralja sv. Alojzija«: »Nekega dne so prišli Turki s hudim orožjem, ki so ga klicali »Petreria«, s katerim so metali grški ogenj, kar je najhujša stvar, kar sem jih kdaj videl. Ko je padlo na tla, je napravilo tak ropot, kakor da je padlo z nebes. Ko je letelo po zraku, se je zdelo kakor žareč zmaj in je svetilo kakor ob največjem dnevu.«

Starček ustrelil sodnika in dva policista

V mestu Eugene v državi Oregon se je preteklo soboto odigral krvav boj med 67letnim farmarjem in policijskim oddelkom, tekom katerega sta bila ubita dva policista in pa šerif (policijski sodnik) mesta Eugene. Farmarjevega sina, 24letnega Billa Southerlanda, je policija zasledovala radi umora, ki ga je izvršil pred nekaj dnevi. Mož se je skrival po gozdovih in ga je policija zasledovala s psi. Popolnoma izmučen je v soboto pribežal na farmo svojega očeta. Ko je policija to zvedela, je pod vodstvom šerifa obkolila farmo in zahtevala izročitev morilca. Medtem so se 67letni farmar, njegov sin in nečak zabarikadirali in stari mož je začel streljati na policiste. Prve krogle so zadele šerifa in več policistov. Šerif in dva policista so bili takoj mrtvi, več policistov pa težko ranjenih. Policisti so nato oddali salvo na farmo in končno pričeli metati goreče baklje na streho hiše. Po večurnem streljanju se je streha vžgala in farma je pričela goreti. Medtem ko se je sinu in nečaku posrečilo pobegniti, oče nikakor ni hotel zapustiti goreče farme in je zgorrel. Med razvalinami hiše so našli njegovo zglenelo truplo. Sina in nečaka so policisti zasledovali vso noč, pa ju niso mogli prijeti.

Šesti čut živali

Naravoslovci so že dolgo časa domnevali, da morajo imeti živali posebne čute, kakršnih ljudje nimamo in ne poznamo. Čudovit je na primer smisel za smer pri golobih pismošojih. Natančno opazovanje je pokazalo, da bo res tako. Čebela vidi ultraviolettne žarke, ki so za človeško oko čisto nevidni. Mravlja ima boljši vonj kakor vsak človek. Nekatere živali so posebno občutljive za električne valove pri brezžičnem brzojavljanju. — Kljub napredku znanosti so na svetu še vedno uganke.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

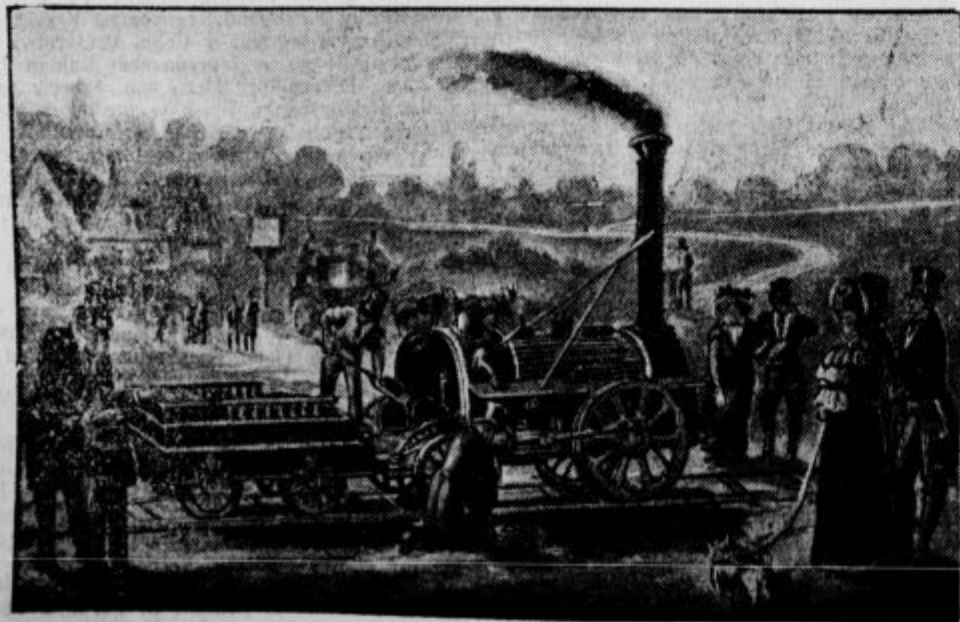
Četrtek, 4. septembra: 12.00 Sprehod po šumarski razstavi: lesno-industrijski oddelek, razlaga Danilo Gorjup — 12.30 Plošče — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18.30 Koncert radio-orkestra — 19.30 Otroška ura, radio-tetka — 20.00 Plošče — 20.30 Jugoslovanski večer: prenos iz Beograda, Zagreba in Ljubljane — 22.10 Pevski kvartet »Glasbene Matice« (gg. Pelan, Završan ml., Završan st., Skalar).

Petek, 5. septembra: 12.00 Sprehod po šumarski razstavi: lesno-obrtni oddelek, razlaga dr. Dular, ravnatelj velesojma — 12.30 Plošče — 13.00 Časovna napoved, borza — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 18.30 Koncert radio orkestra — 19.30 Gospodinska ura, gđ. Cilka Krekova — 20.30 Orgleski koncert Matija Tomca. — 21.00 Samospelve poje g. M. Jelačin, nato poje g. Tone Petrovič narodne pesmi s spremljevanjem orkestra.

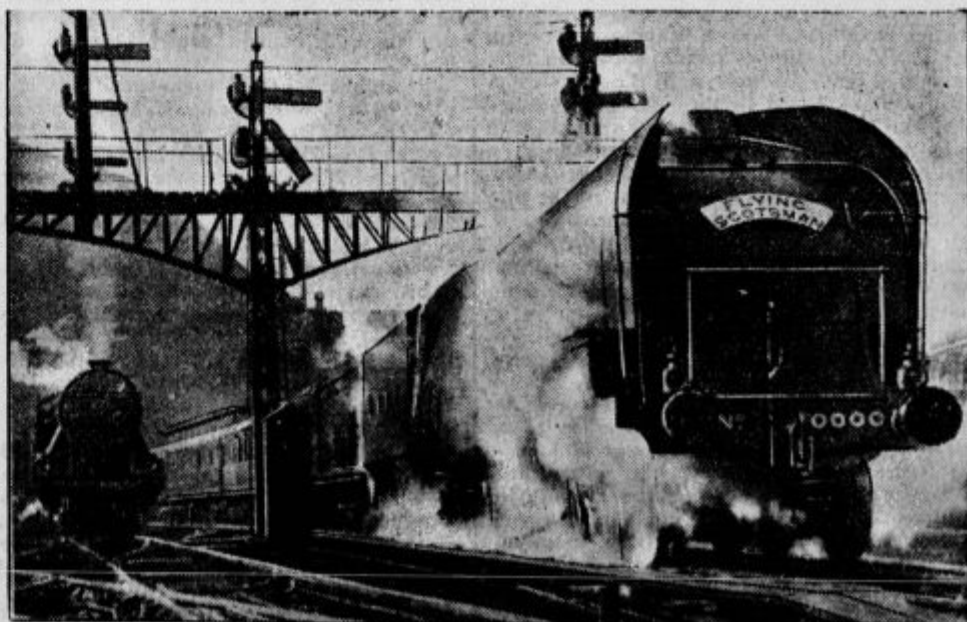
Drugi programi

Peetk, 5. septembra.

Belgrad: 17.30 Narodne na dudo. 19.30 Recitacije. 20.00 Koncert komorne glasbe, igra radio kvartet. 21.00 Koncert narodnih pesmi. 22.00 Večerni koncert radio kvarteta. 22.45 Koncert zabavne glasbe. — Zagreb: 12.30 Opoldanski koncert na plošče. 20.30 Prenos koncerta iz Ljubljane. 22.40 Sprehod po tujih postajah. — Budapešt: 17.30 Plošče. 18.30 Recitacije. 19.00 Lahka glasba. 21.00 Koncert radio orkestra; nato ciganska glasba. — Dunaj: 16.30 Slavnostna akademija. 20.05 Vokalni in instrumentalni koncert. 22.30 Ciganska glasba iz Budapeste. — Milan: 19.30 Večerni koncert zabavne glasbe. 20.40 Simfonični koncert, nato koncert zabavne glasbe do 24.00. — Praha: 17.00 Popoldanski koncert komorne glasbe. 20.00 Večerni koncert orkestra. 21.00 Komedija v 1 delu. 21.40 Narodne pesmi. 21.45 Koncert na violoncellu. 22.15 Plošče. — Langenberg: 17.30 Koncert (ruski duet in orkester). 20.00 Koračnice in plesna glasba. 22.30 Ciganska glasba (prenos iz Budapeste). — Rim: 17.30 Popoldanski koncert orkestra. 21.05 »La regina del fonografo«, opereta v 3 delu, kp. Léon Bord. — Berlin: 16.30 Verdijeva glasba (koncert). 18.05 Klavirski koncert. 20.00 Zabavna glasba. 21.00 Šala in satira v glasbi (koncert). 22.30 Ciganska glasba iz Budapeste. — Katovice: 18.00 Ljudski koncert. 19.00 Književna ura. 20.15 Simfonični koncert. — Toulouse: 18.00 Plesna glasba. 18.25 Pesmi. 19.00 Zabavna glasba. 19.40 Zabavni koncert. 20.15 Šlagerji. 21.00 Veliki večerni koncert. — M. Ostrava: 17.00 Popoldanski koncert ork. 19.35 Zabavni koncert ork. 20.00 Večerni koncert ork. 21.00 Ljudski večer. 22.15 Plošče. — Leipzig: 16.30 Zabavni koncert. 19.40 Koncert radio orkestra. 21.40 Collegium musicum. 22.35 Ciganska glasba (Budapest)

Stoletnica železnice. Primitivna lokomotiva iz leta 1830 pri svoji vožnji. Lokomotiva je prevozila 12 kilometrov na uro.

»Leteči škot«. »The Hush-Hush«, najnovejša lokomotiva najhitrejšega vlaka na svetu na progi Manchester-Liverpool, ki je bila otvorjena kot prva železniška proga septembra meseca 1830.

Prodajo se

bukova rezana drva

iz suhega tovarniškega lesa v koncih od 20—40 cm, 3—5 cm debelih, boljše kurivo kakor oglje ali cepljena drva, posebno pripravno za štedilnik in peči, po 333 Din za 1000 kg, postavljeno pred hišo v Ljubljani. — Ne manjše posilke kot en tovarni avto od 2500—3000 kg. — Naročila, dokler traja zaloga, na tvrdko: REMEC - CO., lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova ulica 7.

V pričetku šolskega leta

imajo starši velike izdatke za šoloobvezne otroke in dijake, zato opozarjamo že sedaj starše, da si ogledajo našo bogato zalogo narejenih oblek in suknj znamke »TIVAR«, katere prodajamo po originalnih tovarniških cenah. Kdor kupi pri nas obleko, si prihrani ogromne izdatke, ker so cene »TIVAR« oblek sledeče:

Obleke za otroke od 3—6 let	od Din 110
Obleke za fante od 7—10 let	od Din 130
Obleke za fante od 11—15 let	od Din 200
Obleke za moške vsake velikosti	od Din 240
Obleke za muš. vsake vel., boljše	od Din 290
Raglan za fante	od Din 290
Raglan za odrasle	od Din 450
Zimske suknje	od Din 300
Posamezne hlače	od Din 89
Modne hlače	od Din 150
Volnene stonks hlače	od Din 150

Razen tega opozarjamo, da imamo vedno na zalogi fine črne in modre kamgarn obleke od Din 650 do 790. Izvrstna izdelava. Blago dobro. Cene brez konkurence. Postrežba solidna.

Samoprodaja »TIVAR« oblek
Ivan Kos, družba z o. z., Ljubljana
Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

za
1a. del premog.
suha drva
ali koks
blizite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 1 pri
Dom. Čebin

**Domače in ogrske
SALAME**

prvovrstne — kakor tudi
polnomasten polemendol
sir nudi po najnižji ceni
I. Buzzolini,
Lingarjeva ul. - Ljubljana.

Svetov. znane originalne

čas in aparati za
vkuhanje se dobe v
sledenih veletrgovinah:
Celje: Jos. Jagodič, Mari-
bor: Karl Lotz in Pinter
& Lenard. — Glavna za-
loga za Jugoslavijo:
FRUCTUS, Ljubljana,
Krekov trg 10.

Za šolsko mladino je potrebna

LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA 1
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 14

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Prav pred solnčnim zahodom priteče izvidnik in sporoči, da je ogleduh, ki je stražil najbližje ustju, videl daleč na odprtem morju številne jadrnice. Blizale so se obali. Brodovje se je vračalo!

»Vsaj ne bomo več viseli v tej zopni negotovosti,« pravi Mihael mirno. »Nič človeka tako ne draži kakor čakanje in brezdolje. Prišel je čas dela. Lo Fing, čez koliko časa morajo džunke dospeti do jezera?«

»Veter imajo neugoden, spoštovani gospod! Pomagati jim more samo plima, ki se ji pa nič ne mudi. Vozili bodo počasi in zato potrebovali vsaj dve plimi.«

»Torej bo minilo kakih dvanaest ur preden se prikažejo?«

»Tako tudi jaz računam.«

Mihael je nekaj časa mirno sedel, opiral brado na roko in gledal v daljavo. Ostali pa so ga radovedno in molče opazovali; skoraj se je zdelo, da so uganili, da je radi preteče nevarnosti začel njegov duh živahno snovali. Nenadoma plane pokonci.

»Jo že imam!« vzkligne in oči mu zažare. »Lo Fing! Ali gotovo veste, da ne morejo dospeti prej ko v dvanaestih urah?«

»Gotovo, v kolikor pač moremo biti česa gotovi na tem negotovem svetu.«

»Toliko časa nam zadostuje. Naj le pridejo! Sprejeli jih bomo s takim pozdravom, kakršnega niti malo ne pričakujemo!«

Beograjska zadruga — oddelek za zavarovanje
potrebuje zanesljive in agilne

POTNIKE

za Beograd, kakor tudi za vso kraljevino. Pogoji zelo ugodni. Obrniti se je na Direkcijo zavarovalnega oddelka Beograjske zadruge.

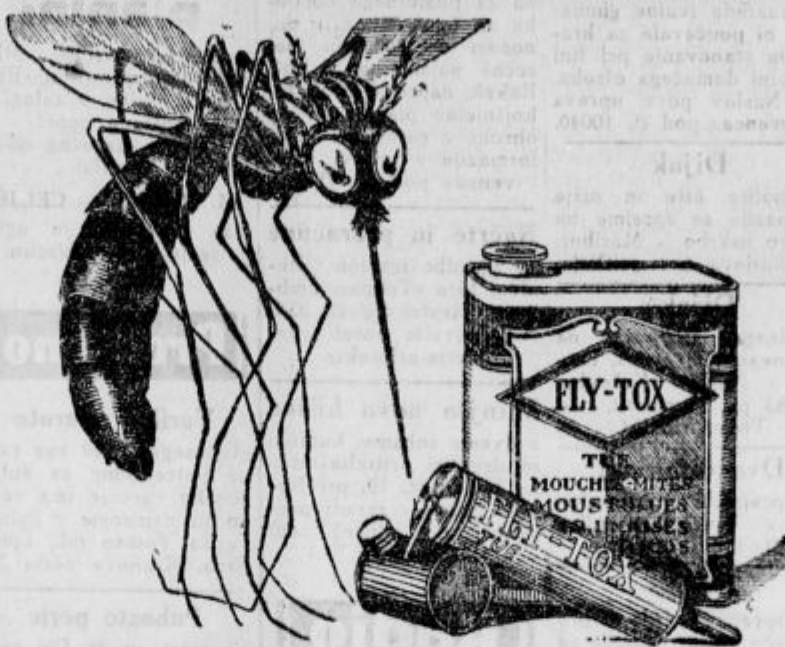
ŠUMSKO INDUSTRIJSKO PODUZEČE
DOBRLJIN - DRVAR A. D. - potrebuje

dva inženerja

in sicer enega za vzdrževanje prog, drugega pa gradbene stroke. Sedež prvega je v Drvaru, drugega pa na Ostrelju. Reflektanti naj pošljejo ponudbe do 1. oktobra letos z vsemi potrebnimi dokumenti na Centralo podjetja v Sarajevu.

Autotaksi M. Hočevar

Novo mesto-Kandija Telefon št. 18

Uničavajte molje.

Varujte krzno in vse ostale zimske predmete.

Fly-Tox (Flaj-Tox)

uničuje vse insekte, kar je spomladi, ko mrčes nese jajca, najlažje doseči
Kupite še danes kanto FLY-TOX-a in brizgalnico razprševalko.

Zahtevajte povsod izviren višnjevi zavitek s franc. napisom

Zasloputvo za Slovenijo: Dr. A. Kinsky, kemična tovarna - Ljubljana - Krekov trg št. 7

dobra in traina obutev!

Tovarna čevljev »PEKO« posvečuje vso pažnjo izdelavi čevljev za mladino. Zato si nabavite čevlje najboljše kval. po izredno nizkih cenah

od štev. 26—30 . . Din 125—
od štev. 31—35 . . Din 145—

v naših trgovinah

VOZNIKI

za odvoz materiala pri gradnji nove
tramvajske proge, se sprejmejo pri
SPEDICIJI TURK

Priglasijo se sprejemajo na licu gradnje.

**Sukno,
kamgarn**

in drugo manufakturno
blago kupite najugod-
neje v novi trgovini

A. Žlender

Ljubljana
Mestni trg 22

Dvokolesa

motorji, šivalni
stroji, otroški in

igračni vozički, pnevmatika, po-
samezni deli. Velika izbira, najnižje cene.
Prodaja na obroke. Ceniki franko

„TRIBUNA“ F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Izmed sodobnih književnih izdaj 50

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po
opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45—
eleganten vezan Din 60—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahvala

Za pismene in ustmene izraze iskrene
sočutja ob bridki izgubi naše drage
mame, stare mame in sestre

Pavle Suša

se tem potom vsem najpriskrbeje zahva-
ljujemo. Najtoplejša zahvala tudi vsem
darovalcem krasnega cvetja in vencev,
ter vsem onim, ki so jo spremili na njeni
poslednji poti.

Zagorje ob Savi, 2. septembra 1930.

Žalujoči ostali.

Ljubljana, 29. avgusta 1930. Izdaje: 20. avgusta: Sarajevski, 21. avgusta: Ljubljanski, 22. avgusta: Zagrebški, 23. avgusta: Beogradski, 24. avgusta: Sofijski, 25. avgusta: Moskvi, 26. avgusta: Petrogradu, 27. avgusta: Kijevu, 28. avgusta: Varšavi, 29. avgusta: Ljubljani, 30. avgusta: Zagrebu, 31. avgusta: Beogradu, 1. septembra: Sofiji, 2. septembra: Moskvi, 3. septembra: Petrogradu, 4. septembra: Kijevu, 5. septembra: Varšavi, 6. septembra: Ljubljani, 7. septembra: Zagrebu, 8. septembra: Beogradu, 9. septembra: Sofiji, 10. septembra: Moskvi, 11. septembra: Petrogradu, 12. septembra: Kijevu, 13. septembra: Varšavi, 14. septembra: Ljubljani, 15. septembra: Zagrebu, 16. septembra: Beogradu, 17. septembra: Sofiji, 18. septembra: Moskvi, 19. septembra: Petrogradu, 20. septembra: Kijevu, 21. septembra: Varšavi, 22. septembra: Ljubljani, 23. septembra: Zagrebu, 24. septembra: Beogradu, 25. septembra: Sofiji, 26. septembra: Moskvi, 27. septembra: Petrogradu, 28. septembra: Kijevu, 29. septembra: Varšavi, 30. septembra: Ljubljani, 1. oktobra: Zagrebu, 2. oktobra: Beogradu, 3. oktobra: Sofiji, 4. oktobra: Moskvi, 5. oktobra: Petrogradu, 6. oktobra: Kijevu, 7. oktobra: Varšavi, 8. oktobra: Ljubljani, 9. oktobra: Zagrebu, 10. oktobra: Beogradu, 11. oktobra: Sofiji, 12. oktobra: Moskvi, 13. oktobra: Petrogradu, 14. oktobra: Kijevu, 15. oktobra: Varšavi, 16. oktobra: Ljubljani, 17. oktobra: Zagrebu, 18. oktobra: Beogradu, 19. oktobra: Sofiji, 20. oktobra: Moskvi, 21. oktobra: Petrogradu, 22. oktobra: Kijevu, 23. oktobra: Varšavi, 24. oktobra: Ljubljani, 25. oktobra: Zagrebu, 26. oktobra: Beogradu, 27. oktobra: Sofiji, 28. oktobra: Moskvi, 29. oktobra: Petrogradu, 30. oktobra: Kijevu, 31. oktobra: Varšavi, 1. novembra: Ljubljani, 2. novembra: Zagrebu, 3. novembra: Beogradu, 4. novembra: Sofiji, 5. novembra: Moskvi, 6. novembra: Petrogradu, 7. novembra: Kijevu, 8. novembra: Varšavi, 9. novembra: Ljubljani, 10. novembra: Zagrebu, 11. novembra: Beogradu, 12. novembra: Sofiji, 13. novembra: Moskvi, 14. novembra: Petrogradu, 15. novembra: Kijevu, 16. novembra: Varšavi, 17. novembra: Ljubljani, 18. novembra: Zagrebu, 19. novembra: Beogradu, 20. novembra: Sofiji, 21. novembra: Moskvi, 22. novembra: Petrogradu, 23. novembra: Kijevu, 24. novembra: Varšavi, 25. novembra: Ljubljani, 26. novembra: Zagrebu, 27. novembra: Beogradu, 28. novembra: Sofiji, 29. novembra: Moskvi, 30. novembra: Petrogradu, 1. decembra: Kijevu, 2. decembra: Varšavi, 3. decembra: Ljubljani, 4. decembra: Zagrebu, 5. decembra: Beogradu, 6. decembra: Sofiji, 7. decembra: Moskvi, 8. decembra: Petrogradu, 9. decembra: Kijevu, 10. decembra: Varšavi, 11. decembra: Ljubljani, 12. decembra: Zagrebu, 13. decembra: Beogradu, 14. decembra: Sofiji, 15. decembra: Moskvi, 16. decembra: Petrogradu, 17. decembra: Kijevu, 18. decembra: Varšavi, 19. decembra: Ljubljani, 20. decembra: Zagrebu, 21. decembra: Beogradu, 22. decembra: Sofiji, 23. decembra: Moskvi, 24. decembra: Petrogradu, 25. decembra: Kijevu, 26. decembra: Varšavi, 27. decembra: Ljubljani, 28. decembra: Zagrebu, 29. decembra: Beogradu, 30. decembra: Sofiji, 31. decembra: Moskvi, 1. januarja: Petrogradu, 2. januarja: Kijevu, 3. januarja: Varšavi, 4. januarja: Ljubljani, 5. januarja: Zagrebu, 6. januarja: Beogradu, 7. januarja: Sofiji, 8. januarja: Moskvi, 9. januarja: Petrogradu, 10. januarja: Kijevu, 11. januarja: Varšavi, 12. januarja: Ljubljani, 13. januarja: Zagrebu, 14. januarja: Beogradu, 15. januarja: Sofiji, 16. januarja: Moskvi, 17. januarja: Petrogradu, 18. januarja: Kijevu, 19. januarja: Varšavi, 20. januarja: Ljubljani, 21. januarja: Zagrebu, 22. januarja: Beogradu, 23. januarja: Sofiji, 24. januarja: Moskvi, 25. januarja: Petrogradu, 26. januarja: Kijevu, 27. januarja: Varšavi, 28. januarja: Ljubljani, 29. januarja: Zagrebu, 30. januarja: Beogradu, 31. januarja: Sofiji, 1. februarja: Moskvi, 2. februarja: Petrogradu, 3. februarja: Kijevu, 4. februarja: Varšavi, 5. februarja: Ljubljani, 6. februarja: Zagrebu, 7. februarja: Beogradu, 8. februarja: Sofiji, 9. februarja: Moskvi, 10. februarja: Petrogradu, 11. februarja: Kijevu, 12. februarja: Varšavi, 13. februarja: Ljubljani, 14. februarja: Zagrebu, 15. februarja: Beogradu, 16. februarja: Sofiji, 17. februarja: Moskvi, 18. februarja: Petrogradu, 19. februarja: Kijevu, 20. februarja: Varšavi, 21. februarja: Ljubljani, 22. februarja: Zagrebu, 23. februarja: Beogradu, 24. februarja: Sofiji, 25. februarja: Moskvi, 26. februarja: Petrogradu, 27. februarja: Kijevu, 28. februarja: Varšavi, 29. februarja: Ljubljani, 1. marca: Zagrebu, 2. marca: Beogradu, 3. marca: Sofiji, 4. marca: Moskvi, 5. marca: Petrogradu, 6. marca: Kijevu, 7. marca: Varšavi, 8. marca: Ljubljani, 9. marca: Zagrebu, 10. marca: Beogradu, 11. marca: Sofiji, 12. marca: Moskvi, 13. marca: Petrogradu, 14. marca: Kijevu, 15. marca: Varšavi, 16. marca: Ljubljani, 17. marca: Zagrebu, 18. marca: Beogradu, 19. marca: Sofiji, 20. marca: Moskvi, 21. marca: Petrogradu, 22. marca: Kijevu, 23. marca: Varšavi, 24. marca: Ljubljani, 25. marca: Zagrebu, 26. marca: Beogradu, 27. marca: Sofiji, 28. marca: Moskvi, 29. marca: Petrogradu, 30. marca: Kijevu, 31. marca: Varšavi, 1. aprila: Ljubljani, 2. aprila: Zagrebu, 3. aprila: Beogradu, 4. aprila: Sofiji, 5. aprila: Moskvi, 6. aprila: Petrogradu, 7. aprila: Kijevu, 8. aprila: Varšavi, 9. aprila: Ljubljani, 10. aprila: Zagrebu, 11. aprila: Beogradu, 12. aprila: Sofiji, 13. aprila: Moskvi, 14. aprila: Petrogradu, 15. aprila: Kijevu, 16. aprila: Varšavi, 17. aprila: Ljubljani, 18. aprila: Zagrebu, 19. aprila: Beogradu, 20. aprila: Sofiji, 21. aprila: Moskvi, 22. aprila: Petrogradu, 23. aprila: Kijevu, 24. aprila: Varšavi, 25. aprila: Ljubljani, 26. aprila: Zagrebu, 27. aprila: Beogradu, 28. aprila: Sofiji, 29. aprila: Moskvi, 30. aprila: Petrogradu, 1. maja: Kijevu, 2. maja: Varšavi, 3. maja: Ljubljani, 4. maja: Zagrebu, 5. maja: Beogradu, 6. maja: Sofiji, 7. maja: Moskvi, 8. maja: Petrogradu, 9. maja: Kijevu, 10. maja: Varšavi, 11. maja: Ljubljani, 12. maja: Zagrebu, 13. maja: Beogradu, 14. maja: Sofiji, 15. maja: Moskvi, 16. maja: Petrogradu, 17. maja: Kijevu, 18. maja: Varšavi, 19. maja: Ljubljani, 20. maja: Zagrebu, 21. maja: Beogradu, 22. maja: Sofiji, 23. maja: Moskvi, 24. maja: Petrogradu, 25. maja: Kijevu, 26. maja: Varšavi, 27. maja: Ljubljani, 28. maja: Zagrebu, 29. maja: Beogradu, 30. maja: Sofiji, 31. maja: Moskvi, 1. junija: Petrogradu, 2. junija: Kijevu, 3. junija: Varšavi, 4. junija: Ljubljani, 5. junija: Zagrebu, 6. junija: Beogradu, 7. junija: Sofiji, 8. junija: Moskvi, 9. junija: Petrogradu, 10. junija: Kijevu, 11. junija: Varšavi, 12. junija: Ljubljani, 13. junija: Zagrebu, 14. junija: Beogradu, 15. junija: Sofiji, 16. junija: Moskvi, 17. junija: Petrogradu, 18. junija: Kijevu, 19. junija: Varšavi, 20. junija: Ljubljani, 21. junija: Zagrebu, 22. junija: Beogradu, 23. junija: Sofiji, 24. junija: Moskvi, 25. junija: Petrogradu, 26. junija: Kijevu, 27. junija: Varšavi, 28. junija: Ljubljani, 29. junija: Zagrebu, 30. junija: Beogradu, 1. julija: Sofiji, 2. julija: Moskvi, 3. julija: Petrogradu, 4. julija: Kijevu, 5. julija: Varšavi, 6. julija: Ljubljani, 7. julija: Zagrebu, 8. julija: Beogradu, 9. julija: Sofiji, 10. julija: Moskvi, 11. julija: Petrogradu, 12. julija: Kijevu, 13. julija: Varšavi, 14. julija: Ljubljani, 15. julija: Zagrebu, 16. julija: Beogradu, 17. julija: Sofiji, 18. julija: Moskvi, 19. julija: Petrogradu, 20. julija: Kijevu, 21. julija: Varšavi, 22. julija: Ljubljani, 23. julija: Zagrebu, 24. julija: Beogradu, 25. julija: Sofiji, 26. julija: Moskvi, 27. julija: Petrogradu, 28. julija: Kijevu, 29. julija: Varšavi, 30. julija: Ljubljani, 31. julija: Zagrebu, 1. avgusta: Beogradu, 2. avgusta: Sofiji, 3. avgusta: Moskvi, 4. avgusta: Petrogradu, 5. avgusta: Kijevu, 6. avgusta: Varšavi, 7. avgusta: Ljubljani, 8. avgusta: Zagrebu, 9. avgusta: Beogradu, 10. avgusta: Sofiji, 11. avgusta: Moskvi, 12. avgusta: Petrogradu, 13. avgusta: Kijevu, 14. avgusta: Varšavi, 15. avgusta: Ljubljani, 16. avgusta: Zagrebu, 17. avgusta: Beogradu, 18. avgusta: Sofiji, 19. avgusta: Moskvi, 20. avgusta: Petrogradu, 21. avgusta: Kijevu, 22. avgusta: Varšavi, 23. avgusta: Ljubljani, 24. avgusta: Zagrebu, 25. avgusta: Beogradu, 26. avgusta: Sofiji, 27. avgusta: Moskvi, 28. avgusta: Petrogradu, 29. avgusta: Kijevu, 30. avgusta: Varšavi, 31. avgusta: Ljubljani, 1. septembra: Zagrebu, 2. septembra: Beogradu, 3. septembra: Sofiji, 4. septembra: Moskvi, 5. septembra: Petrogradu, 6. septembra: Kijevu, 7. septembra: Varšavi, 8. septembra: Ljubljani, 9. septembra: Zagrebu, 10. septembra: Beogradu, 11. septembra: Sofiji, 12. septembra: Moskvi, 13. septembra: Petrogradu, 14. septembra: Kijevu, 15. septembra: Varšavi, 16. septembra: Ljubljani, 17. septembra: Zagrebu, 18. septembra: Beogradu, 19. septembra: Sofiji, 20. septembra: Moskvi, 21. septembra: Petrogradu, 22. septembra: Kijevu, 23. septembra: Varšavi, 24. septembra: Ljubljani, 25. septembra: Zagrebu, 26. septembra: Beogradu, 27. septembra: Sofiji, 28. septembra: Moskvi, 29. septembra: Petrogradu, 30. septembra: Kijevu, 1. oktobra: Varšavi, 2. oktobra: Ljubljani, 3. oktobra: Zagrebu, 4. oktobra: Beogradu, 5. oktobra: Sofiji, 6. oktobra: Moskvi, 7. oktobra: Petrogradu, 8. oktobra: Kijevu, 9. oktobra: Varšavi, 10. oktobra: Ljubljani, 11. oktobra: Zagrebu, 12. oktobra: Beogradu, 13. oktobra: Sofiji, 14. oktobra: Moskvi, 15. oktobra: Petrogradu, 16. oktobra: Kijevu, 17. oktobra: Varšavi, 18. oktobra: Ljubljani, 19. oktobra: Zagrebu, 20. oktobra: Beogradu, 21. oktobra: Sofiji, 22. oktobra: Moskvi, 23. oktobra: Petrogradu, 24. oktobra: Kijevu, 25. oktobra: Varšavi, 26. oktobra: Ljubljani, 27. oktobra: Zagrebu, 28. oktobra: Beogradu, 29. oktobra: Sofiji, 30. oktobra: Moskvi, 31. oktobra: Petrogradu, 1. novembra: Kijevu, 2. novembra: Varšavi, 3. novembra: Ljubljani, 4. novembra: Zagrebu, 5. novembra: Beogradu, 6. novembra: Sofiji, 7. novembra: Moskvi, 8. novembra: Petrogradu, 9. novembra: Kijevu, 10. novembra: Varšavi, 11. novembra: Ljubljani, 12. novembra: Zagrebu, 13. novembra: Beogradu, 14. novembra: Sofiji, 15. novembra: Moskvi, 16. novembra: Petrogradu, 17. novembra: Kijevu, 18. novembra: Varšavi, 19. novembra: Ljubljani, 20. novembra: Zagrebu, 21. novembra: Beogradu, 22. novembra: Sofiji, 23. novembra: Moskvi, 24. novembra: Petrogradu, 25. novembra: Kijevu, 26. novembra: Varšavi, 27. novembra: Ljubljani, 28. novembra: Zagrebu, 29. novembra: Beogradu, 30. novembra: Sofiji, 1. decembra: Moskvi, 2. decembra: Petrogradu, 3. decembra: Kijevu, 4. decembra: Varšavi, 5. decembra: Ljubljani, 6. decembra: Zagrebu, 7. decembra: Beogradu, 8. decembra: Sofiji, 9. decembra: Moskvi, 10. decembra: Petrogradu, 11. decembra: Kijevu, 12. decembra: Varšavi, 13. decembra: Ljubljani, 14. decembra: Zagrebu, 15. decembra: Beogradu, 16. decembra: Sofiji, 17. decembra: Moskvi, 18. decembra: Petrogradu, 19. decembra: Kijevu, 20. decembra: Varšavi, 21. decembra: Ljubljani, 22. decembra: Zagrebu, 23. decembra: Beogradu, 24. decembra: Sofiji, 25. decembra: Moskvi, 26. decembra: Petrogradu, 27. decembra: Kijevu, 28. decembra: Varšavi, 29. decembra: Ljubljani, 30. decembra: Zagrebu, 31. decembra: Beogradu, 1. januarja: Sofiji, 2. januarja: Moskvi, 3. januarja: Petrogradu, 4. januarja: Kijevu, 5. januarja: Varšavi, 6. januarja: Ljubljani, 7. januarja: Zagrebu, 8. januarja: Beogradu, 9. januarja: Sofiji, 10. januarja: Moskvi, 11. januarja: Petrogradu, 12. januarja: Kijevu, 13. januarja: Varšavi, 14. januarja: Ljubljani, 15. januarja: Zagrebu, 16. januarja: Beogradu, 17. januarja: Sofiji, 18. januarja: Moskvi, 19. januarja: Petrogradu, 20. januarja: Kijevu, 21. januarja: Varšavi, 22. januarja: Ljubljani, 23. januarja: Zagrebu, 24. januarja: Beogradu, 25. januarja: Sofiji, 26. januarja: Moskvi, 27. januarja: Petrogradu, 28. januarja: Kijevu, 29. januarja: Varšavi, 30. januarja: Ljubljani, 31. januarja: Zagrebu, 1. februarja: Beogradu, 2. februarja: Sofiji, 3. februarja: Moskvi, 4. februarja: Petrogradu, 5. februarja: Kijevu, 6. februarja: Varšavi, 7. februarja: Ljubljani, 8. februarja: Zagrebu, 9. februarja: Beogradu, 10. februarja: Sofiji, 11. februarja: Moskvi, 12. februarja: Petrogradu, 13. februarja: Kijevu, 14. februarja: Varšavi, 15. februarja: Ljubljani, 16. februarja: Zagrebu, 17. februarja: Beogradu, 18. februarja: Sofiji, 19. februarja: Moskvi, 20. februarja: Petrogradu, 21. februarja: Kijevu, 22. februarja: Varšavi, 23. februarja: Ljubljani, 24. februarja: Zagrebu, 25. februarja: Beogradu, 26. februarja: Sofiji, 27. februarja: Moskvi, 28. februarja: Petrogradu, 29. februarja: Kijevu, 1. marca: Varšavi, 2. marca: Ljubljani, 3. marca: Zagrebu, 4. marca: Beogradu, 5. marca: Sofiji, 6. marca: Moskvi, 7. marca: Petrogradu, 8. marca: Kijevu, 9. marca: Varšavi, 10. marca: Ljubljani, 11. marca: Zagrebu, 12. marca: Beogradu, 13. marca: Sofiji, 14. marca: Moskvi, 15. marca: Petrogradu, 16. marca: Kijevu, 17. marca: Varšavi, 18. marca: Ljubljani, 19. marca: Zagrebu, 20. marca: Beogradu, 21. marca: Sofiji, 22. marca: Moskvi, 23. marca: Petrogradu, 24. marca: Kijevu, 25. marca: Varšavi, 26. marca: Ljubljani, 27. marca: Zagrebu, 28. marca: Beogradu, 29. marca: Sofiji, 30. marca: Moskvi, 31. marca: Petrogradu, 1. aprila: Kijevu, 2. aprila: Varšavi, 3. aprila: Ljubljani, 4. aprila: Zagrebu, 5. aprila: Beogradu, 6. aprila: Sofiji, 7. aprila: Moskvi, 8. aprila: Petrogradu, 9. aprila: Kijevu, 10. aprila: Varšavi, 11. aprila: Ljubljani, 12. aprila: Zagrebu, 13. aprila: Beogradu, 14. aprila: Sofiji, 15. aprila: Moskvi, 16. aprila: Petrogradu, 17. aprila: Kijevu, 18. aprila: Varšavi, 19. aprila: Ljubljani, 20. aprila: Zagrebu, 21. aprila: Beogradu, 22. aprila: Sofiji, 23. aprila: Moskvi, 24. aprila: Petrogradu, 25. aprila: Kijevu, 26. aprila: Varšavi, 27. aprila: Ljubljani, 28. aprila: Zagrebu, 29. aprila: Beogradu, 30. aprila: Sofiji, 1. maja: Moskvi, 2. maja: Petrogradu, 3. maja: Kijevu, 4. maja: Varšavi, 5. maja: Ljubljani, 6. maja: Zagrebu, 7. maja: Beogradu, 8. maja: Sofiji, 9. maja: Moskvi, 10. maja: Petrogradu, 11. maja: Kijevu, 12. maja: Varšavi, 13. maja: Ljubljani, 14. maja: Zagrebu, 15. maja: Beogradu, 16. maja: Sofiji, 17. maja: Moskvi, 18. maja: Petrogradu, 19. maja: Kijevu, 20. maja: Varšavi, 21. maja: Ljubljani, 22. maja: Zagrebu, 23. maja: Beogradu, 24. maja: Sofiji, 25. maja: Moskvi, 26. maja: Petrogradu, 27. maja: Kijevu, 28. maja: Varšavi, 29. maja: Ljubljani

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglašanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službe iščejo

Prodajalka

trg. meš. blaga, v službi, bi rada radi nadaljnje prakse spremenila službo. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva dobra moč« štev. 10.057.

Absolventinja

trgovskega tečaja, hčerka trgovca, dobro vzgojena, se priporoča za manjšo pisarno kot začelnica, event. se založi kavcija. Istotako se priporoča mlad, priden trg. pomočnik za trgovino mešanega blaga, ki se je izučil v veliki engro trgovini, v svrhu nadaljnje izobrazbe, v kondiciji; za njegovo marljivost in zvestost jamčijo starši in učni šef. - Naslov pove upravo lista pod št. 10082.

Hlapec

želi dobiti stalno službo. Sem pošten in vesten, vreden konj in vsakega drugega dela. Službo bi nastopil 30. septembra. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 10102.

Službo dobe

Krojaškega vajenca sprejme takoj Brudar Rudolf, krojaštvo — Novo mesto.

Učenke

za mehanično umetno vezenje in predtisk sprejme Hatak & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova ul. 13.

Učenko

14 let., popolnoma zdravo in z dobro šolsko izobrazbo, znanjem slov. in nemščine, sprejme večja trgovina mešanega blaga na deželi. Prednost imajo hčerke železničarjev. - Ponudbe pod »Poslušeno 100« štev. 9895 na oglasni odd. »Slovenca«.

Učenca

pridnega in poštenega sprejme S. J. Rozman, trgovina z mešanim blagom in bencinsko stanico v št. Vidu nad Ljubljano.

Trgovskega učenca poštenih staršev z mešč. šolo, sprejme trgovina z mešanim blagom, Setina Peter, Sevnica ob Savi.

Vajenca

s predpisano šolsko izobrazbo sprejme takoj Franc Pavlin, specerija v Ljubljani, Gradišče št. 3.

Trgovski vajenec s predpisano šolsko izobrazbo, iz dobre hiše, se sprejme v trgovino meš. blaga in semena. — Al. Berdajs, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši.

Razpis službe

Okrajni cestni odbor v Laškem razpisuje službo pisarniškega URADNIKA (-ce). Zahteva se temeljito znanje računovodstva, knjigovodstva in pa stroještva. — Prošnje s priporočili je predložiti Okraj. cestnemu odboru do 12. septembra 1930. Plača do 1500 Din mesečno. — Okrajni cestni odbor Laško, 30. avg. t. l.

Kuhinjsko dekle

pomivalko - sprejme Hotel Štrukelj.

Razpisuje se služba

ORGANISTA IN CERKOVNIKA ki bi bil obenem izveščan občinski tajnik — do 1. oktobra. Prošnje s priporočili in vprašanja na dekanjski urad Vuzenica (Štajersko).

Kuharico

k mali družini za Beograd iščem za takoj. Ponudbe ali oglašiti se v gostilni Čestovar, Koldvorska ulica 33.

Služkinja

pridna in poštena, ki je vajena priprave kuhe, se sprejme takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10110.

Zasluzek

Zastopnik

ki potuje v Sloveniji že za kako firmo in bi vzel v prodajo tudi še razne predmete za industrije in trgovine, naj vpošlje pismeno ponudbo na T. V. na upravo »Slovenca«.

Denar

Kompanjona

s 30.000 Din sprejem za povečanje trgovine. Denar sigurne. Plača 2000 dinarjev mesečno ali polovico čistega dobička. Naj bo kmet ali kmečki sin. Oglasiti se osebno do 7. sept. 1930 v Zagrebu. Tkalciceva ulica št. 66/1, pri mlekarji.

Objave

Izjava.

Miroslav Smerdelj ni od 30. avgusta več moj potnik. Ne priznam nobenih plačil, ki bi bila njemu izročena! — Josip Petelin, trgovina s šivalnimi stroji in kolesi.

Pouk

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija, Študentovska ulica 9/1.

Šoferska šola

I. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Krojači, šivilje,

nešivilje, pletilci Izšli so najnovejši modni listi Anglo-francoske akademije. Vsebujejo najnovejša moške, damske novosti, imajo priložen krojni pouk, ki se bo prestavljen poučeval v tečaju, da se bo vsak udeleženeec mnogo hitreje naučil krojenja, vsled česar bo honorar znatno znižan. Obenem se bodo poučevali uniforme za vse stanove (kot za duhovščino i. dr.). Na željo tudi najnovejši »Norfolk« sistem. Važno za posetnike tečajev je, ker imajo pravico vsako leto ponavljati tečaj o spremembi mode. Brezplačna rekomandacija za službo. Kroji po meri. Oblastv. odobreno krojno učilišče, Generalno zastopstvo listov Dresdenske modne akademije, vodja F. Potočnik. Redni pouk se prične 9. septembra. Oskrba na željo v zavodu.

Vnajem

Gostilno

v prometnem kraju vzame v najem ali tudi kupi oženjen par. Ponudbe na oglasni oddelek pod šifro Dobra kuharica.

Restavraterja

spodobnega prevzeti novo otvoren hotel z restavracijo za več let v najem, eventuelno, kupiti ga, iščem. Hotel odprt celo leto. Vprašati: Hotel »Zagreb«, Senj.

Dijaki

Mlajša dijakinja

iz boljše hiše se sprejme v dobro oskrbo. Nemška konverzacija in klavir. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.074.

Dijakinja

V. razreda realne gimnazije bi poučevala za hrano in stanovanje pri fini rodbini domačega otroka. — Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 10040.

Dijak

iz boljše hiše in nižje gimnazije se sprejme na dobro oskrbo. — Maribor, Cankarjeva 6 - pritičje.

Dijaka

solidnega, sprejem na stanovanje in event. hrano. — Naslov: Krčevina št. 183 pri Mariboru, nad Tremi ribniki.

Dve dijakinji

se sprejmeta z vsi oskrbo. — Tavčarjeva ulica št. 13, II. nadst.

Dijaki

se sprejmejo na dobro domačo hrano; naučijo se lahko nemški in tudi glasovir je na razpolago. Cena nizka! Josipina Rom, Prešernova ulica 10/II, Celje.

Eno ali dve dijakinji sprejme mestna učiteljica v Ljubljani v dobro oskrbo. Na željo perfektna nemška konverzacija. — Klavir in vrt na razpolago. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.115.

Dva dijaka

sprejem na stanovanje in hrano po zmerni ceni. Naslov pod št. 10.114.

Stanovanja

Petsobno stanovanje in pritlikline v sredini mesta, v mirnem kraju, se s 1. novembrom odda. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 9717.

Meblirana soba

lepa, se odda solidnemu gospodu v bližini sv. Jožefa. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10101.

Dva solid. gospoda sprejem na stanovanje. Poizve se pri gospe Katarini Zalaznik, Mencingerjeva ulica št. 9.

Prazna soba

s posebnim vvhodom, nasproti parka pri sv. Petru, se odda. — Naslov v upravi lista pod št. 10107.

Stanovanje

v Vižmarjih št. 88, se odda s 15. septembrom. — Poizve se: Slomškova 21.

Malo sobico

s štedilnikom ali tudi sobico in kuhinjo iščem v bližini stolnice. Ponudbe s ceno prosim pod »Samica« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob se odda za oktober. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.116.

Razno

Ako želite kupiti

na obroke obrnite se na Kreditno zadrugo detajlnih trgovcev r. z. z o. z. v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (zraven sodnije).

Posrestva

Enodružinska hiša

z vrtom takoj naprodaj. Maribor, Koroška c. 47.

Hiša

dvo- (tro-) stanovanjska z velikim vrtom, primeren za podjetnega obrtnika ali upokojenca, z donosom do 800 Din mesečne najemnine, v obč. Rakek, naprodaj proti takojšnjemu plačilu ali na obroke z garancijo. — Informacije v upravi »Slovenca« pod št. 9138.

Načrte in proračune

za zgradbe izvršuje Tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. — Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta.

Manjša nova hišica

z dvema sobama, kuhinjo in drugimi pritliklinami — na Brodu št. 19, pri Novem mestu — zaradi preselitve po ugodni ceni naprodaj.

Radio

Radio-aparat

še nov, izborn, Ingelen 3, z zvočnikom Amplion A C in ostalimi pritliklinami, prodam ali zamenjam za pisalni stroj radi selitve. — Naslov pove uprava pod št. 10.104.

Kupimo

Zlož. želez. posteljo ali divan, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.111.

Bradljo

dobro ohranjeno, kupimo. — Ponudbe pod »Bradlja« na oglas. odd. »Slovenca« pod št. 713.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo znamke in cene na upravo pod št. 10.103.

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Glasba

Pianino

dobro ohranjen, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.113.

Orgle,

harmonije, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje najceneje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica.

Glasovirje

in pianine

»Dalibor« (CSR) opetovano razstavljamo na Velesanju v Ljubljani, paviljon »E«, od 31. VIII. do 15. IX. 1930. Izrabite to priliko za nakup prvovrstnega instrumenta »Dalibor« poceni in pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Prva celotna izdaja

Doktorja Franceta Prežerna

zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Klavirje

pianine in harmonije prodaja, izposoja, popravlja in čisto uglašuje najceneje, tudi na obroke, tovarna klavirjev Warbnek, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2.

Klavirji in pianini

svetovnih tvrd: »Stingel«, »Hofmann« in »Ehrbar« vedno v zalogi. Znižane cene! Ugodna mesečna odplačila!

M. ROPAS — CELJE. Vsa popravila in uglašanje strokovnjaško.

Prodamo

Varilne aparate

»Griesogen« ter vse razne potrebščine za avto-gensko varjenje ima vedno in najceneje v zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja

Transmisij. jermena najbolje kakovosti tovarne »Gehrckens« razpošilja najceneje Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Dva štedilnika

(Tischherd) se prodasta. Kolodvorska, Uranič.

Parkete

hrastove in parjene bukove ima stalno v zalogi A. Kanc, tvornica parketov, Mengeš - Slovenija.

Terazzo

brusite najhitreje s »Siliciumcarbid drsalci«, ki jih ima vedno v zalogi Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Konjski gnoj

prvovrsten, se prod. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.117.

Steklen papir

flintpapir, šmirgelplatno ter šmirgelprah za vse industrije ima vedno na zalogi najceneje Feliks Toman ml. — Ljubljana, Resljeva cesta 30.

Obrt

Obiskovalcem velesajma

se vljudno priporoča velika zaloga in razstava dvokoles, motorjev, silvalnih strojev, otroških in igračnih vozičkov. Prvovrstno blago, nizke cene. — Ceniki franko. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. Ljubljana, Karlovska cesta 4 (postaja cestne železnice).

Debele

luskinaste otrobe

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Otrokom, ki obiskujejo šolo

dajajte redno vsak dan 2 krat na dan po 1 malo žličko okusnega

Energin

železnega kina vina

Otroci

Vam bodo ZDRAVI, VESELI, DOBREGA TEKA in ZDRAVIH ŽIVCEV. — Odporni proti vsem boleznim

»ENERGIN« železnato kina vino se dobiva v vseh lekarnah 1 steklenica Din 40.—. — Po pošti pošlje Laboratorij »ALGA«, Sušak; 3 velike steklenice za Din 128.—, 6 velikih steklenic za Din 248.— in 1 zastoj.

Najmodernejšše pohištvo

za spalnice, jedilnice, gosposke sobe i. t. d. kupite po najnižjih cenah pri tvrdki

I. REPŠE LJUBLJANA DVORNI TRG I

Kdor zida, naj ne pozabi na

HERAKLITNE PLOŠČE

za zunanje stene, vmesne stene, stropne, pode, podstrešja, oblogo zidovja, hladilne naprave itd.

HERAKLITNE PLOŠČE Vam nudijo

kratko stavbeno dobo najboljšo izolacijo proti mrazu in vročini absolutno varnost pred ognjem zvočno izolacijo prožnost in trdnost takojšnja izsušitev in vselitev majhno lastno težo itd.

Zahtevajte informacije pri zalogah

MATERIAL D. Z. O. Z. LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 36

D. Rakusch, Celje

I. Kühar, Maribor

ZAHVALA

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob priliki nenadne izgube našega nadvse ljubljenega sina in brata

JANKOTA

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo. — Posebno pa se zahvaljujemo č. g. Francu Berniku za tolažbo ob bridki uri, č. g. duhovnikom, prof. dr. Rožiču, ing. Krylu in sošolcem, pevskemu društvu, darovalcem prekrasne cvetja, ter vsem, ki so našega Jankota spremlili na njegovi zadnji poti. Domžale, dne 2. septembra 1930.

Rodbina Ivan Seršenova.

Misijonska družba sv. Vincencija Pavelskega naznanja, da je prečistiti gospod

FRANC BIRK

duhovnik misijonske družbe

v 65. letu starosti, v 42. letu mašništva in v 30. letu poklica po dolgi in hudi bolezni odšel danes, dne 3. septembra ob 14, previden s sv. zakramenti za umirajoče, k Bogu po večno plačilo.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 5. septembra ob 15 iz misijonske hiše v Ljubljani, Tabor št. 12, na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki ste ga poznali, ga priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 3. septembra 1930.